

ชื่อวิทยานิพนธ์ การบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศ
ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ผู้ศึกษา นางมยุรี พันธุ์ชื่น ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2) อาจารย์พลเอกศิรินทร์ รูปกล้า
ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา ปัญหา แนวทางการบริหารการพัฒนา เปรียบเทียบภาพรวม และ (2) ศึกษาภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจโดยแบบสอบถามซึ่งผ่านการทดสอบ รวมทั้งผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามที่ระดับ 0.70 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที การรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากข้าราชการและประชาชนดำเนินการระหว่างวันที่ 17 กรกฎาคม 2549 ถึงวันที่ 20 สิงหาคม 2549 ได้กลุ่มตัวอย่าง 925 คน คิดเป็นร้อยละ 84.24 ของแบบสอบถามทั้งหมด (1,130 ชุด)

ผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลาง ในเรื่อง (1) ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา (2) ปัญหาและแนวทางการบริหารการพัฒนา (3) ภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาว่าในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต และสูงกว่าหน่วยงานอื่น และ (4) ภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา ทั้ง 11 ด้าน ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา สำหรับข้อเสนอแนะ แบ่งเป็นข้อเสนอแนะด้านการบริหารการพัฒนา 11 ด้าน เช่น กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรปลูกฝังให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณธรรมและด้านการบริหารงบประมาณ กรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องหาแนวร่วมในการผลักดันให้สังคมเห็นเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเรื่องสำคัญเพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ ส่วนด้านโครงสร้างใหญ่ กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรปรับโครงสร้างให้เหมาะสมกับภารกิจและร่วมมือในการดำเนินงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ให้มากขึ้น นอกจากนี้ ควรนำตัวแบบ PAMS-POSDCoRB ไปปรับใช้ในการศึกษาในอนาคต และศึกษาการมีส่วนร่วมในระดับต่าง ๆ ของผู้มีอำนาจหน้าที่หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบทรัพย์สินทางปัญญา

คำสำคัญ ขีดความสามารถ การบริหารการพัฒนา กรมทรัพย์สินทางปัญญา

Thesis title: The Development Administration Supporting the Interior Intellectual Property
Promotion of the Department of Intellectual Property

Researcher: Mrs. Mayuree Phencheun **Degree:** Master of Public Administration

Thesis advisor: (1) Dr. Wiruch Wiruchnipawan, Associate Professor; (2) General Sirindra Dhupklum

Academic year: 2006

ABSTRACT

The objectives of this study were (1) to study the opinions of the sampling about capabilities, problems, procedure of development, and (2) to compare the overall development administration capabilities supporting the Interior Intellectual Property Promotion of the Department of Intellectual Property.

The study was a survey research. Field data collected by questionnaires which passed the pretest, the checking of validity and reliability of 0.70. The data collected from civil service and people during July 17 – August 20, 2006, with the amount of 925, making 84.24 % of total samples (1,130). Statistics used in analyzing the data were percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test.

The study results revealed that most of the samples agreed at the medium level that (1) the Development Administration Capabilities of the Department of Intellectual Property, (2) problems and procedures of development of the development administration, (3) as a whole, the development administration capabilities at present were higher than the past, and also higher than other organizations, and (4) the 11 factors overview development administration capabilities of the Department of Intellectual Property. Research were suggestions the Department of Intellectual Property should (1) encourage its officials to perform their duties with morality; (2) enhance the social awareness on intellectual property to get more budget from the government; and (3) develop administrative structure to fit with the rapidly change missions and to appropriate with other agencies cooperation. Moreover, the conceptual framework of PAMS-POSDCoRB should be applied to the future development administration research. Indept research on the all levels people participation of the intellectual property system should also be promoted.

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริม
ทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา” ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา
เป็นอย่างยิ่ง จากท่านอาจารย์อูธร ตันตีสุนทร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.
วิรัช วิรัชนิภาวรรณ อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ปรึกษา
หลัก และท่านอาจารย์ พลเอกศิรินทร์ ฐูปเกล้า อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็น
อันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ นับตั้งแต่เริ่มต้นจนดำเนินการได้สำเร็จ
เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษามีความซาบซึ้งและขอขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านเป็น
อย่างสูง

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาระบบคุ้มครองและส่งเสริม
สิทธิในลิขสิทธิ์ และ ท่านผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย และผู้ร่วมงาน ในกรมทรัพย์สินทางปัญญา
ที่ได้ให้ข้อมูลและช่วยในการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม จนสามารถเก็บข้อมูลและจัดทำวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษา ครอบครัวอันเป็นที่รัก ที่ช่วยเป็นกำลังใจและสนับสนุนการ
เรียนและการจัดทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาในครั้งนี้

ความดีและข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้แก่กรม
ทรัพย์สินทางปัญญา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่จะนำไปพิจารณาและประยุกต์ใช้ตามความ
เหมาะสมในโอกาสต่อไป

มยุรี พันธุ์ชื่น

มีนาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	3
กรอบแนวคิดการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษา	7
ข้อจำกัดในการศึกษา	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการพัฒนา	11
แนวคิดปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารการพัฒนาที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB (ตัวแปรอิสระ)	16
แนวคิดเกี่ยวกับขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา(ตัวแปรตาม)	20
แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา	21
ความเป็นมา โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินงาน	37
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม	43
ส่วนที่ 3 ข้อเสนอที่ได้รับจากการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมของกลุ่มตัวอย่าง	85
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105
สรุปผลการศึกษา	105
อภิปรายผล	111
ข้อเสนอแนะ	134
บรรณานุกรม	149
ภาคผนวก	151
แบบสอบถาม	152
ประวัติผู้วิจัย	158

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
ตารางที่ 3.2 แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ.....	38
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม.....	42
ตารางที่ 4.2 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนา จำแนกตามขีดความสามารถด้านการบริหารนโยบาย.....	43
ตารางที่ 4.3 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนา จำแนกตามขีดความสามารถด้านการบริหารอำนาจหน้าที่.....	45
ตารางที่ 4.4 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนา จำแนกตามขีดความสามารถด้านการบริหารคุณธรรม.....	46
ตารางที่ 4.5 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนา จำแนกตามขีดความสามารถด้านที่เกี่ยวข้องกับสังคม.....	48
ตารางที่ 4.6 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนา จำแนกตามขีดความสามารถด้านการวางแผน.....	49
ตารางที่ 4.7 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนา จำแนกตามขีดความสามารถด้านการจัดองค์การ.....	51
ตารางที่ 4.8 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนา จำแนกตามขีดความสามารถด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์.....	52
ตารางที่ 4.9 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนา จำแนกตามขีดความสามารถด้านการอำนวยความสะดวก.....	53
ตารางที่ 4.10 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนา จำแนกตามขีดความสามารถด้านการประสานงาน.....	54
ตารางที่ 4.11 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนา จำแนกตามขีดความสามารถด้านการรายงาน.....	56
ตารางที่ 4.12 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนา จำแนกตามขีดความสามารถด้านการบริหารงบประมาณ.....	57
ตารางที่ 4.13 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนา ในภาพรวมทั้ง 11 ด้าน.....	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.14 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาขีดความสามารถในการ บริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำแนกตามปัญหา 11 ด้าน.....	60
ตารางที่ 4.15 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถ ในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำแนกตามแนวทาง การบริหารการพัฒนา 11 ด้าน.....	67
ตารางที่ 4.16 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมขีดความ สามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันกับ ในอดีต และกับหน่วยงานอื่น.....	73
ตารางที่ 4.17 ค่าสถิติเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวม ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำแนกตามเพศชายและเพศหญิง.....	75
ตารางที่ 4.18 ค่าสถิติเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวม ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำแนกตามระดับการศึกษา.....	78
ตารางที่ 4.19 ค่าสถิติเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวม ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำแนกตามอาชีพ.....	81
ตารางที่ 4.20 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถ ในการบริหารพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา.....	84

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	6
ภาพที่ 2.1 ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ ที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB.....	19
ภาพที่ 3.1 โครงสร้างการส่งเสริมทรัพยากรพลังงานภายในประเทศของ กรมทรัพยากรพลังงาน.....	35
ภาพที่ 4.1 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา ของกรมทรัพยากรพลังงาน ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB.....	96
ภาพที่ 4.2 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถ ปัญหา แนวทางการพัฒนา และการเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถ และภาพรวมแนวโน้มขีดความ สามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพยากรพลังงาน.....	93
ภาพที่ 5.1 การนำเสนอปัญหา สาเหตุ และแนวทางการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อ การส่งเสริมทรัพยากรพลังงานภายในประเทศของกรมทรัพยากรพลังงาน โดยกระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB.....	126

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ได้รับการจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2538 ในปัจจุบันสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยในฐานะที่เป็นผู้บริโภครายและผู้ผลิตสินค้า ทั้งที่ผลิตได้เองในประเทศและผลิตเพื่อการส่งออก เพื่อการนำรายได้เข้าสู่ประเทศ แต่เนื่องจากประเทศไทยยังมีขีดความสามารถในการผลิตเทคโนโลยีและคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เป็นของตนเองได้อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ทำให้โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันต้องพึ่งพาสินค้านำเข้า ทั้งในส่วนที่เป็นสินค้าทุน (capital goods) และปัจจัยการผลิตขั้นกลาง (intermediate goods) ซึ่งสินค้าเหล่านี้มีส่วนประกอบที่มีทรัพย์สินทางปัญญา (IP content) เพิ่มขึ้น เช่น สินค้าที่มีองค์ประกอบด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น ซอฟต์แวร์ (software) เพลง ภาพยนตร์ และสินค้าที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสวัสดิภาพของคนไทย เช่น ยา วัคซีน เป็นต้น ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศมากยิ่งขึ้นทุกขณะ ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการส่งออกสินค้าที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้น มีคุณภาพดีขึ้น เพื่อที่จะยกระดับจากการผลิตสินค้าที่ใช้แรงงานสูง (labor intensive goods) ที่กำลังเสียเปรียบจากประเทศอื่นที่มีค่าแรงถูกกว่า เช่น จีนและเวียดนาม ที่ขณะนี้ประเทศไทยยังอยู่ในระดับเป็นเพียงฐานการผลิตขั้นต้นของประเทศที่พัฒนาแล้วเท่านั้น ซึ่งประเทศพัฒนาแล้วอื่น ๆ จะเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ส่วนใหญ่จากการผลิต การออกแบบสินค้า และนำสินค้านั้นไปขายในประเทศ ผู้บริโภคปลายทาง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีมูลค่าเพิ่มสูงสุดในสายการผลิต ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ และการนำเอาภูมิปัญญาที่มีอยู่แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จะช่วยลดการพึ่งพาทรัพย์สินทางปัญญาจากภายนอกและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าส่งออกของประเทศไทยได้มากขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและสร้างเสริมเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาวต่อไป ดังนั้น ระบบทรัพย์สินทางปัญญาที่เหมาะสมของไทย จึงเป็นเงื่อนไขที่สำคัญยิ่ง

คำถามที่สำคัญที่สุดคำถามหนึ่ง คือ ระบบทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศจะต้องเป็นเช่นไร จึงจะสามารถส่งเสริมการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยเฉพาะในช่วงของการเริ่มต้น การสร้างและใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและลด

การพิงพาททรัพย์สินทางปัญญาจากต่างประเทศ โดยให้ความสำคัญของสวัสดิการของสังคมโดยรวม และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ในขณะที่ เดียวกันก็เป็นระบบที่สามารถปรับเข้ากับระบบทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศ และตาม กฎ กติกา มาตรฐานทรัพย์สินทางปัญญาในระดับพหุภาคี ภูมิภาค และทวิภาคีได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีของไทยกับประเทศคู่ค้าสำคัญ ที่มีแนวโน้มว่าความตกลงด้านทรัพย์สินทางปัญญา จะมีความเข้มงวด โดยใช้กรอบความตกลงด้านทรัพย์สินทางปัญญาขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization หรือ WTO) และตาม ข้อตกลงทริปส์พลัส (The Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights Plus หรือ TRIPs Plus)

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถรองรับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งในด้านการอำนวยความสะดวก และด้านการสนับสนุน ด้านอำนวยความสะดวก หมายถึง การดำเนินงานด้านการส่งเสริมให้มีการสร้างสรรค์ การประดิษฐ์คิดค้น เทคโนโลยีใหม่และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการของคนไทย การส่งเสริมให้คนไทยมีความรู้และตระหนักในความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญาและสนับสนุนให้เข้าสู่ระบบการคุ้มครองสิทธิ การพัฒนาระบบการคุ้มครองสิทธิให้มีประสิทธิภาพ การปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้เกิดความเป็นธรรม การกระตุ้นให้นำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์ การส่งเสริมและสนับสนุนให้คนไทยได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้จากต่างประเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนาต่อยอดสามารถพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีสัดส่วนของทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มมากขึ้น สำหรับด้านการสนับสนุน ได้แก่ การสนับสนุนการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement หรือ FTA) กับประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ให้ความสำคัญอย่างมากกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของตน และประเทศไทยได้รับแรงกดดันอย่างหนัก ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาให้มีผลในทางปฏิบัติโดยเร็ว

ด้วยความตระหนักในภารกิจรับผิดชอบที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้มีความพร้อมที่จะรองรับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงได้กำหนดแผนปฏิบัติการสำหรับ 4 ปี ข้างหน้า (พ.ศ. 2549-2552) ให้มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต โดยให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นปัจจัยสนับสนุนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุล ตลอดจนการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งองค์ความรู้และภูมิปัญญา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของประเทศต่อไป ซึ่งในส่วนของการจะดำเนินงาน

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการปฏิบัติราชการที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องสร้างความรู้และส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อใช้เป็นปัจจัยในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและพัฒนาเศรษฐกิจชาติ แต่เท่าที่ผ่านมา ถึงแม้ว่ากรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนมากพอสมควร แต่การดำเนินงานก็ยังไม่มีประสิทธิภาพและยังไม่เป็นระบบมากเท่าที่ควร ทำให้ผลการดำเนินงานยังไม่ที่น่าพอใจ และมีประชาชนเป็นจำนวนมากยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาอย่างถูกต้องและทั่วถึง สำหรับเหตุผลสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในด้านการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่ประสิทธิภาพและไม่เป็นระบบมากเท่าที่ควรนั้น มาจากปัญหาในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาหลายด้าน อาทิ ด้านการบริหารนโยบาย การบริหารอำนาจหน้าที่ การบริหารคุณธรรม การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการงบประมาณ เป็นต้น

ดังนั้น ผู้ศึกษาในฐานะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานเพื่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาให้กับสังคมไทย จึงสนใจศึกษาเรื่อง “การบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา” โดยผู้ศึกษาได้นำปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารการพัฒนา ที่เรียกว่า แฟ้มส์-โพสคอร็บ (PAMS-POSDCoRB) ของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิเคราะห์ ประกอบกับที่ผ่านมา ยังไม่มีการศึกษาหรืองานวิจัยเรื่องดังกล่าวนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่า การศึกษาดังนี้จะเป็นประโยชน์ทั้งในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญาและ ต่อหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย หรือ สวทช. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ และกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น รวมทั้งจะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษาที่ศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษาดังนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

- 2.1 ศึกษาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา
- 2.2 ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

2.3 ศึกษาเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่ เอื้ออำนวย

ต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่นรวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา และ

2.4 ศึกษาภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่ เอื้ออำนวยต่อ

การส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

3. กรอบแนวคิดในการศึกษา

กรอบแนวคิดในการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นเพราะจะทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นวิชาการ เป็นระบบ และเข้าใจง่ายยิ่งขึ้นในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนหนึ่งมาจากการศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรม แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผสมกับความรู้ความสามารถของผู้ศึกษาเอง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาถือว่า คำว่า การบริหาร การบริหารจัดการ และการบริหารการพัฒนา ล้วนมีความหมายคล้ายคลึงกันหรือใกล้เคียงกัน พร้อมกันนี้ ผู้ศึกษาได้นำปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารการพัฒนาที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิเคราะห์ในที่นี้ โดยกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระ ในเวลาเดียวกันได้กำหนดให้ ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่ต่อเอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นตัวแปรตาม

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารการพัฒนา ที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB นั้น ใน

แต่
ละด้านประกอบด้วย

1. การบริหารนโยบาย (Policy) ประกอบด้วย

1.1 ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสังคมและเศรษฐกิจไทย

1.2 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย

2. การบริหารด้านอำนาจหน้าที่ (Authority) ประกอบด้วย

2.1 การได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่

- 2.2 การกำหนดอำนาจหน้าที่
3. การบริหารคุณธรรม (Morality) ประกอบด้วย
 - 3.1 ความจริงใจ ความโปร่งใสในการดำเนินงาน
 - 3.2 ความมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่
4. การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (Society) ประกอบด้วย
 - 4.1 สอดคล้องกับความต้องการของสังคม
 - 4.2 การเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อสังคม
5. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย
 - 5.1 การกำหนดแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของประชาชน
ความชัดเจนและความต่อเนื่องของการวางแผน
6. การจัดองค์การ (Organizing) ประกอบด้วย
 - 6.1 การกำหนด มอบหมายอำนาจหน้าที่และสายงานการบังคับบัญชา
 - 6.2 ความเหมาะสมของโครงสร้างการดำเนินงาน
7. การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing) ประกอบด้วย
 - 7.1 การจัดสรรและคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับหน้าที่
 - 7.2 การพัฒนาและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร
8. การอำนวยการ (Directing) ประกอบด้วย
 - 8.1 ภาวะผู้นำ
 - 8.2 ความมีอิสระในการดำเนินงาน
9. การประสานงาน (Coordinating) ประกอบด้วย
 - 9.1 การประสานงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน
 - 9.2 การแก้ปัญหาความขัดแย้งและไม่คล่องตัวในการดำเนินงาน
10. การรายงาน (Reporting) ประกอบด้วย
 - 10.1 การรายงานผลการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหา
 - 10.2 การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน
11. การงบประมาณ (Budgeting) ประกอบด้วย
 - 11.1 การกำหนดและการใช้จ่ายงบประมาณ
 - 11.2 การประหยัดและความคุ้มค่า

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารการพัฒนา ที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB

1. การบริหารนโยบาย (Policy)

- 1.1 ความสอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสังคมและเศรษฐกิจไทย
- 1.2 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย

2. การบริหารอำนาจหน้าที่ (Authority)

- 2.1 การได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่
- 2.2 การกำหนดอำนาจหน้าที่

3. การบริหารคุณธรรม (Morality)

- 3.1 ความจริงใจ โปร่งใสในการดำเนินงาน
- 3.2 ความมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่

4. การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (Society)

- 4.1 ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม
- 4.2 การเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อสังคม

5. การวางแผน (Planning)

- 5.1 การกำหนดแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของประชาชน
- 5.2 ความชัดเจนและต่อเนื่องของการวางแผนดำเนินงาน

6. การจัดองค์การ (Organizing)

- 6.1 การกำหนด มอบหมายอำนาจหน้าที่
- 6.2 ความเหมาะสมของโครงสร้างการดำเนินงาน

7. การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing)

- 7.1 การจัดสรรและคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับหน้าที่
- 7.2 การพัฒนาและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

8. การอำนวยความสะดวก (Directing)

- 8.1 การมีภาวะผู้นำและความเป็นมืออาชีพของผู้บริหาร
- 8.2 ความมีอิสระในการดำเนินงานของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ

9. การประสานงาน (Coordinating)

- 9.1 การประสานงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน
- 9.2 การแก้ปัญหาความขัดแย้งและไม่คล่องตัวในการดำเนินงาน

10. การรายงาน (Reporting)

- 10.1 การรายงานผลการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหา
- 10.2 การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน

11. การงบประมาณ (Budgeting)

- 11.1 การกำหนดและการใช้จ่ายงบประมาณ
- 11.2 การประหยัดและคุ้มค่า

ขีดความสามารถ
ในการบริหารการพัฒนา
ที่เอื้ออำนวยต่อการ
ส่งเสริมทรัพยากร
ปัญหาภายใน
ประเทศของกรม

ตัวแปรอิสระ → ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 ความสัมพันธ์ของตัวแปรและตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้

สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษาได้เลือกใช้ PAMS-POSDCoRB มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ เพราะเห็นว่า ปัจจัยดังกล่าวนี้ครอบคลุมการบริหารการพัฒนามากถึง 11 ด้านและเป็นกระบวนการทางรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ผู้ศึกษากำลังศึกษาอยู่โดยเห็นว่าในการบริหารงานของภาครัฐซึ่งต้องเป็นการบริหารงานเพื่อผลประโยชน์และแก้ปัญหาให้กับประชาชนและประเทศชาติเป็นเป้าหมายสูงสุดนั้น จำเป็นต้องใช้ปัจจัยในการบริหารงานที่มีความครอบคลุมให้มากที่สุด ประกอบกับได้มีการนำPAMS-POSDCoRB ไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัยหรือในการทำวิทยานิพนธ์และในการศึกษาวิเคราะห์กันมากพอสมควร (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ การบริหารและการจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง (2546: 34-77); วิรัช วิรัชนิภาวรรณ การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ (2548: 92-99) วิรัช วิรัชนิภาวรรณ แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ : การประยุกต์และการพัฒนา (2549: 61-66)

4. ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตการศึกษานี้ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษาความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา ปัญหา แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศ การเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา ตลอดจนศึกษาภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานี้เป็นการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในขอบเขตภารกิจที่ได้รับมอบหมายหรือมีส่วนร่วมสนับสนุนการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ที่อยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ

4.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษานี้ คือบุคลากรที่เรียกว่าอาสาพิทักษ์ภูมิปัญญาไทย หรือ อสภท. จำนวน 730 คน ผู้แทนพิเศษด้านทรัพย์สินทางปัญญา หรือ พทป. จำนวน 250 คน เจ้าหน้าที่ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด จำนวน 75 คน เจ้าหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด 75 คน รวมทั้งสิ้น 1,130 คน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา

ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งนี้โดยถือว่าประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างและแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างทุกคน

5. ข้อจำกัดในการศึกษา

การศึกษารุ่นนี้ เป็นการศึกษาที่จำกัดอยู่ภายในขอบเขต หรือภายในหัวข้อที่เป็นวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังกล่าวไว้แล้วข้างต้น โดยเน้นด้านการบริหารจัดการหรือการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ในส่วนที่เป็นเรื่องของการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศเท่านั้น ผู้ศึกษามีได้ศึกษาในด้านอื่น เช่น ด้านกฎหมาย ด้านการเมือง และด้านนโยบายของรัฐบาล เป็นต้น เพราะนอกจากไม่อยู่ในวัตถุประสงค์การวิจัยดังกล่าวแล้ว ยังทำให้ขอบเขตการศึกษากว้างขวางมากเกินไป รวมทั้งทำให้ต้องใช้งบประมาณและเวลาเพิ่มมากขึ้นอีก เรื่องดังกล่าวนี้มีความสำคัญและสมควรแยกศึกษาต่างหาก โดยผู้ศึกษามีความสนใจและมีความตั้งใจในการที่จะทำการศึกษาในด้านอื่น ๆ ดังกล่าวอีกในอนาคต

อนึ่ง ในหัวข้อกรอบแนวคิดในการศึกษา นั้น ตัวแปรย่อยของตัวแปรอิสระ ซึ่งตามความเป็นจริงแล้วจะมีหลายด้านมากกว่านี้ การเลือกตัวแปรย่อยในครั้งนี้ ไม่ได้ใช้หลักสถิติ แต่เป็นการเลือกมาจากการทบทวนวรรณกรรม จึงอาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนไปได้บ้าง แต่อย่างไรก็ตามผู้ศึกษาได้ใช้สูตรของ ครอนบาค (Cronbach) มาทำการทดสอบในภาพรวม ซึ่งหากได้ค่าสถิติเกิน 0.70 ก็ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ และนำไปใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่างได้

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษารุ่นนี้ ผู้ศึกษาประสงค์จะให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำที่ใช้การศึกษารุ่นนี้ตรงกันกับผู้ศึกษา จึงได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่สำคัญไว้ ดังนี้

6.1 การบริหารการพัฒนา (development administration) หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้ง 11 ด้านของ PAMS-POSDCoRB ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารการพัฒนาในทิศทางที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน ทั้งนี้ ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คำว่า การบริหารการพัฒนา นั้น มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกับคำว่า การบริหาร การจัดการ และการบริหารจัดการ

6.2 ทรัพย์สินทางปัญญา (intellectual property หรือ IP) หมายถึง ผลงานอันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทรัพย์สินทางปัญญาประเภทที่มีกฎหมายให้ความคุ้มครองไว้ได้แก่ สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์ ความลับทางการค้า แบบผังภูมิของวงจรรวม สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และหมายความรวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วย

6.3 การส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง การส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศ ที่เน้นการส่งเสริมใน 3 ด้าน ได้แก่ (1) การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านทรัพย์สินทางปัญญา (2) การส่งเสริมการสร้างสรรค์และการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์ และ (3) การส่งเสริมการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน

6.4 กรมทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง หน่วยงานของรัฐในสังกัดของกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมระบบทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศ ตั้งอยู่เลขที่ 44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

6.5 ชีตความสามารถ หมายถึง ระดับความสามารถหรือประสิทธิภาพในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

6.6 ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารการพัฒนาที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB หมายถึง แนวคิดหรือกรอบแนวคิดด้านการบริหารจัดการหรือการบริหารการพัฒนาที่นำมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ โดยประกอบด้วย 11 ด้าน ดังปรากฏในภาพที่ 1.1 ข้างบน

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาครั้งนี้จะเกิดประโยชน์อย่างน้อย 3 ด้าน คือองค์ความรู้ใหม่ ความมีประโยชน์ในเชิงวิชาการ และประโยชน์ในทางปฏิบัติ ดังนี้

7.1 องค์ความรู้ใหม่ หรือวิชาความรู้ใหม่ คือทำให้ทราบและเข้าใจความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา ปัญหา แนวทางการพัฒนาการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา การเปรียบเทียบภาพรวมตลอดจนการศึกษาภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งนี้ โดยใช้ PAMS-POSDCoRB เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิเคราะห์

7.2 ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

7.2.1 ได้ความรู้ในด้านการบริหารการพัฒนาการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ที่จะเอื้ออำนวยให้การส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศสามารถดำเนิน ไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

7.2.2 เป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้าสำหรับหน่วยงานราชการอื่นที่มีการดำเนินงานในลักษณะเดียวกันกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา

7.3 ประโยชน์ในทางปฏิบัติ

7.3.1 สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา และยังสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจต่อไปด้วย

7.3.2 สำหรับประชาชน สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการแสดงความคิดเห็น ในด้านการตั้งคำถาม การให้ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นการแสดงบทบาทของประชาชนในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกับหน่วยงานภาครัฐ

ทั้งนี้ ผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา และหน่วยงานอื่นที่มีการดำเนินงานเกี่ยวข้องกันอีกด้วย เช่น สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย หรือ สวทช. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรม-รวมทั้งสถาบันการศึกษา

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเรื่อง “การบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา” ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการพัฒนา เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษา กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ สร้างแบบสอบถามตลอดจนข้อเสนอแนะ เป็นต้น ในบทที่ 2 ได้นำเสนอวรรณกรรมหรือแนวคิดรวม 5 เรื่อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการพัฒนา
2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารการพัฒนาที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB (ตัวแปรอิสระ)
3. แนวคิดเกี่ยวกับขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา (ตัวแปรตาม)
4. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา
5. ความเป็นมา โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่

1. แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารการพัฒนา

เพื่อให้ทราบและเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการพัฒนา จึงควรศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร และการบริหารจัดการของนักวิชาการ เนื่องจากทั้ง 2 คำนี้ มีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกัน ในที่นี้ จึงนำมาศึกษาเพื่อเทียบเคียงกัน พร้อมกันนี้ ได้นำความหมายของการบริหารพัฒนาการศึกษาไว้ด้วย หัวข้อนี้โดยแบ่งเป็น 2 หัวข้อย่อย ได้แก่

- 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร และการบริหารจัดการ
- 1.2 ความหมายของการบริหารการพัฒนา
- 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและการบริหารจัดการ

มีนักวิชาการหลายคนได้ให้ความหมายของการบริหารและการบริหารจัดการไว้ เช่น สมพงษ์ เกษมสิน (2514: 13-14) เห็นว่า การบริหารหมายถึงการใช้ศาสตร์

และศิลปะในการนำเอาทรัพยากรบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุสิ่งของและการจัดการ มาประกอบกันตามกระบวนการบริหาร (process of administration) เช่น POSDCoRB Model ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

อนันต์ เกตุวงศ์ (2523: 27) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า เป็นการประสานความพยายามของมนุษย์ หรือการทำงานร่วมกันของคนอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป และการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อทำให้เกิดผลตามที่ต้องการ

ดิน ปรัชญพฤทธิ (2535: 8) ให้ความหมายของการบริหารในลักษณะที่เป็นกระบวนการ โดยหมายถึง กระบวนการที่นำเอาการตัดสินใจ และนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งแตกต่างจากการบริหารรัฐกิจ ที่หมายถึง การนำเอานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548: 4) ได้อธิบายว่า การบริหารการพัฒนามีความหมายใกล้เคียงกับการบริหารและการบริหารจัดการ กล่าวคือ แนวทางหรือวิธีการบริหารงานที่หน่วยงานภาครัฐนำมาใช้นั้น มีวิวัฒนาการพอสรุปได้ว่า ก่อนที่จะใช้คำว่า การบริหารการพัฒนา (development administration) มีคำหลายคำที่รัฐบาลได้นำมาใช้ เช่น การบริหารราชการแผ่นดิน หรือการบริหารภาครัฐ (public administration) การบริหาร (administration) การพัฒนา (development) การพัฒนาชุมชน (community development) การพัฒนาชนบท (rural development) จากนั้น จึงมาใช้คำว่า การบริหารการพัฒนา (development administration) และยังใช้คำอื่น เป็นต้นว่า การพัฒนาแบบยั่งยืน (sustainable development) การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (good governance) การจัดการ (management) การบริหารและการจัดการ (administration and management) ล่าสุด รัฐบาลปัจจุบันได้นำคำว่า การบริหารจัดการ (management administration) มาใช้อย่างแพร่หลาย ดังนั้น คำดังกล่าวข้างต้นนี้ จึงมีความหมายคล้ายคลึงกันหรือใกล้เคียงกัน

สรุป จากการให้ความหมายของนักวิชาการข้างต้น ทำให้เข้าใจได้ว่า การบริหารการพัฒนา การบริหาร การจัดการ และการบริหารจัดการล้วนมีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน และสามารถใช้แทนกันได้ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ยึดถือและใช้ความหมายของการบริหารการพัฒนา ดังจะได้ศึกษาความหมายของการบริหารการพัฒนาต่อจากนี้ไป

1.2 ความหมายของการบริหารการพัฒนา

นักวิชาการได้กล่าวถึงการบริหารการพัฒนาไว้ดังนี้

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548: 6) อธิบายว่า ถึงแม้มีความเห็นกันว่า ประเทศไทยได้ผ่านพ้นสภาพที่เป็นประเทศด้อยพัฒนาหรือประเทศกำลังพัฒนามาแล้ว และกำลังจะก้าวไปสู่สภาพของประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือประเทศที่มีเทคโนโลยีสูงก็ตาม แต่แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

ยังไม่หมดสิ้นไปได้ เพราะในสภาพความเป็นจริง ทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยยังคงมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา トラバドที่การพัฒนายังมีความหมายครอบคลุมถึงการเปลี่ยนไปสู่สภาพที่ดีขึ้น (change for the better) ด้วย

อาจกล่าวได้ว่า แนวคิดหรือลักษณะสำคัญของแนวทางหรือวิธีการบริหารใด ๆ ก็ตาม ซึ่งรวมทั้งการบริหารการพัฒนา ไม่อาจกำหนดได้อย่างชัดเจนและตายตัวเหมือนกับทำให้ความหมายของคำทั้งหลายในทางสังคมศาสตร์ที่ขึ้นอยู่กับความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของนักปรัชญา ผู้รู้ นักวิชาการ นักกฎหมาย และนักบริหารแต่ละคน อย่างไรก็ตาม การบริหารการพัฒนามีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังจะได้อธิบายต่อไป โดยอาจเรียกว่า การบริหารจัดการ หรือการบริหาร และในอนาคตอาจเรียกเป็นอย่างอื่นได้ แนวคิดบริหารการพัฒนานั้น แพร่หลายอย่างมากในประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งรวมทั้งในเอเชีย สำหรับประเทศไทยได้นำแนวคิดนี้มาปรับใช้อย่างแพร่หลายในช่วงที่เน้นการพัฒนาประเทศและการพัฒนาชนบท

ในทางสังคมศาสตร์ เป็นธรรมดาที่การแสดงแนวคิดหรือการให้ความหมายของคำใดคำหนึ่งย่อมหลากหลาย และแตกต่างกันเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะผู้แสดงแนวคิด หรือผู้ให้ความหมายมีประสบการณ์หรือมีพื้นฐานการศึกษาในสาขาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม การให้แนวคิดและความหมายของการบริหารการพัฒนามีลักษณะเช่นนี้เหมือนกัน คำว่าการบริหารการพัฒนานั้น เขียนเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า development administration หรือ administration of development แต่ในที่นี้ยึดถือคำแรก

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ ยังกล่าวต่อไปอีกว่า นักวิชาการและผู้รู้ โดยเฉพาะนักวิชาการชาวเอเชีย ได้ให้ความหมายร่วมหรือลักษณะร่วมที่เห็นพ้องต้องกันหรือคล้ายคลึงกันไว้ด้วย ลักษณะร่วมดังกล่าวมี 4 ประการ ได้แก่

1) การบริหารการพัฒนามีลักษณะเป็น **“การบริหารงานภาครัฐ”** โดยเป็นวิธีการหนึ่งหรือแนวทางหนึ่งที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ทำนองเดียวกับคำว่า **“การบริหารงาน”** หรือ **“การบริหารจัดการ”**

2) การบริหารการพัฒนามีลักษณะเป็น **“การพัฒนาเพื่อการพัฒนา”** (administration of development) หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนา เช่น การพัฒนาเมือง การพัฒนาชนบท การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนารัฐวิสาหกิจ การพัฒนาองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และการพัฒนาโครงการ ทั้งนี้ เป็นการให้ความสำคัญกับการปฏิบัติการหรือกิจกรรม (action or activity oriented) ที่เกี่ยวกับการพัฒนา

3) การบริหารการพัฒนามีลักษณะเป็น **“การพัฒนาการบริหาร”** (development of

administration) ซึ่งหมายถึง การพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารภายในของหน่วยงาน เช่น ปรับปรุงที่โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ กระบวนการ และตัวบุคคล โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมด้วย

4) การบริหารการพัฒนาให้ความสำคัญกับ **“การมีวัตถุประสงค์หรือจุดหมายปลายทาง (goal oriented) เพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ”** โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง หรือ การมีวัตถุประสงค์ที่เน้นการอำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น ไม่ใช่เพื่อการรักษาสถานภาพเดิม (status quo)

เหตุผลที่มีลักษณะร่วมดังกล่าวเกิดขึ้น เนื่องจากนักวิชาการหรือผู้รู้บางส่วนเป็นชาวเอเชียซึ่งสนใจและให้ความสำคัญอย่างยิ่งในเรื่องการพัฒนา นอกจากนี้ นักวิชาการชาวตะวันตกทุกคนที่ให้แนวคิด และความหมายเป็นลักษณะร่วมดังกล่าวก็ล้วนสนใจศึกษาค้นคว้าหรือมีประสบการณ์จากการปฏิบัติงานพัฒนาในประเทศกำลังพัฒนาจากที่อยู่ในเอเชียทั้งสิ้น

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548: 18, 21) ได้นำลักษณะร่วม 4 ประการนี้ มาผนวกกับแนวคิดและความหมายของ อนันต์ เกตุวงศ์ และ ดิน ปรัชญพฤทธิ เพื่อกำหนดความหมายของการบริหารการพัฒนา เพราะความหมายของการบริหารการพัฒนาของนักวิชาการทั้งสองนี้ มีความชัดเจน มีขอบเขตกว้างขวาง โดยไม่เพียงหมายถึง การบริหารงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหรือกิจกรรมพัฒนาต่าง ๆ เท่านั้น แต่ยังมีความหมายรวมไปถึงการพัฒนาการบริหารหรือการปรับปรุงการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ หรือมีขีดความสามารถสูงขึ้นด้วย นอกจากนี้ ความหมายยังครอบคลุมถึงสภาพแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการบริหารอีกด้วย

ความหมายของการบริหารการพัฒนา จึงหมายถึง วิธีการ หรือแนวทางการบริหารจัดการอย่างหนึ่งที่หน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ในการบริหารราชการหรือในการบริหารงานของภาครัฐ โดยให้ความสำคัญกับ (1) **“การบริหารการพัฒนา”** ซึ่งหมายถึง การบริหารที่ต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการพัฒนาด้านนโยบาย แผน แผนงาน และ โครงการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการบริหาร ตัวอย่างเช่น การพัฒนาเมือง การพัฒนาชนบท การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และการพัฒนาองค์กรตามรัฐธรรมนูญ พร้อมกันนี้ยังครอบคลุมถึง (2) **“การพัฒนา การบริหาร”** ภายใน เช่น อาจจัดแบ่งเป็น การพัฒนาที่ระบบใหญ่ คือ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และที่ระบบย่อย คือ ตัวบุคคลทั้งด้านพฤติกรรมและจิตใจ หรือจัดแบ่งเป็น การพัฒนาหรือปรับปรุงที่ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ กระบวนการบริหารงาน ตลอดจนการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหาร เป็นต้น โดยคำนึงถึงปัจจัยภายนอกหรือสภาพแวดล้อมด้วย ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐมีประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินเพิ่มขึ้น

สามารถช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาประเทศที่ได้กำหนดไว้ เพื่อตอบสนองความต้องการ และประโยชน์ของประชาชนรวมทั้งเพื่อความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงของประเทศชาติ เมื่อเป็นเช่นนี้ การบริหารการพัฒนา จึงเป็น มรรควิธี (means) แนวทาง หรือ วิธีการหนึ่ง หรือ “เหตุ” เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทาง (ends) หรือ “ผล”

ดังนั้น การบริหารการพัฒนาจึงเป็นแนวทางหรือวิธีการหนึ่งของการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐที่นำมาใช้ในการบริหารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการพัฒนา รวมทั้งการพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารภายในของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ กระบวนการ และบุคคล โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมด้วย ทั้งนี้ มีจุดหมายปลายทางเพื่อช่วยเพิ่ม

ประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนและเพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ

ในทุกประเทศจำเป็นต้องมีการบริหารราชการแผ่นดิน หรือการบริหารภาครัฐ และเป็นธรรมดาที่การบริหารภาครัฐย่อมมิได้หลายวิธีการหรือหลายแนวทาง เช่น การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (good governance) การบริหารแบบยั่งยืน และ การบริหารการพัฒนา เป็นต้น ความสำคัญของการบริหารพัฒนานั้น ไม่เพียง (1) เป็นวิธีการหรือแนวทางหนึ่งของการบริหารภาครัฐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชนเท่านั้น แต่การบริหารการพัฒนายังมีความสำคัญในลักษณะที่มีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินให้ดียิ่งขึ้น (2) เป็นระบบ (3) เป็นวิชาการ (4) มีทิศทางที่ชัดเจน (5) มีความครอบคลุมครบถ้วนทั้งการบริหารเพื่อการพัฒนา และ การพัฒนาการบริหารเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม ตลอดทั้ง (6) ช่วยเพิ่มความมั่นใจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการอีกด้วย ความสำคัญดังกล่าวนี้ (เหตุ) จะมีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินของหน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ(ผล) และในที่สุด จะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของประเทศและเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน (ผลกระทบ) หรือ อาจกล่าวได้ว่า การบริหารการพัฒนา เป็น มรรควิธี ที่นำไปสู่จุดหมายปลายทาง

สรุป จากการศึกษาความหมายของการบริหารการพัฒนาของนักวิชาการข้างต้นนี้ ทำให้สามารถสรุปความหมายของการบริหารการพัฒนาที่ใช้ในที่นี้ได้ว่า การบริหารการพัฒนา หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้ง 11 ด้านของ PAMS-POSDCoRB ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีสำคัญต่อการบริหารการพัฒนาในทิศทางที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน ทั้งนี้ ตามความคิดเห็น

ของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำว่า การบริหารการพัฒนา นั้น มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกับคำว่า การบริหาร การจัดการ และการบริหารจัดการ

2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารการพัฒนา ที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB

สาระสำคัญของหัวข้อนี้ เป็นการนำปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารการพัฒนา มาเสนอไว้ ดังนี้

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548: 8-12) ให้ความเห็นว่า กระบวนการบริหาร เกิดจากหลายแนวคิด จึงได้จัดกลุ่มปัญหาโดยการนำ “กระบวนการบริหารจัดการ” หรือ POSDCoRB ของลูเธอร์ เอช กูลิค และ ลินคอล์น เอฟ เออร์วิค ที่เขียนไว้ใน Papers on the Science of Administration ; Notes on the Theory of Organization ในปี ค.ศ. 1937 มาใช้ แบ่งได้ เป็น 7 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การวางแผน (Planning)
- 2) การจัดองค์การ (Organizing)
- 3) การบริหารงานบุคคลหรือการบริหารบุคลากร (Staffing)
- 4) การอำนวยการ (Directing)
- 5) การประสานงาน (Coordinating)
- 6) การรายงาน (Reporting)
- 7) การงบประมาณ (Budgeting)

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ ได้จัดกลุ่มปัญหาโดยการนำ กระบวนการบริหารจัดการ PAMS-POSDCoRB มาใช้ และอธิบายว่าเป็นกระบวนการที่หลายหน่วยงานของรัฐนิยมนำมาใช้กัน อย่างกว้างขวางพอสมควร และยังมีกระบวนการบริหารหรือวิธีการบริหารงานอื่น ๆ อีก ตัวอย่างเช่น

- POCCC ของ เสนรี ฟาโยล์ แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planning :P) การจัดองค์การ (Organizing :O) การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding :C) การประสานงาน (Coordinating) :C) และการควบคุม (Controlling:C)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่า POSDCoRB จะเป็นที่รู้จักและใช้กันอย่างกว้างขวาง โดยครอบคลุมกระบวนการบริหารใน 7 ขั้นตอน ซึ่งมีความชัดเจนมากกว่ากระบวนการบริหารหรือวิธีการบริหารแบบอื่น ๆ อีกหลายแบบ แต่ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ ได้วิเคราะห์ว่า POSD-CoRB ก็ยังมีความบกพร่องบางประการ จึงได้นำ POSD-CoRB มาพัฒนาหรือปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น เป็น PAMS-POSDCoRB โดยมีเหตุผลต่อไปนี้

- POSDCoRB เกือบทั้งหมดเน้นส่วนที่เป็นวัตถุที่มองเห็น ได้อย่างชัดเจนและ

เกี่ยวข้องกับผลตอบแทนด้านวัตถุ อาจเรียกส่วนนี้ว่ากระบวนการบริหารจัดการที่เป็นฮาร์ดแวร์ ขณะเดียวกันก็ยังมีสิ่งที่ไม่เห็นส่วนที่เกี่ยวกับจิตใจซึ่งมองเห็นได้ยากและผลตอบแทนก็ไม่ชัดเจน เช่น การพัฒนาจิตใจ จริยธรรม หรือจิตวิญญาณของบุคลากร ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเรียกส่วนนี้ว่าเป็น ซอฟต์แวร์ แม้ใน POSDCoRB จะมีส่วนที่เป็นซอฟต์แวร์อยู่บ้าง คือการบริหารงานบุคคล หรือการจัดการทรัพยากรมนุษย์ (staffing) เช่น มีการฝึกอบรมหรือพัฒนาบุคคล แต่ก็ถือว่ามีน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับส่วนที่เรียกว่าฮาร์ดแวร์

- POSDCoRB ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องนโยบาย ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

ของทุกหน่วยงาน อีกทั้งในกระบวนการบริหารงานไม่อาจขาดเรื่องดังกล่าวนี้ได้ แม้อาจมีการโต้แย้งได้ว่า เรื่องนโยบายมีแทรกอยู่ในการวางแผนก็ตาม แต่โดยข้อเท็จจริง นโยบายมีความสำคัญมากและต้องมาก่อนมาวางแผน

- POSDCoRB ไม่ได้กล่าวถึงอำนาจหน้าที่ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญยิ่งของกระบวนการบริหารจัดการ ความสำคัญของอำนาจหน้าที่มาจากเหตุผลที่ว่า การบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐทุกแห่งต้องมีกฎหมายรองรับอยู่เสมอ โดยเจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติตามกฎหมายและในกฎหมายเกือบทุกฉบับ รวมทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) ที่กล่าวถึงหน่วยงานของรัฐจะมีบทบัญญัติว่าด้วยอำนาจหน้าที่ไว้ด้วยเสมอ

- POSDCoRB เกือบทั้งหมดเน้นส่วนที่เป็นวัตถุ โดยละเลยสิ่งเกี่ยวกับจิตใจของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งอาจมองไม่เห็นชัดเจนและให้ผลตอบแทนไม่ชัด แต่เรื่องจริยธรรมและจิตใจเป็นเรื่องสำคัญในกระบวนการบริหาร เช่น การปฏิบัติหน้าที่ของทุกหน่วยงานไม่อาจประสบความสำเร็จและตอบสนองต่อปัญหาของประชาชนได้ หากเจ้าหน้าที่ขาดคุณธรรม จริยธรรม ขาดความซื่อสัตย์สุจริตและจิตสำนึกในหน้าที่ในการบริการประชาชน

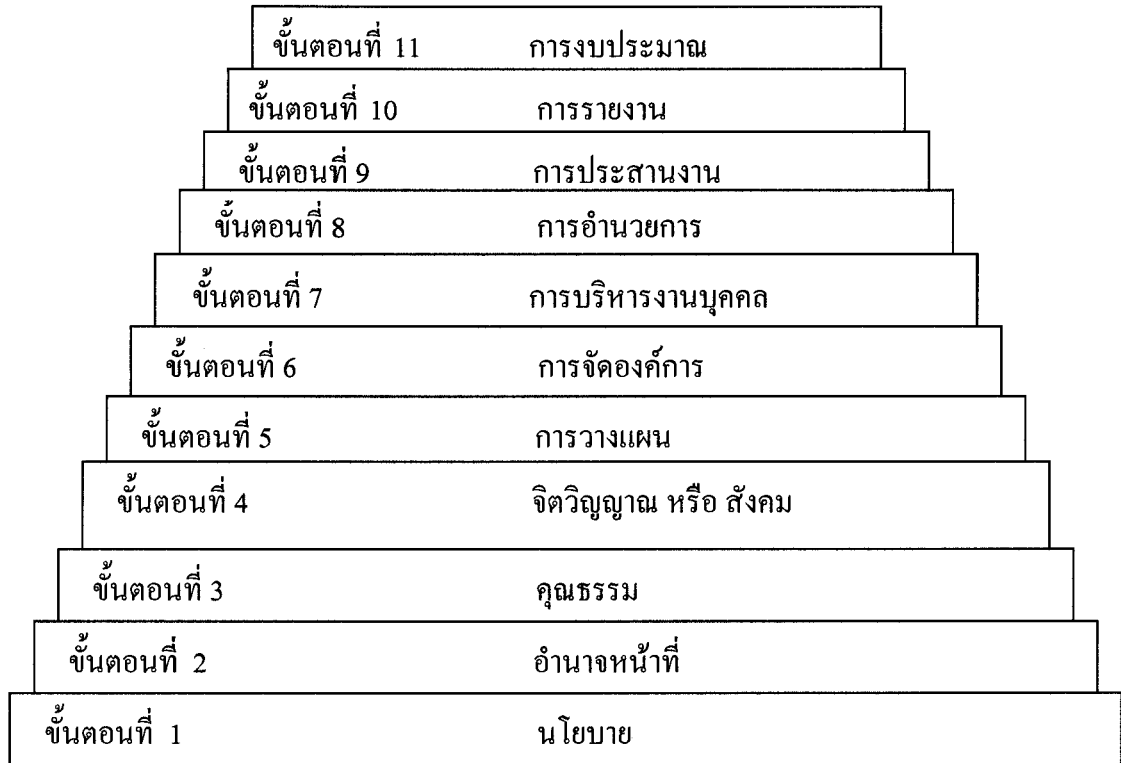
จากเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น วิรัช วิรัชนิภาวรรณ จึงได้พัฒนากระบวนการบริหารที่เรียกว่า POSDCoRB มาเป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ หรือบริหารการพัฒนาที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB และนำมาเป็นกระบวนการแก้ปัญหาการบริหารพัฒนา ที่มีความครอบคลุมมากขึ้น เป็น 11 ด้าน ดังนี้

1) P : Policy นโยบาย หมายถึง หลักและวิธีปฏิบัติที่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือและใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงาน รวมถึงวิสัยทัศน์หรือการวางแผนงานแนวทางการทำงาน หรือการพัฒนาหน่วยงานของรัฐในอนาคต

- 2) A : Authority อำนาจหน้าที่ หมายถึงปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่กฎหมายมอบให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐ
- 3) M : Morality คุณธรรม หมายถึงปัญหาเกี่ยวกับธรรม หรือข้อประพฤติปฏิบัติในการบริหารงานของหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐ
- 4) S : Spirit หรือ Society สังคม หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับความคิด จิตใจของเจ้าหน้าที่รัฐในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม
- 5) P : Planning การวางแผน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนของหน่วยงานภาครัฐ
- 6) O : Organizing การจัดองค์การ หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับ รูปแบบ โครงสร้างและการจัดส่วนราชการของหน่วยงานของรัฐ
- 7) S : Staffing การบริหารงานบุคคล หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของหน่วยงานของรัฐทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ
- 8) D : Directing การอำนวยการ หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับบัญชา ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ
- 9) Co : Coordinating การประสานงาน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในระหว่างหน่วยงานเดียวกัน ระหว่างหน่วยงานกับบุคลากร และระหว่างบุคลากรด้วยกัน รวมทั้งความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก
- 10) R : Reporting การรายงาน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการรายงาน เสนอความเห็นหรือยื่นเรื่องและการควบคุมตรวจสอบและประเมินผลการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐจากภายในและภายนอก
- 11) B : Budgeting งบประมาณ หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการคลัง การงบประมาณรายได้ รายจ่ายของหน่วยงานของรัฐ

ดั่งภาพที่ 2.1

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ
หรือ กระบวนการบริหารจัดการ ที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB

ภาพที่ 2.1 แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ หรือ การบริหารการพัฒนา ที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB

กล่าวได้ว่า กระบวนการบริหารจัดการหรือกระบวนการบริหารการพัฒนา หรือปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารการพัฒนาดังกล่าวนี้ประกอบด้วย 11 ขั้นตอน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันเมื่อใดก็ตามที่นำไปใช้ในการบริหารจัดการ อาจเรียงตามลำดับขั้นตอน ข้ามขั้นตอนหรือไม่เรียงตามลำดับขั้นตอนก็ได้ และการจัดกลุ่มปัญหาข้อนี้ มีลักษณะเด่น คือ เป็นการนำความรู้หรือลักษณะสำคัญของการบริหารจัดการมาใช้ เน้นการศึกษาปัญหาในเชิงบริหารจัดการ โดยใช้กรอบแนวคิด มุมมอง หรือให้ความสำคัญกับการศึกษาปัญหาในลักษณะที่เป็นนักบริหารจัดการที่นำความรู้ด้านการบริหารจัดการมาปรับใช้ อีกทั้ง 11 ขั้นตอนหรือปัญหานี้ ยังครอบคลุมเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการเป็นอย่างมาก

สรุป ในที่นี้ได้้นำปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารการพัฒนาที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิเคราะห์ โดยกำหนดเป็นตัวแปรอิสระ เนื่องจาก PAMS-POSDCoRB เป็นกระบวนการที่มีความครอบคลุมเรื่องการบริหาร และโดยเฉพาะมีความ

เหมาะสมกับการบริหารงานของภาครัฐ เพราะได้มีปัจจัยหลายด้านที่ให้ความสำคัญด้านคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนความคิดจิตใจของผู้ที่เกี่ยวข้องมากกว่ากรอบแนวคิดอื่น ๆ โดยประกอบด้วย 11 ขั้นตอน ซึ่งผู้ศึกษาได้ปรับแต่งข้อความบางขั้นตอนแล้ว ดังนี้ (1) การบริหารนโยบาย (Policy) (2) การบริหารอำนาจหน้าที่ (Authority) (3) การบริหารคุณธรรม (Morality) (4) การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (Society) (5) การวางแผน (Planning) (6) การจัดองค์การ (Organizing) (7) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing) (8) การอำนวยการ (Directing) (9) การประสานงาน (Coordinating) (10) การรายงาน (Reporting) และ (11) การงบประมาณ (Budgeting)

3. แนวคิดเกี่ยวกับขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา (ตัวแปรตาม)

3.1 ความหมายของขีดความสามารถ

เนื่องจากคำว่าขีดความสามารถซึ่งเป็นตัวแปรตาม ในการศึกษาครั้งนี้ มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า ประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาจึงได้นำความหมายคำว่า ประสิทธิภาพ มาแสดงไว้เพื่อเทียบเคียงและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน

ดิน ปรัชญพฤทธิ (2518: 130) ได้ให้ความหมาย ประสิทธิภาพ (efficiency) ไว้ในหนังสือศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์ หมายถึง การสนับสนุนให้มีวิธีการบริหารที่จะได้รับผลมากที่สุด โดยสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด นั่นก็คือการลดค่าใช้จ่ายด้านวัสดุและบุคลากรลง ในขณะที่พยายามเพิ่มความมั่นคงและความเรียบร้อยของการบริหาร

สมพงษ์ เกษมสิน (2519: 12) หมายถึง การดำเนินงานให้เป็นที่ไปตามที่คาดหมายไว้ หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งก็คือ การทำงานที่ต้องการให้ได้รับประโยชน์สูงสุดและการที่จะพิจารณาว่างานใดมีประสิทธิภาพหรือไม่ก็ให้พิจารณาได้จากผลงาน

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2531: 86) ได้ให้ความเห็นว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานจะเป็นเครื่องชี้ความเจริญก้าวหน้าหรือความล้มเหลวขององค์กร งานที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารก็คือ งานในหน้าที่ของการบริหาร ซึ่งจะเป็นสากลไม่ว่าองค์กรนั้นมีขนาดใหญ่หรือขนาดเล็ก ผู้บริหารที่ชาญฉลาดจะต้องเลือกการบริหารที่เหมาะสมกับองค์กรของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรมากที่สุด

ทิพาวดี เมฆสุวรรณ (2538: 2) กล่าวถึง ประสิทธิภาพ ว่ามีความหมายรวมถึงผลิตภาพและประสิทธิภาพ โดยประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่วัดได้อย่างมีมิติ ตามแต่วัตถุประสงค์ในการพิจารณา คือ

1) ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการผลิต (input) ได้แก่ การใช้ทรัพยากรด้านเงิน คน วัสดุ เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด

2) ประสิทธิภาพในมิติของกระบวนการ (process) ได้แก่ การทำงานที่ถูกต้อง ได้มาตรฐาน รวดเร็ว และใช้เทคโนโลยีที่สะดวกขึ้นกว่าเดิม

3) ประสิทธิภาพในมิติของผลผลิตและผลลัพธ์ ได้แก่ การทำงานที่มีคุณภาพ เกิดประโยชน์ต่อสังคม เกิดผลกำไร ทันทเวลา ผู้ปฏิบัติงานมีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงานและบริการ เป็นที่พอใจของลูกค้าหรือผู้มารับบริการ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ปริญ ลักขิตานนท์ และ สมชาย หิรัญกิตติ (2538: 91-92) ได้ให้ความหมายไว้ในหนังสือศัพท์การบริหารว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง

1) ความสามารถในการผลิตผลลัพธ์ที่ต้องการด้วยการใช้พลังงาน เวลา วัสดุ หรือปัจจัยอื่น ๆ ต่ำสุด

2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่นำเข้าไป (input) และผลที่ออกมา (output) เพื่อสร้างให้เกิดต้นทุนสำหรับทรัพยากรต่ำสุด

3) ประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ รวมทั้งความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติและผู้เกี่ยวข้อง

แคมป์เบลล์ (อ้างจากชัยณรงค์ สุวรรณสาร 2536: 183) ได้ให้ความหมายคำว่า ประสิทธิภาพ ว่า หมายถึงความสามารถในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติและเกณฑ์อื่น ๆ ที่กำหนดไว้

สรุป คำว่าขีดความสามารถ ที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ล้วนมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า ประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ศึกษาได้ใช้ความหมายของคำว่าขีดความสามารถที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นความหมายที่เป็นข้อมูลที่ได้มาจาก ความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อระดับความสามารถหรือประสิทธิภาพในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มาเป็นแนวทางในการศึกษา

4. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

การบริหารการพัฒนา หรือการบริหารจัดการเกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา นั้น ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านทรัพย์สินทาง

ปัญญา (2546: 10-12) ในที่นี้ได้้นำปัญหาด้านการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งมีจำนวน 6 ข้อ ดังต่อไปนี้

- 4.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน
- 4.2 สภาวะแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสและอุปสรรค
- 4.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน
- 4.4 แนวคิดและแนวทางในการแก้ไขปัญหา
- 4.5 การพัฒนาระบบคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา
- 4.6 การปกป้องและคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศและต่างประเทศ

4.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับระบบทรัพย์สินทางปัญญา โดยการระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholder) ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ได้แก่เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา นักประดิษฐ์ นักออกแบบ เจ้าของสิทธิและตัวแทน ผู้ส่งออก ผู้ประกอบการ สถาบันการศึกษา สมาคมต่าง ๆ สถาบันการเงิน ศาล อัยการ กรมศุลกากร ตำรวจ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยแบ่งเป็น สภาวะแวดล้อมภายในคือจุดแข็งและจุดอ่อน ส่วนสภาวะแวดล้อมภายนอก คือ โอกาสและอุปสรรค (SWOT) ที่มีผลกระทบต่อพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาไทย ดังต่อไปนี้

4.2 สภาวะแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสและอุปสรรค เป็นดังนี้

โอกาส

- นโยบายรัฐบาล ปัจจุบันให้ความสำคัญกับเรื่องทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น และมีความต่อเนื่อง มีการสนับสนุนด้านงบประมาณและการพัฒนาบุคลากร
- หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เห็นความสำคัญและให้ความสนใจเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาในฐานะที่เป็นปัจจัยในการเสริมสร้างและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
- ระบบกฎหมายคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่หลากหลายและขยายขอบเขตการคุ้มครองมากขึ้น เป็นการขยายโอกาสให้เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาได้เข้าสู่ระบบการคุ้มครองสิทธิเพิ่มมากขึ้น
- มีความร่วมมือจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น องค์กรทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization หรือ WIPO) สำนักงานสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Organization หรือ EPO) ฯลฯ ในด้านสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เงินทุน อุปกรณ์ในการพัฒนางานด้านทรัพย์สินทางปัญญา

- มีความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ทำให้ความรุนแรงในการทำละเมิดลดน้อยลง

- เกิดความพยายามในการพัฒนาสินค้าไทยให้มีคุณภาพเพื่อสร้างค่านิยมสินค้าไทยและลดการบริโภคสินค้าจากประเทศใ้้น้อยลง

- การแข่งขันทางการค้าทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการเพิ่มมากขึ้น

- กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและพลังท้องถิ่นชุมชนมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น

- การมีวัฒนธรรม ความเป็นไทยเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้

อุปสรรค

ด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี

- ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนการให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อให้มีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ทำให้ นักวิจัยหรือนักประดิษฐ์ไม่สามารถสร้างสรรค์และพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อทั้งการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และทางด้านการบริหารจัดการสิทธิ การขยาย โอกาสจำหน่ายสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- หน่วยงานภาครัฐที่ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญามีหลายหน่วยงาน เกิดความซ้ำซ้อนและไม่เป็นเอกภาพ

- ความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะผลงานทรัพย์สินทางปัญญาในหน่วยงานภาครัฐและสถาบันการศึกษา ทำให้นักวิจัยขาดแรงจูงใจในการประดิษฐ์คิดค้น

- เทคโนโลยีสมัยใหม่ กลับทำให้การลอกเลียนแบบทำได้ง่าย มีความยากต่อการป้องกันและดำเนินการกับผู้ทำการลอกเลียนแบบหรือผู้กระทำละเมิด

ด้านเศรษฐกิจ

- ประเทศที่เข้มแข็งกว่า มักจะใช้ปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เป็นประเด็นในการต่อรองและใช้มาตรการกีดกันทางการค้า ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ

- ปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก

ด้านสังคมและองค์กรภายนอก

- ประชาชนยังขาดความรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งในด้านการสร้างสรรค์ การคุ้มครองสิทธิ การพัฒนาภูมิปัญญาไทย ฯลฯ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนางานด้านทรัพย์สินทางปัญญา
- ผู้ประกอบการส่งออก ยังขาดความรู้และไม่ให้ความสำคัญการคุ้มครองสิทธิในต่างประเทศ และยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับหน่วยงานที่สนับสนุนการจดทะเบียนในต่างประเทศ ส่งผลให้การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของไทยในต่างประเทศขยายตัวมากขึ้น
- หน่วยงานภายนอกยังไม่มีความพร้อมและขาดความรู้ในการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุนในการประกอบธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ
- ค่านิยมของสังคมไทยยังคงนิยมใช้สินค้าที่มีชื่อเสียงของต่างประเทศ (Brand name) ทำให้มีแรงจูงใจสำหรับผู้ผลิตสินค้าลอกเลียนแบบ และผู้บริโภคก็ยังนิยมของที่มีราคาถูกทั้งๆ ที่รู้ว่าเป็นของเลียนแบบ
- ระบบการคุ้มครองสิทธิที่มีอยู่ ยังไม่เอื้อต่อการขึ้นขอรับความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศได้โดยสะดวก

ด้านกฎระเบียบและกระบวนการทางกฎหมาย

- กระบวนการยกร่าง แก้ไขและปรับปรุงกฎหมายมีหลายขั้นตอนและใช้ระยะเวลา เวลานาน รวมทั้งมีแรงกดดันจากภายนอก ทำให้การออกกฎหมายล่าช้าไม่ทันต่อสถานการณ์
- ประเทศไทยใช้มาตรการดำเนินคดีทรัพย์สินทางปัญญา เป็นคดีอาญามากกว่าคดีแพ่ง และบทลงโทษผู้กระทำความผิดยังไม่มีความชัดเจน การกำหนดค่าเสียหายทางแพ่งมีจำนวนน้อย เจ้าของสิทธิ และผู้เสียหายจึงไม่รับการชดเชยที่คุ้มกับความเสียหายที่ได้รับ
- ช่องว่างของกฎหมายบางประการ ที่ทำให้ไม่สามารถให้ความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมต่อเจ้าของสิทธิและผู้ประกอบการที่สุจริต

4.3 การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมภายใน

สถานะแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง และ จุดอ่อน เป็นดังนี้

จุดแข็ง

- มีโครงสร้างของหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาครบวงจร คือ ตำรวจ ศาล อัยการ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญามีความชัดเจนเป็นที่ยอมรับทั่วไป
- โครงสร้างของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีขนาดเล็ก เอื้ออำนวยให้การบริหารงานเป็นไปอย่างไม่ซับซ้อนและเรียบง่าย

- การบริหารงานไม่มีระบบที่ซับซ้อน ประชาชนสามารถเข้าถึงการให้บริการโดยง่ายและสะดวก
- บุคลากรของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ประกอบด้วยบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญจากหลายสาขาวิชาการ จึงสามารถกำหนดอำนาจหน้าที่ได้อย่างชัดเจน
- มีกฎหมายหลายฉบับรองรับในการปฏิบัติงาน จึงเอื้ออำนวยให้การปฏิบัติงานมีกรอบและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

จุดอ่อน

ด้านการบริหารจัดการ

- การประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมความรู้ในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาแก่ประชาชนยังไม่เพียงพอ ขาดความต่อเนื่องและยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร ทำให้ไม่บรรลุผลให้เห็นได้อย่างชัดเจน
- การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา มีขั้นตอนมากและยุ่งยาก ค่าใช้จ่ายสูง ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเข้าสู่ระบบการคุ้มครองสิทธิของเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา

ด้านบุคลากร

- การดำเนินงานของบุคลากรยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยเฉพาะในด้านการจดทะเบียนสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า ยังไม่มีบรรทัดฐานที่ชัดเจน ยังไม่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการเท่าที่ควร

ด้านเทคโนโลยี

- ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการมีอุปกรณ์ที่ไม่ทันสมัยและไม่เพียงพอ เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และการให้บริการแก่ประชาชน
- การวางแผนและพัฒนาการบริหารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่ดีเท่าที่ควรไม่สามารถรองรับความต้องการข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและทันสมัย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และวางแผนการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 แนวคิดและแนวทางในการแก้ไขปัญหา

4.4.1 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา

- การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ โดยการประชาสัมพันธ์ทั้งในเชิงกว้างและเชิงลึก
- งานส่งเสริมควรเป็นลักษณะการทำงานแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น
- การส่งเสริมให้มีการนำผลงานทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้จริง และสนับสนุนให้เอกชนมีการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา

- ส่งเสริมให้มีศูนย์รวมในการประสานงานและพัฒนาความรู้ในระดับจังหวัด รวมทั้งใช้สื่อประชาสัมพันธ์ ระดับท้องถิ่นเผยแพร่ข้อมูลไปให้ถึงระดับฐานราก
- ต้องมีการเผยแพร่ความรู้อย่างต่อเนื่อง และเน้นความรู้ที่ตรงกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มนักประดิษฐ์ นักวิจัย ฯลฯ
- ควรร่วมมือกับสถาบันการศึกษาให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมความรู้มากขึ้น และมีสนับสนุนให้สถาบันการศึกษามีหน่วยงานวิจัยแบบสหวิทยาการและบริหารจัดการผลงานทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบันให้เกิดประโยชน์สูงสุด

มาตรการดำเนินงาน

- ผลักดันให้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญาเป็นวาระแห่งชาติ
- ให้มีหลักสูตรทรัพย์สินทางปัญญาในหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่ระดับเยาวชน และระดับอุดมศึกษา
- จัดตั้งศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศทรัพย์สินทางปัญญา ที่ง่ายและสะดวกต่อการเข้าถึงเพื่อค้นหาข้อมูล
- จัดตั้งศูนย์กลางส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา ในลักษณะตลาดกลาง เพื่อเป็นแหล่งเชื่อมโยงพบปะกันระหว่างนักประดิษฐ์ นักวิจัย กับผู้ประกอบการ
- ให้มีมาตรการสนับสนุนการประดิษฐ์คิดค้น เช่นการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา มาตรการด้านภาษีเพื่อสร้างแรงจูงใจ การจัดประกวดผลงานสร้างสรรค์ เป็นต้น
- ต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และเชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งที่เป็นบุคลากรของกรมทรัพย์สินทางปัญญา และบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.5 การพัฒนาระบบคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

4.5.1 พัฒนาการให้บริการจดทะเบียน

- จัดทำคู่มือเพื่อกำหนดมาตรฐานและขั้นตอนการจดทะเบียนที่ชัดเจน
- อำนวยความสะดวกโดยเพิ่มช่องทางการรับจดทะเบียนทางระบบอิเล็กทรอนิกส์
- ปรับปรุงแบบพิมพ์คำขอต่าง ๆ ให้ง่ายและกะทัดรัด
- ปรับปรุงและลดขั้นตอนการจดทะเบียนให้รวดเร็วขึ้น และควรมีระบบเตือนสิทธิ เช่น การเตือนให้ต่ออายุการคุ้มครองหรือเตือนให้ชำระค่าธรรมเนียมรายปี
- จัดให้มีระบบ fast track ในการรับจดทะเบียน

4.5.2 การพัฒนาบุคลากรและอื่น ๆ

- พัฒนาศูนย์กลางด้านการตรวจสอบและนายทะเบียนเพื่อให้มีการปฏิบัติงาน

เป็นมาตรฐาน ลดการใช้ดุลยพินิจและมีความรวดเร็วมากขึ้น

- การให้หน่วยงานสำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ทำงานทั้งในด้านสนับสนุน การจดทะเบียนคุ้มครองสิทธิและสอดคล้องดูแลเพื่อคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาและ ภูมิปัญญาไทย

- ปรับปรุงค่าธรรมเนียมรายปีของสิทธิบัตรให้เหมาะสมและควรมีมาตรการ ทางอ้อมเพื่อสนับสนุนคนไทยได้ใช้ประโยชน์จากผลงานทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเหมาะสม

4.6 การปกป้องและคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศและต่างประเทศ

4.6.1 แก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผู้บริโภค มากขึ้น

4.6.2 พัฒนาคณากรที่ปฏิบัติงานด้านกฎหมายให้มีความรู้เข้าใจในการปฏิบัติงาน ทั้งในการดำเนินคดี การสอบสวน รวมทั้งให้มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการทาง กฎหมาย

4.6.3 เพิ่มอัตราค่าล้างบุคลากรให้มีความเพียงพอและ เหมาะสมกับภาระหน้าที่ ที่จะต้องปฏิบัติ

4.6.4 การร่วมมือกับภาคเอกชนในการสนับสนุนให้ประชาชนใช้ผลงานที่ถูกต้อง ตามกฎหมายเพื่อลดปัญหาการละเมิด และสร้างค่านิยมที่ดีให้แก่ผู้บริโภค

4.6.5 การร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ของคนไทยในต่างประเทศให้มีความใกล้ชิดมากขึ้น

5. ความเป็นมา โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

หัวข้อนี้แบ่งเป็น 3 เรื่อง ได้แก่

5.1 ความเป็นมา

5.2 โครงสร้าง

5.3 อำนาจหน้าที่

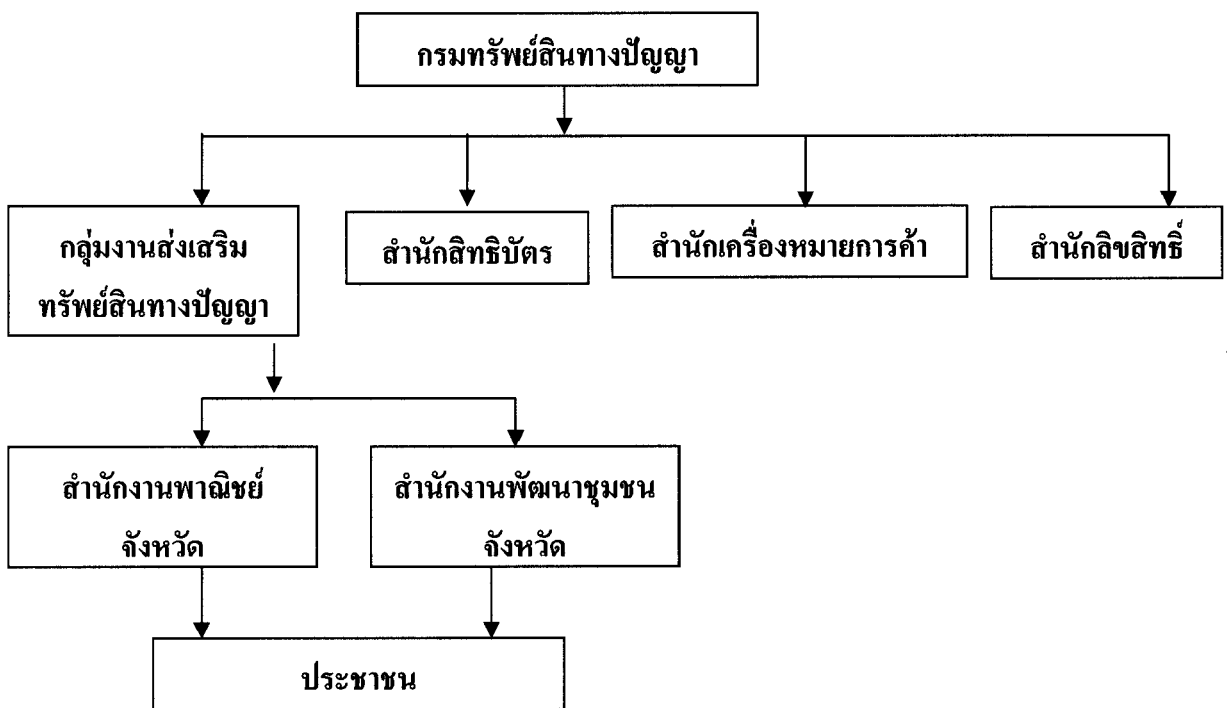
5.1 ความเป็นมา

กรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงพาณิชย์ ได้รับการ จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2538 ในปัจจุบันสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กรมทรัพย์สินทางปัญญาในฐานะมีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศ จำเป็นต้องปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ไปดังกล่าว ทั้งใน

ด้านการอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนการอำนวยความสะดวก เช่น การดำเนินงานด้านการส่งเสริมให้มีการสร้างสรรค์ การประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีใหม่และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการของคนไทย การส่งเสริมให้คนไทยมีความรู้และตระหนักในความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญาและสนับสนุนให้เข้าสู่ระบบการคุ้มครองสิทธิ เป็นต้น แต่จากผลการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาในด้านการส่งเสริมการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้เท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ถึงปัญหา สาเหตุที่เป็นอุปสรรค รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่จะเอื้ออำนวยให้การบริหารการพัฒนาการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศประสบความสำเร็จต่อไป

5.2 โครงสร้าง

ในการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา นั้น ในปัจจุบันได้กำหนดให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของกลุ่มงานส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับสำนักสิทธิบัตร สำนักเครื่องหมายการค้า และสำนักลิขสิทธิ์ เพื่อประสานการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศสู่ประชาชน โดยได้กำหนดโครงสร้างการทำงานไว้ ดังภาพที่ 2.2

สรุป จากโครงสร้างการทำงานข้างต้น กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้ดำเนินงาน

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศ ผู้ประชาชน โดยให้มีการบูรณาการทำงานระหว่างสามหน่วยงานภายใน และหน่วยงานภายนอกที่ดำเนินงานในจังหวัดต่าง ๆ ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนเป็นอย่างมาก เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาอย่างถูกต้อง มีความเข้าใจถึงความสำคัญของการสร้างสรรค์ การนำผลงานทรัพย์สินทางปัญญาเข้าสู่ระบบการคุ้มครองสิทธิอย่างถูกต้องและทั่วถึง ตลอดจนการสนับสนุนให้นำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 อำนาจหน้าที่

ปัจจุบัน (พ.ศ. 2550) นี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการจดทะเบียนคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้กับประชาชน โดยรับผิดชอบในการดำเนินงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา รวม 7 ฉบับ ได้แก่

- 1) พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2533 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542
- 2) พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543
- 3) พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537
- 4) พระราชบัญญัติแบบผังภูมิของวงจรรวม พ.ศ. 2543
- 5) พระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. 2545
- 6) พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2545
- 7) พระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ชนิดี พ.ศ. 2548

สรุป จากกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาทั้ง 7 ฉบับดังกล่าว กรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องรับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ได้รับการมอบหมายหน้าที่และอำนาจในการดำเนินงานอย่างชัดเจนพอสมควร ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน การดำเนินงานตามกฎหมายดังกล่าว กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะดำเนินการด้านการจดทะเบียน หรือ ขึ้นทะเบียน หรือ จัดแจ้งข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาเป็นงานหลัก ส่วนงานส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ถือได้ว่าเป็นงานสนับสนุน ทั้งนี้เพื่อให้งานด้านทรัพย์สินทางปัญญาเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติมากยิ่งขึ้น และเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้ประเทศไทยได้ใช้ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจ ได้อย่างยั่งยืน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา” นี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการศึกษาไว้ครอบคลุม 6 หัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. ระยะเวลาทำการศึกษา
6. แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อนี้แบ่งย่อยเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากร ประชากรเป้าหมายในการศึกษาคั้งนี้ คือ อาสาพิทักษ์ภูมิปัญญาไทย หรือ อสภท. หมายถึงประชาชนที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ฝึกอบรมความรู้ทรัพย์สินทางปัญญา และแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ผู้แทนพิเศษด้านทรัพย์สินทางปัญญา หรือ พทป. หมายถึง อาจารย์ของสถาบันการศึกษาภาครัฐที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดให้เข้ารับการอบรมความรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญากับกรมทรัพย์สินทางปัญญา และกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้มอบหมายภารกิจให้เป็นเสมือนผู้แทนของกรมภาคสถาบันการศึกษา และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาทุกจังหวัด เจ้าหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ได้รับมอบหมายทุกจังหวัด รวมทั้งหมด 1,130 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังมีรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- 1.1.1 อาสาพิทักษ์ภูมิปัญญาไทย หรือ อสภท. จำนวน 730 คน
- 1.1.2 ผู้แทนพิเศษด้านทรัพย์สินทางปัญญา หรือ พทป. จำนวน 250 คน
- 1.1.3 เจ้าหน้าที่ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 75 คน

(ไม่รวมกรุงเทพมหานคร เพราะเป็นพื้นที่ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาดำเนินอยู่)

1.1.4 เจ้าหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 75 คน (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร เพราะเป็นพื้นที่ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาดำเนินอยู่)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง รวม 1,130 คน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 4 ประเภท

ประเภทของประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่รวบรวมได้จริง
1. อาสาพิทักษ์ภูมิปัญญาไทย หรือ อสภท.	730	730	565
2. ผู้แทนพิเศษด้านทรัพย์สินทางปัญญา หรือ พทป.	250	250	237
3. เจ้าหน้าที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัด 75 คน	75	75	75
4. เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด 75 คน	75	75	75
รวม	1,130	1,130	952
			(คิดเป็นร้อยละ 84.24 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการจะทำให้ได้ข้อมูลจากการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเป็นแนวทางในการสอบถามความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยมีหัวข้อครอบคลุม 4 หัวข้อย่อย ได้แก่

2.1 หลักเกณฑ์การสร้างข้อคำถาม สำหรับหลักเกณฑ์การสร้างข้อคำถามเพื่อใช้ในการศึกษานี้ ประกอบด้วย

2.1.1 คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้

2.1.2 ทบทวนวรรณกรรม แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานทางทฤษฎีในการตั้งข้อคำถาม

2.1.3 ใช้ความรู้และประสบการณ์ของผู้ศึกษาเอง

2.1.4 ขอคำปรึกษาแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา และจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านของ กรมทรัพย์สินทางปัญญา

2.2 ลักษณะแบบสอบถาม ตามที่กล่าวแล้วว่าในการรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยภาคสนาม นั้น ได้ใช้แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบ โดยเลือกสร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตรา ประเมินค่า (rating scale) ตามแบบของ อาร์. เอ. ลิเคิร์ต (R. A. Likert) หรือ ลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) โดยกำหนดให้มีน้ำหนักเปรียบเทียบกัน เป็นการแบ่งมาตราส่วนประมาณค่าของการตีความหมาย ออกเป็น 3 ระดับ โดยจัดรูปแบบให้อึดต่อการประเมินผล ให้มีความง่ายต่อผู้ตอบแบบสอบถามและ การวิเคราะห์ผล มีค่าน้ำหนักเปรียบเทียบกัน 3 ระดับ ในส่วนของเกณฑ์การวิเคราะห์ระดับและ ได้ใช้ การคำนวณช่วงการวัด ตามแนวคิดของเบส (Best) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระยะของช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} \\ &= \frac{3 - 1}{3} \\ &= 0.66 \end{aligned}$$

กำหนดคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

3 เห็นด้วยระดับมาก	ช่วงคะแนน	2.33	-	3.00	คะแนน
2 เห็นด้วยระดับปานกลาง	ช่วงคะแนน	1.67	-	2.32	คะแนน
1 เห็นด้วยระดับน้อย	ช่วงคะแนน	1.00	-	1.66	คะแนน

ทั้งนี้ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว หรือหลายคำตอบ แล้วแต่วัตถุประสงค์ของคำถาม สำหรับเหตุผลสำคัญที่เลือกสร้างแบบสอบถาม ในลักษณะดังกล่าว ด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น

1) ผู้ศึกษาไม่ต้องการให้การประเมินความคิดแบบละเอียดเกินไป เช่น 4 - 6 ระดับ ซึ่งเกินความจำเป็น เพราะผู้ตอบแบบสอบถามจะแยกแยะความคิดเห็นหรือความรู้สึกของตนในแต่ละระดับได้ยากมาก และที่สำคัญก็มิได้นำมาใช้ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ และสิ้นความเป็นจริง จึงเห็นว่าการใช้แบบประเมินให้มีความละเอียดที่อยู่ในระดับพอเหมาะและง่ายต่อผู้ตอบแบบสอบถาม

- 2) เป็นการประหยัดเวลาของผู้ตอบแบบสอบถามในการตัดสินใจได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น
- 3) เป็นการง่ายต่อผู้อ่านหรือที่สนใจผลการศึกษาในการศึกษา ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มก้อน ชัดเจนไม่กระจัดกระจาย
- 4) ไม่ทำให้การบรรยายข้อมูลยืดเยื้อเกินความจำเป็น อีกทั้งยังเป็นการประหยัดเวลาและง่ายต่อการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการนำเสนอหรือเขียนบรรยายข้อมูลอีกด้วย
- 5) ในทางปฏิบัติ หากมีการแยกข้อมูลออกเป็น 4- 6 ระดับ แต่ปรากฏว่าข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่กระจายไม่เป็นกลุ่มก้อน และแต่ละระดับ ไม่มีน้ำหนักมากเพียงพอทำให้ในที่สุดก็ต้องยุบเหลือ 3 ระดับ
- 6) มีนักวิชาการใช้การวัดข้อมูลเป็น 3 ระดับกันอย่างแพร่หลายและยอมรับการใช้แบบสอบถามที่เป็น 3 ระดับนี้ด้วย (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ถัดควาลย์ รอดมณี และไพฑูรย์ ภักดี ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ 2529: 311 — 311) สมชัย ศรีสุทธิยากร (2546:15) โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามทฤษฎีของ เบสท์ (Best 1977: 174) และแนวคิดของ แดเนียล (Daniel 1955: 18 — 19) โดยใช้ค่าคะแนนสูงสุด ลบด้วย ค่าคะแนนต่ำสุด และนำมาหารด้วยจำนวนกลุ่ม หรือระดับที่ต้องการแบ่ง

ดังนั้น แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาคั้งนี้ จึงประกอบด้วยข้อคำถามหลายข้อที่สามารถเป็นตัวแทน หรือตัวชี้วัดที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของการศึกษาวิจัยได้อย่างครบถ้วน ตลอดจนผลที่เกิดขึ้น หรือที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการบริหารงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศที่สุ่มตัวอย่าง โดยข้อคำถามในแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามเปิดเป็นส่วนใหญ่ แบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อระดับขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยใช้ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารการพัฒนาที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB ของวิรัช วิรัชนิภาวรรณ เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิเคราะห์ ปัจจัยดังกล่าวนี้ ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 11 ด้าน ได้แก่ การบริหารนโยบาย (Policy) การบริหารด้านอำนาจหน้าที่ (Authority) การบริหารด้านคุณธรรม (Morality) การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (Society) การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing) การอำนวยความสะดวก (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting)

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อปัญหาในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยใช้กรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB เป็นกรอบในการศึกษาวิเคราะห์เช่นเดียวกัน

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB และการเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในอดีต และเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น ที่มีการดำเนินงานในลักษณะคล้ายกับการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญา นอกจากนี้ ยังศึกษาภาพ รวมแนวโน้มของขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาอีกด้วย

2.3 การทดสอบแบบสอบถาม เมื่อสร้างข้อคำถามหรือแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างเสร็จแล้ว ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบตามขั้นตอนต่อไปนี้

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือช่วยในการทำวิจัยสนาม โดยผู้ศึกษาได้สร้างหรือออกแบบสอบถามและสร้างตัวชี้วัดตามวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย และกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องนี้ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้จะต้องมีความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) ขั้นตอนการทดสอบแบบสอบถามมีดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง **ยกร่างแบบสอบถาม** โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

ขั้นตอนที่สอง **การตรวจสอบความเที่ยงตรง** เป็นลักษณะของการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความสมบูรณ์ ความสอดคล้อง ตลอดจนเนื้อหาและถ้อยคำของแบบสอบถามให้รัดกุมและถูกต้อง ขั้นตอนนี้ดำเนินการ โดย

1) นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 2 คน คือนายนรินทร์ พสุนทรธรรม ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาระบบคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิในลิขสิทธิ์ และ นายสมศักดิ์ พณิชยกุล ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาอย่างมาก เมื่อพบข้อบกพร่องผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม เช่นตัดข้อคำถามที่ไม่จำเป็นออกและเพิ่มข้อคำถามที่สำคัญบางข้อจนกระทั่งแบบสอบถามมีความเที่ยงตรง

2) นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีจำนวน 2 คน คือ อาจารย์ พลเอกศิริรินทร์ ชูปลกล้า และรองศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วิรัชนิภาวรรณ เมื่อพบข้อบกพร่อง ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์และมีความเที่ยงตรงมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่สาม **การตรวจสอบความเชื่อถือได้** ดำเนินการ โดยผู้ศึกษานำแบบสอบ

ถาม ที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (pretest) เพื่อทดสอบหาความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยนำไปทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจำนวน 50 คน ต่อจากนั้น จึงเก็บรวบรวมแบบสอบถามจำนวน 50 ชุด นั้นมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือได้ จากสูตร หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (L. J. Cronbach 1951: 297-334) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์ คือ SPSS for PC ในการวิเคราะห์ได้กำหนดค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงจะถือว่าแบบสอบถามดังกล่าวน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

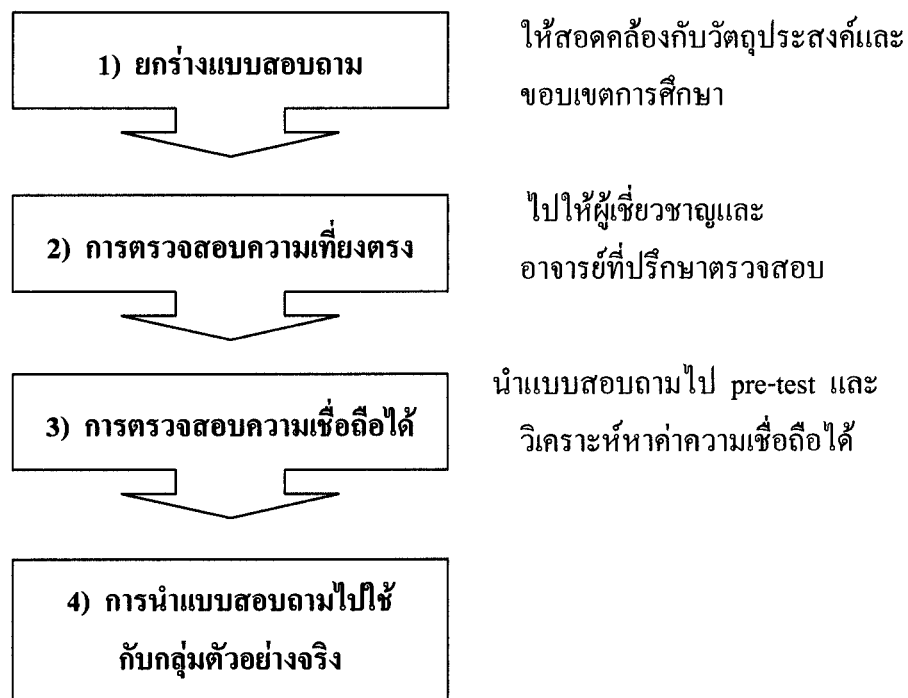
ผู้ศึกษาได้นำมาใช้ในการทดสอบหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามจำนวน 50 ชุดดังกล่าว ได้ค่าความเชื่อถือได้ เท่ากับ 0.7 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

ขั้นตอนที่สี่ การนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

ทั้งนี้ หากพบข้อบกพร่องในขั้นตอนใด ผู้ศึกษาก็จะนำไปปรับปรุงแก้ไขจนผ่านทุก

ขั้นตอน

ขั้นตอนการทดสอบแบบสอบถามทั้ง 4 ขั้นตอนข้างต้นนี้ ได้สรุปไว้ในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการทดสอบแบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการศึกษาหลายวิธี คือการศึกษาจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ (documentary research) การสำรวจโดยการสุ่มตัวอย่างภาคสนาม (sampling survey) หรือการวิจัยสนาม (field research) ดังนั้น วิธีการรวบรวมข้อมูลจึงมี 2 วิธีเช่นกัน คือ

3.1 การรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ และเอกสารต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นการทบทวนวรรณกรรม หรือข้อเขียน ผลงานศึกษาหรือวิจัย ตลอดจนหนังสือ เอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญารวมทั้งสถิติตัวเลขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2 การรวบรวมข้อมูลจากการสุ่มตัวอย่างภาคสนาม ได้จากการแจกแบบสอบถาม ซึ่งผ่านการทดสอบแล้วให้กลุ่มตัวอย่างตอบ (โปรดดูแบบสอบถาม ในภาคผนวก) โดยผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ทำหนังสือขออนุญาตจากหน่วยงานต้นสังกัดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.2.2 แจกแบบสอบถาม พร้อมทั้งชี้แจง หรืออธิบายรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแนบรายละเอียดไปพร้อมกับการจัดส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ลงทะเบียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,130 ชุด

3.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามนี้ ดำเนินการระหว่างวันที่ 17 กรกฎาคม 2549 ถึง วันที่ 20 สิงหาคม 2549 โดยผู้ศึกษาและผู้ช่วยได้ออกไปเก็บข้อมูล และรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง นอกเหนือจากที่ส่งกลับมาทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อเป็นการศึกษาถึงนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างประชากรกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ลงรหัสข้อมูลแล้วมาทำการวิเคราะห์ประเมินผล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS / PC (Statistical Packager for Social Sciences / Personnel Computer)

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) การคำนวณค่าร้อยละ (percentage) ใช้ อธิบายเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

4.2 ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) ใช้อธิบาย

เกี่ยวกับการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาทั้ง 11 ด้าน ตามกรอบ PAMS-POSDCoRB

ในการวิเคราะห์เพื่อแปลความหมาย คำนวณน้ำหนักเฉลี่ยของการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้ง 11 ด้าน ตามแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 3 ระดับ ได้แก่ มาก ปานกลาง และน้อย ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best) ได้กำหนดความหมาย น้ำหนักของค่าเฉลี่ยระดับการพัฒนาขีดความสามารถ โดยถือเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

3 เห็นด้วยระดับมาก	ช่วงระดับคะแนน 2.33 – 3.00 คะแนน
2 เห็นด้วยระดับปานกลาง	ช่วงระดับคะแนน 1.67 – 2.32 คะแนน
1 เห็นด้วยระดับน้อย	ช่วงระดับคะแนน 1.00 – 1.66 คะแนน

4.3 การทดสอบค่าที (t-test) ใช้ในการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร ที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ทั้งนี้ ได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4 การนำข้อมูลมาเขียนเชิงพรรณานำเสนอข้อมูลโดยใช้วิธีการบรรยาย ประกอบตาราง เพื่อให้สามารถเข้าใจผลการศึกษชัดเจนยิ่งขึ้น

5. ระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินงาน

โครงการนี้มีระยะเวลา 8 เดือน นับตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2549 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2550

6. แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลของการศึกษา เรื่อง “การบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา” นี้ เป็นการศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ (1) ชัดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา (2) ปัญหาและแนวทางการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา (3) การเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น รวมทั้งการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา และ (4) ภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้นำปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารการพัฒนา ที่เรียกว่า แฟ้มส์-โพสคอร์บ (PAMS-POSDCoRB) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิเคราะห์ ปัจจัยดังกล่าวนี้ประกอบด้วย การบริหารนโยบาย (Policy) การบริหารอำนาจหน้าที่ (Authority) การบริหารคุณธรรม (Morality) การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (Society) การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) การศึกษาครั้งนี้เป็นการ ศึกษาเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 952 คน คิดเป็นร้อยละ 84.25 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,130 คน ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์ (SPSS for PC) สถิติที่นำมาใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) ทั้งนี้ ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาจำนวนและค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชี้วัดความสามารถในการบริหารการพัฒนา ปัญหาและแนวทางในการบริหารการพัฒนา การเปรียบเทียบภาพรวมชี้วัดความสามารถในการบริหารพัฒนาในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมชี้วัดความสามารถในการบริหารการพัฒนา รวมทั้งภาพรวมแนวโน้มชี้วัดความสามารถในการบริหารพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งนี้ ประกอบด้วย 5 ข้อ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อชี้วัดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาจำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาชี้วัดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาจำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาชี้วัดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมชี้วัดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น รวมทั้งการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมชี้วัดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

2.5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มชี้วัดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผู้ศึกษาได้เสนอความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ดังนี้

- 1) n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม
- 2) \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
- 2) S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
- 3) t แทน การทดสอบค่าที (t-test)

ส่วนที่ 3 ข้อสรุปที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของกลุ่ม
ตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่

3.1 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่
เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา
ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB

3.2 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหา แนวทางการพัฒนา การเปรียบเทียบ
ภาพรวม ขีดความสามารถและภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่
เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตาม
กรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ผู้ศึกษานำเสนอข้อมูลเป็น
จำนวน และค่าร้อยละ แสดงไว้ในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (n = 952) แสดงค่าจำนวน และค่าร้อยละ
จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล ของกลุ่มตัวอย่าง		n = 952	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อาชีพ	1.อาชีพส่วนตัว เช่น ค้าขาย	452	44.7
	2. ข้าราชการ	527	55.3
	รวม	952	100.0
2. เพศ	1. ชาย	592	62.2
	2. หญิง	360	37.8
	รวม	952	100.0
3. การศึกษา	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	226	23.7
	2. ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	385	40.4
	3. สูงกว่าปริญญาตรี	283	29.7
	4. อื่น ๆ คือ ไม่ตอบ	58	6.2
	รวม	952	100.0

จากการศึกษาตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.2) เป็นชาย และที่
เหลือ (ร้อยละ 37.8) เป็นหญิง ในเรื่องการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 40.4) มีการศึกษา
ระดับปริญญาตรี รองลงมา (ร้อยละ 29.7) มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี, (ร้อยละ 23.7) มี
การศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี, และที่เหลือ (ร้อยละ 6.2) คือ อื่น ๆ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามไม่
ตอบ ในเรื่องอาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.3) มีอาชีพข้าราชการ รองลงมามีอาชีพ
ส่วนตัว เช่น ค้าขาย (ร้อยละ 44.7)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 นี้ แบ่งเป็น 5 หัวข้อดังกล่าวไว้แล้วแล้วข้างต้น ในที่นี้ได้นำเสนอเรียงตามลำดับ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB หัวข้อนี้ประกอบด้วย 12 หัวข้อ ดังต่อไปนี้

2.1.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการบริหารนโยบาย ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการบริหารนโยบาย

ขีดความสามารถในการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา (ทป.) ด้านการบริหารนโยบาย	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
1. ทป. กำหนดนโยบายสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทย	(52)	(442)	(458)	(952)	1.57	0.60	ปานกลาง
2. ทป. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมกำหนดนโยบาย	(126)	(465)	(361)	(952)	1.73	0.67	ปานกลาง
3. ในภาพรวม ทป. มีขีดความสามารถในการบริหารนโยบายสูง	(54)	(611)	(287)	(952)	1.75	0.55	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม					1.69	0.47	ปานกลาง

หมายเหตุ สำหรับตารางที่ใช้สถิติค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทุกตารางมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05 และระดับความเห็นด้วยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ระดับ มีช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

1) เห็นด้วยมาก.... ช่วงคะแนนระหว่าง	2.34-3.00	คะแนน
2) เห็นด้วยปานกลาง ช่วงคะแนนระหว่าง	1.67-2.33	คะแนน
3) เห็นด้วยน้อย... ช่วงคะแนนระหว่าง	1.00-1.66	คะแนน

ผลการวิเคราะห์ตารางที่ 4.2 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการบริหารนโยบาย เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.73) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และ (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.57) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญากำหนดนโยบายสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.75) ว่า ในภาพรวม กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในการบริหารนโยบายสูง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการบริหารนโยบาย พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 1.69)

2.1.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ในด้านการบริหารอำนาจหน้าที่ แสดงไว้ในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่
 ื่ออำนาจต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทาง
 ปัญญา ด้านการบริหารอำนาจหน้าที่

ขีดความสามารถในการ พัฒนาของกรมทรัพย์สินทาง ปัญญา (ทป.) ด้านการบริหาร อำนาจหน้าที่	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
1. ทป. มอบอำนาจเกี่ยวกับการ ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศให้ผู้รับผิดชอบอย่าง เพียงพอ	(74)	(614)	(264)	(952)	1.79	0.55	ปานกลาง
2. ทป. ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ อย่างชัดเจน	(75)	(594)	(283)	(952)	1.66	0.59	ปานกลาง
3. ในภาพรวม ทป. มีขีดความสามารถ ในการบริหารอำนาจหน้าที่สูง	(74)	(614)	(264)	(952)	1.77	0.56	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม					1.74	0.44	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.3 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีด
 ความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่ื่ออำนาจต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา
 ภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการบริหารอำนาจหน้าที่ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย
 จากมากไปหาน้อย ดังนี้(1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.79) ว่า กรมทรัพย์สิน
 ทางปัญญามีขีดความสามารถในการบริหารอำนาจหน้าที่โดยการมอบอำนาจให้ผู้มีหน้าที่
 รับผิดชอบอย่างเพียงพอ และ (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.66) ว่า กรม
 ทรัพย์สินทางปัญญาได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.77) ว่า ใน
 ภาพรวม กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในการบริหารอำนาจหน้าที่สูง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการ
 พัฒนาด้านการบริหารอำนาจหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง
 (ค่าเฉลี่ยรวม 1.74)

2.1. 3การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการ
บริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรม
ทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการบริหารคุณธรรม แสดงไว้ในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่
เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทาง
ปัญญาด้านคุณธรรม

ขีดความสามารถในการ พัฒนาของกรมทรัพย์สินทาง ปัญญา (ทป.) ด้านการ บริหารคุณธรรม	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
1. ข้าราชการส่วนใหญ่ของ ทป.มี ความจริงใจ ปฏิบัติหน้าที่อย่าง โปร่งใสควบคุมตรวจสอบได้	(51)	(443)	(458)	(952)	1.56	0.58	ปานกลาง
2. ข้าราชการส่วนใหญ่ของ ทป. มี จิตสำนึกในการให้บริการ ประชาชน มีความรับผิดชอบและ เอาใจใส่งานอย่างสม่ำเสมอ	(48)	(464)	(440)	(952)	1.58	0.58	ปานกลาง
3. ในภาพรวมการบริหาร จริยธรรมเกี่ยวกับการส่งเสริม ทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศของ ทป.มีขีด ความสามารถสูง	(55)	(539)	(358)	(952)	1.67	0.56	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม					1.60	0.48	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.4 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความ
สามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศ
ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการบริหารคุณธรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
ดังนี้ (1) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.58) ว่าข้าราชการส่วน

ใหญ่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีจิตสำนึกในการให้บริการประชาชน มีความรับผิดชอบและเอาใจใส่งานอย่างสม่ำเสมอ และ (2) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.56) ว่า ข้าราชการของกรมทรัพย์สินทางปัญญาส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ควบคุมและตรวจสอบได้

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.67) ว่า ในภาพรวมกรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในการบริหารคุณธรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาสูง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาด้านการบริหารคุณธรรม ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 1.60)

2.1.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านที่เกี่ยวข้องกับสังคม แสดงไว้ในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่
 ี่ื่ออำนาจต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทาง
 ปัญญา ด้านที่เกี่ยวข้องกับสังคม

ขีดความสามารถในการ พัฒนาของกรมทรัพย์สินทาง ปัญญา (ทป.) ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับสังคม	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
1. การบริหารการพัฒนาของ ทป. เป็นไปในทิศทางที่ื่ออำนาจ ประโยชน์และสอดคล้องกับความ ต้องการของสังคมส่วนรวม	(58) 6.1	(484) 50.8	(410) 43.1	(952) 100.0	1.62	0.59	ปานกลาง
2. การบริหารการพัฒนาของ ทป. มีเป้าหมายเพื่อประชาชน	(60) 6.4	(396) 41.6	(496) 52.1	(952) 100.0	1.53	0.60	ปานกลาง
3. ในภาพรวมการบริหารที่ เกี่ยวข้องกับสังคมและที่เกี่ยวกับ การส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศของ ทป.มีขีด ความสามารถสูง	(59) 6.2	(597) 62.7	(296) 31.1	(952) 100.0	1.74	0.55	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม					1.63	047	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.5 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่ื่ออำนาจต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านที่เกี่ยวข้องกับสังคม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.62) ว่า การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นไปในทิศทางที่ื่ออำนาจประโยชน์และสอดคล้องต่อความต้องการของหรือส่วนรวม (2) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.53) ว่า การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีเป้าหมายเพื่อประชาชน

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.74) ว่า ในภาพรวม กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสังคมและที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศ มีขีดความสามารถสูง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาด้านการบริหารจริยธรรม ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 1.63)

2.1.5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการวางแผน แสดงไว้ในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการวางแผน

ขีดความสามารถในการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา (ทป.) ด้านการวางแผน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
	มาก (n)	ปานกลาง (n)	น้อย (n)	รวม (n)			
1. ทป. มีการวางแผนเกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและดำเนินงานตามแผนอย่างเคร่งครัด	(99)	(524)	(329)	(952)	1.75	0.62	ปานกลาง
2. ทป. มีการประเมินผลและนำผลจากการประเมินไปแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	(129)	(561)	(262)	(952)	1.85	0.62	ปานกลาง
3. ในภาพรวมการบริหารการพัฒนาในด้านการวางแผนของทป. มีขีดความสามารถสูง	(80)	(620)	(252)	(952)	1.81	0.55	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม					1.80	0.49	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.6 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการวางแผน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.85) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีการประเมินผลและนำผลการประเมินไปแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และ (2) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.75) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีการวางแผนเกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศสอดคล้องกับนโยบายและดำเนินงานตามแผนอย่างเคร่งครัด

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.85) ว่า ในภาพรวม กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีการประเมินผลและนำผลการประเมินไปแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 1.81)

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาด้านการวางแผนของกรมทรัพย์สินทางปัญญาพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 1.80)

2.1.6 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการจัดองค์การ แสดงไว้ในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่
 ี่ื่ออำนาจต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทาง
 ปัญญาด้านการจัดองค์การ

ขีดความสามารถในการ พัฒนาของกรมทรัพย์สินทาง ปัญญา (ทป.) ด้าน การจัดองค์การ	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n)	ปานกลาง (n)	น้อย (n)	รวม (n)			
1. ทป. ได้กำหนดหน้าที่การงานและ สายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจน	(74)	(446)	(432)	(952)	1.61	0.61	ปานกลาง
2. ทป. มีสายการบังคับบัญชา ภายในหน่วยงานอย่างเหมาะสม และมีเอกภาพ	(90)	(529)	(333)	(952)	1.74	0.61	ปานกลาง
3. ในภาพรวมการบริหารการ พัฒนาในด้านการจัดองค์การที่ เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทาง ปัญญาภายในประเทศ ของ ทป. มี ขีดความสามารถสูง	(70)	(595)	(287)	(952)	1.76	0.56	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม					1.70	0.49	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.7 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีด
 ความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่ื่ออำนาจต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา
 ภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการจัดองค์การ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป
 หาน้อย ดังนี้ (1) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.74) ว่า กรม
 ทรัพย์สินทางปัญญามีสายการบังคับบัญชาภายในหน่วยงานที่เหมาะสมและมีเอกภาพ และ (2) ความ
 คิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.61) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้
 กำหนดหน้าที่การงานและสายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจน

ในส่วนของภาพรวม ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย
 1.76) ว่า ในภาพรวม การจัดองค์การที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของ
 กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถสูง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการ พัฒนาด้านการจัดองค์การของกรมทรัพย์สินทางปัญญา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 1.70)

2.1.7 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ แสดงไว้ในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์

ขีดความสามารถในการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา (ทป.) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
	มาก (n)	ปานกลาง (n)	น้อย (n)	รวม (n)			
1. ทป. วางแผนกำลังคนได้อย่างเหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่	(185)	(487)	(280)	(952)	1.88	0.68	ปานกลาง
2. ทป. มีการพัฒนาและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	(165)	(501)	(286)	(952)	1.85	0.66	ปานกลาง
3. ในภาพรวมการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	(150)	(574)	(228)	(952)	1.90	0.60	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม					1.87	0.56	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.8 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.88) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา วางแผนกำลังคนได้อย่างเหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่ และ (2) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.85) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญามีการพัฒนาและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.90) ว่า ในภาพรวม กรมทรัพยากรสัตว์น้ำมีขีดความสามารถสูงในด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพยากรสัตว์น้ำภายในประเทศ

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ของกรมทรัพยากรสัตว์น้ำ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 1.87)

2.1.8 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรสัตว์น้ำภายในประเทศของกรมทรัพยากรสัตว์น้ำ ด้านกาอำนาจการ แสดงไว้ในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรสัตว์น้ำภายในประเทศของกรมทรัพยากรสัตว์น้ำ ด้านการอำนาจการ

ขีดความสามารถในการพัฒนาของกรมทรัพยากรสัตว์น้ำ (ทป.) ด้านการอำนาจการ	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
1. ทป. ได้มอบอำนาจในการตัดสินใจและการสั่งการให้แก่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างชัดเจน	(94)	(541)	(317)	(952)	1.75	0.70	ปานกลาง
2. ผู้บริหารของ ทป. มีภาวะผู้นำและมีความเป็นมืออาชีพ	(72)	(543)	(337)	(952)	1.60	0.57	ปานกลาง
3. ในภาพรวม การอำนาจการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพยากรสัตว์น้ำภายในประเทศของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	(70)	(615)	(267)	(952)	1.78	0.54	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม				1.74	0.45	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.9 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการอำนวยความสะดวก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.75) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญามอบอำนาจในการตัดสินใจและการสั่งการให้แก่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างชัดเจน และ (2) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.60) ว่า ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีภาวะผู้นำและมีความเป็นมืออาชีพ

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.78) ว่า ในภาพรวมการอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถสูง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาด้านการอำนวยความสะดวก ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 1.74)

2.1.9 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการประสานงาน แสดงไว้ในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการประสานงาน

ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา (ทป.) ด้านการประสานงาน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
	มาก (n)	ปานกลาง (n)	น้อย (n)	รวม (n)			
1. การไม่ประสานงานหรือความขัดแย้งใน ทป. เกิดขึ้นน้อยมาก	(151)	(584)	(217)	(952)	1.91	0.61	ปานกลาง
2. ทป. มีการประสานงานทั้งภายในและภายนอกตลอดเวลา	(117)	(552)	(283)	(952)	1.81	0.61	ปานกลาง

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ขีดความสามารถในการ พัฒนาของกรมทรัพย์สินทาง ปัญญา (ทป.) ด้าน การประสานงาน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
3. ในภาพรวม การประสานงานที่ เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทาง ปัญญาภายในประเทศของ ทป. มี ขีดความสามารถสูง	(86)	9.1 (618)	(248)	(952)	1.81	0.56	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม					1.84	0.46	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการประสานงาน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.91) ว่า การไม่ประสานงานหรือความขัดแย้งภายในกรมทรัพย์สินทางปัญญาเกิดขึ้นน้อยมาก และ (2) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.81) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีการประสานงานทั้งภายในและภายนอกตลอดเวลา

ในส่วนของภาพรวม ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.81) ว่า ในภาพรวม การประสานงานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถสูง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาด้านการประสานงาน ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 1.84)

2.1.10 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการรายงาน แสดงไว้ในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ค่า สถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการรายงาน

ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา (ทป.) ด้านการรายงาน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
1. ทป. มีการควบคุมตรวจสอบและ ประเมินผลการบริหารงานทั้งภายในและ ภายนอกอย่างเข้มงวด	(134) 14.0	(589) 61.9	(229) 24.1	(952) 100.0	1.89	0.6	ปานกลาง
2. ทป. มีการรายงานผลการดำเนินงานให้ ผู้บังคับบัญชาทราบได้อย่างรวดเร็วเพื่อ แก้ไขปรับปรุงได้ทันก่อนที่ความเสียหายจะ เกิดขึ้น	(88) 9.3	(619) 65.0	(245) 25.7	(952) 100.0	1.82	0.5	ปานกลาง
3. ในภาพรวม การรายงานที่เกี่ยวกับการ ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศของ ทป. มีขีด ความสามารถสูง	9.1	64.9	26.1	100.0	1.80	0.5	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม					1.83	.49	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.11 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการรายงาน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.82) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีการควบคุมตรวจสอบและประเมินผลการบริหารงานทั้งภายในและภายนอกอย่างเข้มงวดและ (2)

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.82) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญามีการรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบได้อย่างรวดเร็วเพื่อแก้ไขปรับปรุงได้ทันก่อนที่ความเสียหายจะเกิดขึ้น

ในส่วนของภาพรวม ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.80) ว่า ในภาพรวม การรายงานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถสูง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาการรายงาน ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 1.83)

2.1.11 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการงบประมาณ แสดงไว้ในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการงบประมาณ

ขีดความสามารถในการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา (ทป.) ด้านการงบประมาณ	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
	มาก (n)	ปานกลาง (n)	น้อย (n)	รวม (n)			
1. ทป. มีการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเข้มงวด	(120)	(479)	(353)	(952)			
	11.6	50.3	37.1	100.0	1.75	0.64	ปานกลาง
2. ทป. ใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด	(99)	(550)	(303)	(952)			
	10.4	57.8	31.8	100.0	1.74	0.65	ปานกลาง
3. ในภาพรวม การบริหารงบประมาณที่เกี่ยวกับการเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	(58)	(615)	(279)	(952)			
	6.1	64.6	29.3	100.0	1.77	0.60	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม					1.75	0.55	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ด้านการบริหารงบประมาณ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.75) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเข้มงวด และ (2) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.74) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา ใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

ในส่วนของภาพรวม ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.77) ว่า ในภาพรวม กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในการบริหารงบประมาณสูง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา ด้านการบริหารงบประมาณ ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 1.75)

2.1.12 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ในภาพรวมทั้ง 11 ด้าน แสดงไว้ในตารางที่ 4.13

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCORB ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.14

หมายเหตุ

สำหรับหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกปัญหาที่สำคัญที่สุดของแต่ละด้านดังกล่าว มีตามลำดับ ดังนี้ หนึ่ง พิจารณาจากค่าเฉลี่ย \bar{X} ของปัญหาในแต่ละด้าน กล่าวคือ หากปัญหาด้านใดมีค่าเฉลี่ยของปัญหามากที่สุดจะเลือกเพื่อนำไปวิเคราะห์เป็นอันดับแรก สอง ถ้าหากค่าเฉลี่ยของปัญหาในแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน จะพิจารณาจาก ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือ S.D. ที่แสดงถึงการกระจายของข้อมูลของปัญหาแต่ละด้าน โดยเลือกปัญหาที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุดเป็นอันดับสอง และ สาม ถ้าหากปัญหาแต่ละด้านมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากันอีก จะพิจารณาจากจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง (n) ของปัญหาแต่ละด้านต่อระดับความเห็นด้วย โดยเลือกปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากที่สุด (มาก ปานกลาง น้อย) เป็นอันดับท้าย

นอกจากนี้ เพื่อให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น สำหรับการวิเคราะห์ปัญหาในตารางที่ 4.14 ข้างล่างนี้ ผู้ศึกษาได้ใส่เครื่องหมาย * ไว้ท้ายตัวเลขที่ผู้ศึกษาเห็นว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดของแต่ละด้านไว้ด้วย

ตารางที่ 4.14 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำแนกตามปัญหา 11 ด้าน

ปัญหาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศทั้ง 11 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
ด้านการบริหารนโยบาย							
1. การกำหนดนโยบายของ ทป.	(263)	(530)	159)	(952)			
ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสังคมและเศรษฐกิจไทย	27.6	55.7	16.7	100.0	2.12*	0.65	ปานกลาง
2. การกำหนดนโยบายของ ทป.	(267)	(492)	(193)	(952)			
ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม	28.0	51.7	20.3	100.0	2.09	0.69	ปานกลาง

ตารางที่ 1.14 (ต่อ)

ปัญหาขีดความสามารถในการ บริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อ การส่งเสริมทรัพยากรสินทางปัญญา ภายในประเทศทั้ง 11 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
รวมมากเท่าที่ควร							
รวม					2.10	0.69	ปานกลาง
ด้านการบริหารอำนาจหน้าที่							
1. ทป. ไม่ได้มอบอำนาจหน้าที่ให้ กับผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน อย่างมีอิสระมากเท่าที่ควร	(230) 24.2	(587) 61.7	(135) 14.2	(952) 100.0	2.12*	0.60	ปานกลาง
2. ข้าราชการของ ทป. บางส่วน ไม่ได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมายอย่างแท้จริง	(224) 23.5	(605) 63.6	(123) 13.0	(952) 100.0	2.12	0.59	ปานกลาง
รวม					2.12	0.52	ปานกลาง
ด้านการบริหารคุณธรรม							
1. ข้าราชการของ ทป. บางส่วน ขาดความตั้งใจและความ โปร่งใสในการปฏิบัติงานไม่ เสียสละเพื่อส่วนรวม	(363) 38.1	(433) 45.5	(156) 16.3	(952) 100.0	2.24	0.69	ปานกลาง
2. ข้าราชการของ ทป. ขาดสำนึก ในหน้าที่รับผิดชอบต่อหน้าที่	(435) 45.7	(394) 41.4	(123) 12.9	(952) 100.0	2.36*	0.67	ปานกลาง
รวม					2.29	0.63	ปานกลาง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ปัญหาขีดความสามารถในการ บริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อ การส่งเสริมทรัพยากรสินทางปัญญา ภายในประเทศทั้ง 11 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
ด้านการบริหารที่เกี่ยวข้องกับ สังคม							
1. การบริหารการพัฒนาของ ทป. ไม่สอดคล้องกับความต้องการ ของสังคม	(363) 38.1	(499) 52.4	(90) 9.5	(952) 100.0	2.31	0.67	ปานกลาง
2. การบริหารการพัฒนาของ ทป. ไม่มีเป้าหมายเพื่อประชาชนอย่าง แท้จริง	(404) 42.4	(442) 46.4	(106) 11.2	(952) 100.0	2.34*	0.64	ปานกลาง
รวม					2.32	2.57	ปานกลาง
ด้านการวางแผน							
1. การวางแผนของ ทป. ไม่สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของประชาชนมากเท่าที่ควร	(325) 34.1	(502) 52.7	(115) 13.1	(952) 100.0	2.23	0.64	ปานกลาง
2. การวางแผนปฏิบัติงานของ ทป. ไม่ชัดเจนและไม่ได้นำไป ปฏิบัติอย่างจริงจัง	(319) 33.5	(502) 52.7	(131) 13.7	(952) 100.0	2.23*	0.64	ปานกลาง
รวม					2.22	0.57	ปานกลาง
ด้านการจัดองค์การ							
1. การกำหนดอำนาจหน้าที่และ สายงานบังคับบัญชาของ ทป. ยังไม่มีที่เหมาะสม	(281) 29.5	(543) 57.0	(128) 13.4	(952) 100.0	2.19*	0.62	ปานกลาง
2. ทป. ยังไม่มีโครงสร้างที่เหมาะสมในการดำเนินงานตามภารกิจ	(278) 29.2	(517) 54.3	(157) 16.5	(952) 100.0	2.15	0.65	ปานกลาง
รวม	29.2	54.3	16.5	100.0	2.16	0.57	ปานกลาง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ปัญหาขีดความสามารถในการ บริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อ การส่งเสริมทรัพยากรสินทางปัญญา ภายในประเทศทั้ง 11 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์							
1. ทป. ยังมีปัญหาการจัดสรรและ คัดเลือกบุคลากรให้เหมาะสมกับ หน้าที่รับผิดชอบ	(169) 17.8	(511) 53.7	(272) 28.6	(952) 100.0	1.91	0.67	ปานกลาง
2. การพัฒนาและประเมินผลการ ปฏิบัติงานของข้าราชการของ ทป. ยังไม่เพียงพอและไม่ต่อเนื่อง	(178) 18.7	(514) 54.0	(260) 27.3	(952) 100.0	1.94*	0.67	ปานกลาง
รวม					1.92	0.60	ปานกลาง
ด้านการอำนวยความสะดวก							
1. ผู้บริหารของ ทป. มอบอำนาจ ในการตัดสินใจ สั่งการให้ผู้รับผิดชอบ ชอบมากเกินไป	(274) 28.8	(551) 57.9	(127) 13.3	(952) 100.0	2.18*	0.61	ปานกลาง
2. ผู้รับผิดชอบไม่มีอิสระในการ ปฏิบัติงานมากเท่าที่ควร	(276) 29.0	(518) 54.4	(158) 16.6	(952) 100.0	2.15	0.65	ปานกลาง
รวม					2.16	0.56	ปานกลาง
ด้านการประสานงาน							
1. ทป. ประสบปัญหาในการ ประสานงานภายในอยู่เสมอ	(265) 27.8	(530) 55.7	(157) 16.5	(952) 100.0	2.14*	0.64	ปานกลาง
2. ทป. ยังขาดการประสานงาน อย่างเป็นระบบส่งผลทำให้เกิด ความล่าช้าในการประสานงาน	(232) 24.4	(556) 58.4	(164) 17.2	(952) 100.0	2.10	0.63	ปานกลาง
รวม					2.12	0.58	ปานกลาง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ปัญหาขีดความสามารถในการ บริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อ การส่งเสริมทรัพยากรเส้นทางปัญญา ภายในประเทศทั้ง 11 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
ด้านการรายงาน							
1. การรายงานผลการดำเนินงาน ให้ผู้บังคับบัญชาใน ทป. ทราบ บางครั้งล่าช้าทำให้แก้ปัญหาไม่ ทันการณ์	(191) 20.1	(601) 63.1	(160) 16.8	(952) 100.0	2.06	0.59	ปานกลาง
2. การตรวจสอบและประเมินผล การดำเนินงานของ ทป. ยังไม่มี ประสิทธิภาพเท่าที่ควร	(216) 22.7	(591) 62.5	(145) 15.2	(952) 100.0	2.10*	0.60	ปานกลาง
รวม					2.08	0.53	ปานกลาง
ด้านการงบประมาณ							
1. ทป. ได้รับการจัดสรร งบประมาณไม่เพียงพอทำให้มี ปัญหาในการกำหนดและใช้จ่าย งบประมาณ	(141) 14.8	(482) 50.6	(329) 34.6	(952) 100.0	1.82	0.67	ปานกลาง
2. การบริหารงบประมาณของ ทป. ยังไม่ประหยัด คุ่มค่าและเกิด ประโยชน์สูงสุด	(187) 19.6	(511) 53.7	(254) 26.7	(952) 100.0	1.95*	0.57	ปานกลาง
รวม					1.88	0.62	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม					2.13	0.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 แสดงให้เห็นว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรเส้นทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพยากรเส้นทางปัญญา โดยจำแนกเป็น 11 ด้าน ๆ ละ ๆ 2 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) ปัญหาด้านการบริหารนโยบาย กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง

(ค่าเฉลี่ย 2.12) ว่า การกำหนดนโยบายของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสังคมและเศรษฐกิจไทย และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.09) ว่า การกำหนดนโยบายของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากเท่าที่ควร

(2) ปัญหาด้านการบริหารอำนาจหน้าที่ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.12) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่ได้มอบอำนาจให้กับผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.12) ว่า ข้าราชการของกรมทรัพย์สินทางปัญญาบางส่วนไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างแท้จริง

(3) ปัญหาด้านการบริหารคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.36) ว่า ข้าราชการบางส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญาขาดจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อหน้าที่ และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.24) ว่า ข้าราชการบางส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญาขาดความจริงใจและความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและเสียสละเพื่อส่วนรวม

(4) ปัญหาด้านการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.34) ว่า การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่มีเป้าหมายเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.31) ว่า การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

(5) ปัญหาด้านการวางแผน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.23) ว่า การวางแผนของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของประชาชน มากเท่าที่ควร และ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.23) ว่า การวางแผนในการปฏิบัติงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่ชัดเจนและไม่ได้นำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง

(6) ปัญหาด้านการจัดองค์การ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.19) ว่า การกำหนดอำนาจหน้าที่และสายงานบังคับบัญชาของกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่มีความเหมาะสม และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.15) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่มีโครงสร้างที่เหมาะสมในการดำเนินงานตามภารกิจ

(7) ปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.92) ว่า การพัฒนาและการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการของกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่เพียงพอและยังไม่มีอย่างต่อเนื่อง และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.91) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญายังมีปัญหการจัดสรรและคัดเลือกบุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบ

(8) ปัญหาด้านการอำนวยการ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.18) ว่า ผู้บริหารของกรมฯ มอบอำนาจในการตัดสินใจ สั่งการให้กับผู้รับผิดชอบมากเกินไป และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.15) ว่า ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานไม่มีอิสระในการปฏิบัติงานมาก

เท่าที่ควร (9) **ปัญหาด้านการประสานงาน** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.14) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาประสบปัญหาในการประสานงานภายในอยู่เสมอ และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.10) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญายังขาดการประสานงานอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการประสานงาน (10) **ปัญหาด้านการรายงาน** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.10) ว่า การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.06) ว่า การรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บังคับบัญชาในกรมทรัพย์สินทางปัญญาทราบ บางครั้งล่าช้าทำให้แก้ไขปัญหาไม่ทันการณ์ และ (11) **ปัญหาด้านการงบประมาณ** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.95) ว่า การบริหารงบประมาณของกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่ประหยัด คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.82) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอทำให้เป็นปัญหาในการกำหนดและใช้จ่ายงบประมาณ

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้ง 11 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.13)

2.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำแนกตามแนวทางการพัฒนา 11 ด้าน

แนวทางการพัฒนาขีด ความสามารถในการบริหารการ พัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการ ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศ ทั้ง 11 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n)	ปานกลาง (n)	น้อย (n)	รวม (n)			
แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารนโยบาย							
1. ทป. ควรกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสังคมและเศรษฐกิจไทยมากขึ้น	(557)	(345)	(50)	(952)	2.56	0.60	ปานกลาง
แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารอำนาจหน้าที่							
2. ผู้บริหารของ ทป. ควรลดอำนาจหน้าที่และกระจายอำนาจให้กับผู้ที่รับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น	(434)	(446)	(72)	(952)	2.40	0.60	ปานกลาง
แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารคุณธรรม							
3. ทป. ควรส่งเสริมให้ข้าราชการมีจิตสำนึกในการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจมีความโปร่งใสในการทำงานและเสียสละเพื่อส่วนรวม	(536)	(355)	(61)	(952)	2.52	0.59	ปานกลาง

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาขีด ความสามารถในการบริหารการ พัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการ ส่งเสริมทรัพยากร สินทางปัญญา ภายในประเทศ ทั้ง 11 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
แนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง กับสังคม							
4. การบริหารการพัฒนาของ ทป. ควรเป็นไปในทิศทางที่มีเป้าหมาย เพื่อประชาชน เอื้ออำนวย ประโยชน์ต่อสังคมให้มากที่สุด	(667) 70.1	(256) 26.9	(30) 3.0	(952) 100.0	2.68	0.51	ปานกลาง
แนวทางการพัฒนาด้าน การวางแผน							
5. ทป. ควรวางแผนการดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับนโยบายและความ ต้องการของประชาชน	(640) 67.2	(290) 30.5	(32) 4.4	(952) 100.0	2.67	0.50	ปานกลาง
6. ทป. ควรจัดโครงสร้างองค์กร ให้เหมาะสมกับภารกิจ แม้จะเป็น องค์กรขนาดเล็ก ในลักษณะจิตต์แจ้ว	(574) 60.3	(344) 36.1	(34) 3.5	(952) 100.0	2.58	0.55	ปานกลาง
แนวทางการจัดการ ทรัพยากรมนุษย์							
7. ทป. ควรให้ความสำคัญกับการ พัฒนาหรือฝึกอบรมให้กับ ผู้รับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น	(678) 71.2	(233) 24.5	(41) 4.4	(952) 100.0	2.69	0.53	ปานกลาง

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาขีด ความสามารถในการบริหารการ พัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการ ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศ ทั้ง 11 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
แนวทางการพัฒนาด้าน							
การอำนวยความสะดวก							
8. ทป. ควรให้ความสำคัญกับการ ต่างตั้ง การให้ความดีความชอบ กับข้าราชการที่มีภาวะผู้นำ มี ความคิดริเริ่มและกล้าตัดสินใจ เพิ่มขึ้น	(662)	(252)	(38)	(952)	2.67	0.53	ปานกลาง
แนวทางการพัฒนาด้าน							
การประสานงาน							
9. ทป. ควรเน้นด้านการประสาน งานโดยมีขั้นตอนการประสาน งานที่สั้นและกระชับเพื่อให้งานมี ความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น	(679)	(232)	(41)	(952)	2.69	0.53	ปานกลาง

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาขีด ความสามารถในการบริหารการ พัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการ ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศ ทั้ง 11 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n)	(n)	(n)	(n)			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
10. ทป. ควรเร่งรัดให้มีการ รายงานผลการดำเนินงานและ สนับสนุนให้หน่วยงานภายนอก เข้ามามีส่วนในการประเมินผล การปฏิบัติงาน	(586)	(320)	(46)	(952)			
แนวทางการพัฒนาด้าน การงบประมาณ					2.59	0.56	ปานกลาง
11. ทป. ควรเพิ่มความรอบคอบ ในการจัดสรรงบประมาณ โดย คำนึงถึงความประหยัด คุ่มค่าและ เกิดประโยชน์สูงสุด	(634)	(278)	(40)	(952)			
	66.6	29.2	4.2	100.0	2.64	0.55	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม				2.60	0.55	น้อย

จากตารางที่ 4.15 แสดงให้เห็นว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยจำแนกเป็น 11 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย มีดังนี้ (1) ด้านการบริหารนโยบาย กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.56) ว่า แนวทางการกำหนดนโยบายของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ควรสอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสังคมและเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น (2) แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารอำนาจหน้าที่ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.40) ว่า ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญาควรลดอำนาจหน้าที่ และกระจายอำนาจให้กับผู้รับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น (3) แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.52) ว่า การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทาง

ปัญญาควรรเป็นไปทิศทางที่มีเป้าหมายเพื่อประชาชน เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อสังคมให้มากที่สุด (4) **แนวทางการพัฒนาด้านสังคม** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.68) ว่า การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาควรรเป็นไปทิศทางที่มีเป้าหมายเพื่อประชาชน เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อสังคมให้มากที่สุด (5) **แนวทางการพัฒนาด้านการวางแผน** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.67) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของประชาชน (6) **แนวทางการพัฒนาด้านการจัดองค์การ** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.58) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรรจัดโครงสร้างองค์การให้เหมาะสมกับภารกิจ แม้จะเป็นองค์กรขนาดเล็กในลักษณะจิวแต่แจ้ว (7) **แนวทางการพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.69) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น (8) **แนวทางการพัฒนาด้านการอำนวยการ** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.67) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรรให้ความสำคัญกับการแต่งตั้ง การให้ความดีความชอบกับข้าราชการที่มีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่มและกล้าตัดสินใจเพิ่มมากขึ้น (9) **แนวทางการพัฒนาด้านการประสานงาน** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.69) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรรเน้นการประสานงานโดยมีขั้นตอนการประสานงานที่สั้นและกระชับเพื่อให้งานมีความสะดวกและรวดเร็วเพิ่มมากขึ้น (10) **แนวทางการพัฒนาด้านการรายงาน** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.59) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรรเร่งรัดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานและสนับสนุนให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน (11) **แนวทางการพัฒนาด้านการงบประมาณ** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.64) ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรรเพิ่มความรอบคอบในการจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงความประหยัด คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้ง 11 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.60)

2.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมขีด

ความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น รวมทั้งการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่

เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

2.4.1 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น

2.4.2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

2.4.1 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น แสดงไว้ในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรพลังงานภายในประเทศของกรมทรัพยากรพลังงานในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น

การเปรียบเทียบภาพรวมขีด ความสามารถในการบริหารการ พัฒนาของกรมทรัพยากร พลังงานในปัจจุบันกับในอดีต และ กับหน่วยงานอื่น	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
1. ในภาพรวม ขีดความสามารถ ในการบริหารการพัฒนาที่เอื้อ อำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากร พลังงานภายในประเทศของ ทป. ในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต	(474) 49.8	(410) 43.1	(68) 7.2	(952) 100.0	2.44	0.61	มาก
2. ในภาพรวม ขีดความสามารถ ในการบริหารการพัฒนาที่เอื้อ อำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากร พลังงานภายในประเทศของ ทป. สูงกว่าหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	(365) 38.3	(475) 49.9	(112) 11.8	(952) 100.0	2.28	0.65	มาก
เฉลี่ยรวม					2.36	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 แสดงให้เห็นว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรพลังงานภายในประเทศของกรมทรัพยากรพลังงานในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.44) ว่า (1) ในภาพรวม ในปัจจุบันกรมทรัพยากรพลังงานมีขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาสูงกว่าในอดีต และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.28) ว่า (2) ในภาพรวม ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพยากรพลังงานสูงกว่าสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น คือสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.36)

2.4.2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา แบ่งเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่

1) การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง

2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำแนกตามระดับการศึกษา คือ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า กับสูงกว่าปริญญาตรี

3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำแนกตามอาชีพ คือ อาชีพส่วนตัว เช่น ค้าขายกับข้าราชการ

1) การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง แสดงไว้ในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ค่าสถิติการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรพืชสันทิงปัญหาภายในประเทศ ทั้ง 11 ด้าน จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรพืชสันทิงปัญหาภายในประเทศ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 952)				t	Sig. (2-tailed)
	ชาย (n = 592)		หญิง (n = 360)			
จำแนกตามเพศ	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ในภาพรวม ทป. มีขีดความสามารถในการบริหารนโยบายสูง	1.76	0.56	1.74	0.53	0.61	0.53 ^{ns}
2. ในภาพรวม ทป. มีขีดความสามารถในการบริหารอำนาจหน้าที่สูง	1.79	0.58	1.75	0.55	1.02	0.30 ^{ns}
3. ในภาพรวม ทป. มีขีดความสามารถในด้านการบริหารคุณธรรมสูง	1.68	0.57	1.66	1.66	0.44	0.65 ^{ns}
4. ในภาพรวม ทป. มีขีดความสามารถในการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม	1.75	0.56	1.71	0.53	0.97	0.32 ^{ns}
5. ในภาพรวม ทป. มีขีดความสามารถในด้านการวางแผนสูง	1.80	0.54	1.81	0.56	0.38	0.72 ^{ns}
6. ในภาพรวม ทป. มีขีดความสามารถในด้านการจัดองค์การสูง	1.76	0.56	1.76	0.57	0.59	0.95 ^{ns}
7. ในภาพรวม ทป. มีขีดความสามารถในด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์สูง	1.89	0.60	1.92	0.63	0.84	0.39 ^{ns}
8. ในภาพรวม ทป. มีขีดความสามารถในด้านกรอำนาจการสูง	1.77	0.55	1.79	0.54	0.47	0.63 ^{ns}
9. ในภาพรวม ทป. มีขีดความสามารถในด้านการประสานงานสูง	1.80	0.58	1.84	0.52	1.16	0.24 ^{ns}

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม ตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถ ในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการ ส่งเสริมทรัพยากรสินทางปัญญาภายในประเทศ จำแนกตามเพศ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 952)				t	Sig. (2-tailed)
	ชาย \bar{X} (n = 592)		หญิง \bar{X} (n = 360)			
10. ในภาพรวม ทป. มีขีดความสามารถใน ด้านการรายงานสูง	1.79	0.57	1.81	0.55	0.31	0.75 ^{ns}
11. ในภาพรวม ทป. มีขีดความสามารถใน ด้านการบริหารงบประมาณสูง	1.76	0.61	1.79	0.60	0.64	0.52*
เฉลี่ยรวม	1.77	0.84	1.78	0.37	0.67	0.54

หมายเหตุ

1) การวิเคราะห์หรือการทดสอบค่าที (t-test) เป็นการทดสอบผลต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 กลุ่มเท่านั้น เช่น ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย กับเพศหญิงต่อคำถามที่นำมาวิเคราะห์ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ สำหรับในที่นี้ได้พิจารณาจากค่า Sig.(2-tailed) กล่าวคือ ถ้าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกัน ค่า Sig.(2-tailed) จะน้อยกว่า α หรือเขียนว่า Sig.(2-tailed) < α (ในตารางข้างบน ได้ใส่เครื่องหมาย * ไว้ ซึ่งหมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05) แต่ถ้าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน ค่า Sig.(2-tailed) จะมากกว่าหรือเท่ากับ α หรือเขียนว่า Sig.(2-tailed) > α หรือ Sig.(2-tailed) = α (ในตารางข้างบน ได้ใส่เครื่องหมาย ^{ns} ไว้) ซึ่งหมายถึง non significant หรือ ไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05)

2) t หมายถึง ค่าสถิติที่คำนวณได้จากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

3) Sig.(2-tailed) หมายถึง ความน่าจะเป็นในการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน (หมายถึงข้อคิดเห็นหรือข้อความที่ใช้เป็นมูลฐานของการหาเหตุผลของการวิจัย) ในกรณีนี้ หมายถึงแตกต่าง หรือไม่แตกต่างกัน

4) ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) ที่ใช้เป็นเกณฑ์สำหรับการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐานว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันหรือไม่แตกต่างกัน ในที่นี้กำหนดให้ $\alpha = 0.05$ หรือที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติ เท่ากับ 0.05 หรือ 95%

5) * หมายถึง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกัน (Sig.(2-tailed) < α)

6) ^{ns} หมายถึง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน (Sig.(2-tailed) > α)
 จากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.17 เป็นเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นเพศชายกับเพศหญิงต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา รวม 11 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบริหารนโยบาย (2) ด้านการบริหารอำนาจหน้าที่ (3) ด้านการบริหารคุณธรรม (4) ด้านการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (5) ด้านการวางแผน (6) ด้านการจัดองค์การ (7) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (8) ด้านการอำนวยความสะดวก (9) ด้านการประสานงาน (10) ด้านการรายงาน และ (11) ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า ไม่แตกต่างกัน โดยค่า Sig.(2-tailed) มากกว่า $> \alpha$ (ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) ทั้งนี้ ได้ใส่เครื่องหมาย ^{ns} ไว้ในตาราง (ค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.53, 0.30, 0.65, 0.32, 0.72, 0.95, 0.39, 0.63, 0.24, 0.75, 0.52 ตามลำดับ) เช่นนี้หมายความว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายกับเพศหญิงในเรื่องภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้อต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ไม่มีความแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) จำนวน 11 ด้าน ดังกล่าว

สรุป การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นเพศชายกับเพศหญิงต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้อต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา รวม 11 ด้าน พบว่า มีความไม่แตกต่างกัน จำนวน 11 ด้าน

2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำแนกตามระดับการศึกษา คือ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า กับ สูงกว่าปริญญาตรี แสดงไว้ในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ค่าสถิติการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรพลังงานภายในประเทศ ทั้ง 11 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา คือ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า กับสูงกว่าปริญญาตรี

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม ตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถ ในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการ ส่งเสริมทรัพยากรพลังงานภายในประเทศ จำแนกตามเพศ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 952)				t	Sig. (2-tailed)
	ชาย \bar{X} (n = 592)		หญิง \bar{X} (n = 360)			
1. ในภาพรวม การบริหารนโยบายของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.72	0.54	1.82	0.53	-2.20	0.02*
2. ในภาพรวม การบริหารอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพยากรพลังงาน มีขีดความสามารถสูง	1.67	0.61	1.84	0.52	-3.64	0.00*
3. ในภาพรวม การบริหารคุณธรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพยากรพลังงานภายในประเทศของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.70	0.56	1.65	0.54	1.05	0.29 ^{ns}
4. ในภาพรวม การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคมและที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพยากรพลังงานภายในประเทศของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.62	0.54	1.79	0.50	-3.98	0.00*
5. ในภาพรวม การบริหารการพัฒนาในด้าน การวางแผนของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.71	0.57	1.86	0.51	-3.31	0.00*
6. ในภาพรวม การจัดองค์การที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพยากรพลังงานภายใน ประเทศของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.70	0.56	1.84	0.53	-3.20	0.00*

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม ตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถ ในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการ ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศ จำแนกตามเพศ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 952)				t	Sig. (2-tailed)
	ชาย \bar{X} (n = 592)		หญิง \bar{X} (n = 360)			
7. ในภาพรวม การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ที่ เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศของ ทป. มีขีดความ สามารถสูง	1.79	0.68	1.98	0.57	-3.68	0.00*
8. ในภาพรวม การอำนวยการที่เกี่ยวกับการ ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายใน ประเทศ ของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.72	0.54	1.82	0.52	-2.26	0.02*
9. ในภาพรวม การประสานงานที่เกี่ยวกับ การส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายใน ประเทศของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.75	0.56	1.87	0.52	-2.54	0.01*
10. ในภาพรวม การรายงานที่เกี่ยวกับการ ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายใน ประเทศ ของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.71	0.59	1.86	0.51	-3.43	0.00*
11. ในภาพรวม การบริหารงบประมาณที่ เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.69	0.61	1.85	0.58	-3.22	0.00*
เฉลี่ยรวม	1.83	0.32	1.76	0.41	-1.98	

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.18 เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและสูงกว่าปริญญาตรี ต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา รวม 11 ด้าน พบว่า (1) ด้านการบริหารนโยบาย (2) ด้านการบริหารอำนาจหน้าที่ (3) ด้านการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (4) ด้านการวางแผน (5) การจัดการ (6) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (7) ด้านการอำนวยการ (8) ด้านการประสานงาน (9) ด้าน

การรายงาน และ (10) ด้านการบริหารงบประมาณ มีความแตกต่างกัน โดยค่า Sig.(2-tailed) น้อยกว่า α (ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) ทั้งนี้ ได้ใส่เครื่องหมาย * ไว้ในตาราง (ค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.02, 0.00, 0.00, 0.00, 0.00, 0.00, 0.02, 0.01, 0.00 และ 0.00 ตามลำดับ) เช่นนี้ หมายความว่า ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างต่อการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและสูงกว่าปริญญาตรี ต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีความแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) จำนวน 10 ด้าน ดังกล่าว

ส่วน ด้านการบริหารคุณธรรม พบว่า ไม่แตกต่างกัน โดยค่า Sig.(2-tailed) มากกว่า α (ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) ทั้งนี้ ได้ใส่เครื่องหมาย ^{ns} ไว้ในตาราง (ค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.29) เช่นนี้หมายความว่า ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาต่อระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและสูงกว่าปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) จำนวน 1 ด้าน ดังกล่าว

สรุป การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและสูงกว่าปริญญาตรีในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา รวม 11 ด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันจำนวน 10 ด้าน และไม่แตกต่างกันจำนวน 1 ด้าน

3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำแนกตามอาชีพ คืออาชีพส่วนตัว เช่น อาชีพค้าขายกับข้าราชการ แสดงไว้ในตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ค่าสถิติเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรม ทรัพย์สินทางปัญญา ทั้ง 11 ด้าน จำแนกตามอาชีพ คือ อาชีพส่วนตัว เช่น ค้าขายกับ ข้าราชการ

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม ตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวม ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา ที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สิน ทางปัญญาภายในประเทศ จำแนกตามอาชีพ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 952)				t	Sig. (2-tailed)
	อาชีพ ส่วนตัว เช่น ค้าขาย \bar{X} (n = 149)		อาชีพ ข้าราชการ \bar{X} (n = 527)			
1. ในภาพรวม การบริหารนโยบายของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.82	0.52	1.75	0.56	1.24	0.21 ^{ns}
2. ในภาพรวม การบริหารอำนาจหน้าที่ที่ เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถสูง	1.81	0.44	1.80	0.56	0.21	0.82 ^{ns}
3. ในภาพรวม การบริหารคุณธรรมที่ เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศของ ทป. มีขีดความ สามารถสูง	1.68	0.59	1.67	0.55	0.26	0.97 ^{ns}
4. ในภาพรวม การบริหารที่เกี่ยวข้องกับ สังคมและที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สิน ทางปัญญาภายในประเทศของ ทป. มีขีด ความสามารถสูง	1.79	0.50	1.79	0.56	0.02	0.97 ^{ns}
5. ในภาพรวม การบริหารการพัฒนาใน ด้านการวางแผนของ ทป. มีขีดความ สามารถสูง	1.86	0.54	1.83	0.55	0.59	0.55 ^{ns}

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม ตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวม ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา ที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สิน ทางปัญญาภายในประเทศ จำแนกตามอาชีพ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 952)				t	Sig. (2- tailed)
	อาชีพ ส่วนตัว เช่น ค้าขาย \bar{X} (n = 149)	S.D.	อาชีพ ข้าราชการ \bar{X} (n = 527)	S.D.		
6. ในภาพรวม การจัดการที่เกี่ยวกับการ ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายใน ประเทศของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.86	0.56	1.75	0.57	2.01	0.04*
7. ในภาพรวม การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศของ ทป. มีขีดความ สามารถสูง	1.97	0.64	1.95	0.57	0.32	0.74 ^{ns}
8. ในภาพรวม การอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวกับ การส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายใน ประเทศของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.91	0.50	1.79	0.55	2.33	0.02*
9. ในภาพรวม การประสานงานที่เกี่ยวกับ การส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายใน ประเทศของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.83	0.48	1.82	0.57	0.15	0.87 ^{ns}
10. ในภาพรวม การรายงานที่เกี่ยวกับการ ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายใน ประเทศของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.86	0.52	1.83	0.55	0.53	0.59 ^{ns}
11. ในภาพรวม การบริหารงบประมาณที่ เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ของ ทป. มีขีดความสามารถสูง	1.86	0.69	1.78	0.57	1.41	0.15 ^{ns}
รวม	1.84	0.54	1.79	0.56	0.52	

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.19 เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มตามกลุ่มอาชีพ คือ อาชีพส่วนตัว เช่น ค้าขายกับข้าราชการต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา รวม 11 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการจัดองค์การ (2) ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า มีความแตกต่างกัน โดยค่า Sig.(2-tailed) น้อยกว่า α (ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) ทั้งนี้ ได้ใส่เครื่องหมาย * ไว้ในตาราง (ค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.04 และ 0.02 ตามลำดับ) เช่นนี้ หมายความว่า ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้างกับข้าราชการต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีความแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) จำนวน 2 ด้านดังกล่าว

ส่วน (1) ด้านการบริหารนโยบาย (2) ด้านการบริหารอำนาจหน้าที่ (3) ด้านการบริหารคุณธรรม (4) ด้านการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (5) ด้านการวางแผน (6) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (7) ด้านการประสานงาน (8) ด้านการรายงาน และ (9) ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า ไม่แตกต่างกัน โดยค่า Sig.(2-tailed) มากกว่า α (ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) ทั้งนี้ ได้ใส่เครื่องหมาย ^{ns} ไว้ใน ตาราง เช่นนี้ หมายความว่า ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างระหว่างกลุ่มที่มีอาชีพค้าขายกับอาชีพข้าราชการต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05) จำนวน 9 ด้าน ดังกล่าว

สรุป การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพค้าขาย กับกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ ในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา รวม 11 ด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันจำนวน 2 ด้าน และไม่แตกต่างกันจำนวน 9 ด้าน

2.5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา แสดงไว้ในตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา	ระดับความเห็นด้วย				\bar{X}	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
1. ในภาพรวม ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของ ทป. ในอนาคตมีแนวโน้มที่จะอำนวยความสะดวกและให้บริการที่เอื้อประโยชน์แก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น	(487)	(425)	(40)	(952)	2.49	0.56	มาก
2. ในภาพรวม ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของ ทป. ในอนาคตมีแนวโน้มที่จะสูงกว่าในปัจจุบัน	(482)	(424)	(46)	(952)	2.48	0.57	มาก
	เฉลี่ยรวม				2.48	0.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.20 แสดงให้เห็นว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายใน ประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีดังนี้ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากว่า ในภาพรวม ขีดความสามารถ ในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในอนาคตมีแนวโน้มที่จะอำนวยความสะดวกและให้บริการที่เอื้อประโยชน์แก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 2.49) และ (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากกว่าในภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริม

ทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ในอนาคตมีแนวโน้มที่จะสูงกว่าในปัจจุบัน(ค่าเฉลี่ย 2.48)

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 2.48)

ส่วนที่ 3 ข้อสรุปที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 นี้ แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่

3.1 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB

3.2 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหา แนวทางการพัฒนา การเปรียบเทียบภาพรวม ขีดความสามารถและภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB

3.1 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB รวม 11 ด้าน แสดงรายละเอียดในภาพที่ 4.1

ขีดความสามารถในการบริหารการ พัฒนา ตามกรอบแนวคิด PAMS- POSDCoRB ทั้ง 11 ด้าน	ระดับความคิดเห็น			+	ภาพ รวม	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปาน กลาง	น้อย			มาก	ปาน กลาง	น้อย
1. ขีดความสามารถด้านการบริหารนโยบาย								
1. การกำหนดนโยบายของ ทป. ที่ เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทรัพย์สินทาง ปัญญาภายในประเทศมีความ สอดคล้องกับสภาพสังคมและ เศรษฐกิจไทย	5.5	46.4	48.1	+	ภาพรวม ขีดความ สามารถ ในการ บริหาร นโยบาย	5.7	64.1	30.1
2. การกำหนดนโยบายของ ทป. มี ความเป็นอิสระและเปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม	13. 2	48.8	37.9					
2. ขีดความสามารถด้านการบริหารอำนาจหน้าที่								
1. ทป. มอบอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ การส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศให้กับผู้รับผิดชอบ อย่าง เพียงพอ	7.7	64.5	27.7	+	ภาพรวม ขีดความ สามารถ ในการ บริหาร อำนาจ หน้าที่	7.9	62.4	29.7
2. ทป. ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ อย่าง ชัดเจน	7.8	52.1	40.1					
3. ขีดความสามารถด้านการบริหารคุณธรรม								
1. ข้าราชการส่วนใหญ่มีความ จริงใจ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ โปร่งใสและควบคุมตรวจสอบได้	5.3	46.5	48.1	+	ภาพรวม ขีดความ สามารถ ในการ บริหาร จริยธรรม	5.8	56.6	37.6
2. ข้าราชการส่วนใหญ่ของ ทป. มี จิตสำนึกของการให้บริการ ประชาชนมีความรับผิดชอบและ เอาใจใส่งานอย่างสม่ำเสมอ	5.0	48.7	46.2					
4. ขีดความสามารถด้านการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม								
1. การบริหารการพัฒนาของ ทป. เป็นไปในทิศทางที่เอื้ออำนวย ประโยชน์และสอดคล้องกับ ความต้องการของสังคมหรือส่วนรวม	6.1	50.8	43.1	+	ภาพรวม ขีดความ สามารถ ในการ บริหาร ที่เกี่ยวข้อง กับ สังคม	5.6	62.7	31.1
2. การบริหารการพัฒนาของ ทป. มีเป้าหมายเพื่อประชาชน	6.4	41.6	52.1					

ขีด
ความ
สามารถ
ใน
การ
บริหาร
การ
พัฒนา
ของ
กรม
ทรัพย์สิน
สิทธิ
ปัญญา

ขีดความสามารถในการบริหารการ พัฒนา ตามกรอบแนวคิด PAMS- POSDCoRB ทั้ง 11 ด้าน	ระดับความคิดเห็น			+	ภาพรวม	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปาน กลาง	น้อย			มาก	ปาน กลาง	น้อย
5. ขีดความสามารถด้านการวางแผน								
1. ทป. มีการวางแผนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและดำเนินงานตามแผนอย่างเคร่งครัด	10.4	55.0	34.6	+	ภาพรวม ขีดความสามารถใน การบริหาร การ วางแผน	8.5	65.1	26.5
2. ทป. มีการประเมินผลและนำผลจากการประเมิน ไปแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	13.5	58.9	27.5					
6. ขีดความสามารถด้านการจัดองค์การ								
1. ทป. ได้กำหนดหน้าที่การงานและสายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจน	7.7	46.8	45.4	+	ภาพรวม ขีดความสามารถใน การบริหาร ด้านการจัด องค์การ	7.3	62.5	1
2. ทป. มีสายการบังคับบัญชาภายในหน่วยงานได้อย่างเหมาะสมและมีเอกภาพ	9.4	55.6	35.0					
7. ขีดความสามารถด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์								
1. ทป. วางแผนกำลังคนได้อย่างเหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่	19.5	51.2	29.4	+	ภาพรวม ขีดความสามารถใน การบริหาร ทรัพยากร มนุษย์	15.8	60.3	23.9
2. ทป. มีการพัฒนาและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	17.3	52.6	30.0					
8. ขีดความสามารถด้านการอำนวยความสะดวก								
1. ทป. มอบอำนาจในการตัดสินใจ และสั่งการให้แก่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างชัดเจน	9.9	56.8	33.3	+	ภาพรวม ขีดความสามารถใน การบริหาร ด้านการ อำนวยความสะดวก	7.4	64.6	28.0
2. ผู้บริหารของ ทป. มีภาวะผู้นำ และมีความเป็นมืออาชีพ	7.6	57.0	35.4					

ขีด
ความ
สามารถ
ใน
การ
บริหาร
การ
พัฒนา
ของ
กรม
ทรัพย์สิน
ทาง
ปัญญา

ขีดความสามารถในการบริหารการ พัฒนา ตามกรอบแนวคิด PAMS- POSDCoRB ทั้ง 11 ด้าน	ระดับความคิดเห็น			+	ข้อสรุป	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปาน กลาง	น้อย			มาก	ปาน กลาง	น้อย
9. ขีดความสามารถด้านการประสานงาน								
1. การไม่ประสานงานหรือความ ขัดแย้งภายในของ ทป.เกิดขึ้นน้อย มาก	15. 9	<u>61.3</u>	22.8	+	ภาพรวม ขีดความ สามารถในการ ประสาน งาน	9.0	<u>64.9</u>	26. 1
2. ทป. มีการประสานงานภายใน และภายนอกตลอดเวลา	12. 3	<u>58.0</u>	29.7					
10. ขีดความสามารถด้านการรายงาน								
1. ทป. มีการควบคุมตรวจสอบและ ประเมินผลการบริหารงานทั้ง ภายในและภายนอกอย่างเข้มงวด	14. 1	<u>61.9</u>	24. 1	+	ภาพรวม ขีดความ สามารถในการ รายงาน	9.3	<u>63.2</u>	27. 5
2. ทป. รายงานผลการดำเนินการให้ ผู้บังคับบัญชาทราบได้อย่างรวดเร็ว เพื่อแก้ไขปรับปรุงได้ทัน ก่อนที่ ความเสียหายจะเกิดขึ้น	9.3	<u>65.0</u>	27. 5					
11. ขีดความสามารถด้านการงบประมาณ								
1. ทป. ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างเข้มงวด	12. 4	<u>52.4</u>	35. 2	+	ภาพรวม ขีดความ สามารถใน การงบ ประมาณ			
2. ทป. ใช้จ่ายงบประมาณอย่าง ประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์ สูงสุด	12. 6	<u>50.3</u>	37. 1					

ขีด
ความ
สามารถ
ในการ
บริหาร
การ
พัฒนา
ของ
กรม
ทรัพย์สิน
ทาง
ปัญญา

ภาพที่ 4.1 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวย
ต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตาม
กรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB รวม 11 ด้าน

จากภาพที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า

1) ชีตความสามารถในการบริหารการพัฒนาด้านการบริหารนโยบาย กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญามีชีตความสามารถในการบริหารการพัฒนา นโยบายในเรื่อง ได้แก่ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญา กำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศ สอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสังคมและเศรษฐกิจไทย และ (2) การกำหนดนโยบายของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีความเป็นอิสระและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้ ในภาพรวม การบริหารนโยบายของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีชีตความสามารถสูง

2) ชีตความสามารถในการบริหารการพัฒนาด้านการบริหารอำนาจหน้าที่ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีชีตความสามารถในการบริหารการพัฒนา ด้านการบริหารอำนาจหน้าที่ ใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญามอบอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศให้ผู้รับผิดชอบอย่างเพียงพอ และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ในภาพรวม การบริหารอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา กรมทรัพย์สินทางปัญญามีชีตความสามารถสูง

3) ชีตความสามารถด้านการบริหารคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีชีตความสามารถในการบริหารคุณธรรม ใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) ข้าราชการส่วนใหญ่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีความจริงใจ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและควบคุมตรวจสอบได้ และ (2) ข้าราชการส่วนใหญ่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีจิตสำนึกของการให้บริการประชาชน มีความรับผิดชอบและเอาใจใส่งานอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ในภาพรวม การบริหารคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีชีตความสามารถสูง

4) ชีตความสามารถด้านการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีชีตความสามารถในการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม ใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นไปในทิศทางที่เอื้ออำนวยประโยชน์ และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และ (2) การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีเป้าหมายเพื่อประชาชน นอกจากนี้ ในภาพรวม การบริหารการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับสังคม และที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของ กรมทรัพย์สินทางปัญญามีชีตความสามารถสูง

5) ชีตความสามารถในด้านการวางแผน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีชีตความสามารถในด้านการวางแผน ใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) กรมทรัพย์สินทาง

ปัญญา มีการวางแผนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและดำเนินงานตามแผนอย่างเคร่งครัด และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีการประเมินผลและนำผลจากการประเมินไปแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ในภาพรวม การบริหารการพัฒนาในด้านการวางแผนของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถสูง

6) ขีดความสามารถด้านการจัดองค์การ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถด้านการจัดองค์การ ใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้กำหนดหน้าที่การทำงานและสายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจน และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีสายการบังคับบัญชาภายในหน่วยงานได้เหมาะสมและมีเอกภาพ นอกจากนี้ ในภาพรวม การจัดองค์การที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถสูง

7) ขีดความสามารถด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถในด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญา วางแผนกำลังคนได้อย่างเหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่ และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีการพัฒนาและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ในภาพรวม การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถสูง

8) ขีดความสามารถด้านการอำนวยความสะดวก กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถในด้านการอำนวยความสะดวก ใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญา มอบอำนาจในการตัดสินใจและการสั่งการให้แก่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างชัดเจน และ (2) ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีภาวะผู้นำและมีความเป็นมืออาชีพ นอกจากนี้ ในภาพรวม การอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถสูง

9) ขีดความสามารถด้านการประสานงาน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถในด้านการประสานงาน ใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) การไม่ประสานงานหรือความขัดแย้งภายในกรมฯ เกิดขึ้นน้อยมาก และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีการประสานงานทั้งภายในและภายนอกตลอดเวลา นอกจากนี้ ในภาพรวม การประสานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถสูง

10) ขีดความสามารถด้านการรายงาน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถในด้านการรายงาน ใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีการควบคุมตรวจสอบและประเมินผลการบริหารงานทั้งภายในและภายนอกอย่างเข้มงวด

และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญา รายงานผลการดำเนินการให้ผู้บังคับบัญชาทราบได้อย่างรวดเร็วเพื่อแก้ไขปรับปรุงได้ทันก่อนที่ความเสียหายจะเกิดขึ้น นอกจากนี้ ในภาพรวม การรายงานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถสูง

11) ขีดความสามารถด้านการงบประมาณ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในด้านการบริหารงบประมาณ ใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเข้มงวด และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญา ใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ ในภาพรวม การบริหารงบประมาณที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถสูง

สรุป กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา 11 ด้าน ตัวอย่างเช่น กรมทรัพย์สินทางปัญญา กำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศสอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสังคมและเศรษฐกิจไทย มีการมอบอำนาจหน้าที่ให้กับผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ และกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน ข้าราชการส่วนใหญ่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีความจริงใจ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและควบคุมตรวจสอบได้ มีจิตสำนึกของการให้บริการ ประชาชน มีความรับผิดชอบและเอาใจใส่งานอย่างสม่ำเสมอ การบริหารการพัฒนาเป็นไปในทิศทางที่เอื้ออำนวยประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหรือส่วนรวม และมีเป้าหมายเพื่อประชาชน มีการวางแผนการดำเนินงานซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและดำเนินการตามแผนอย่างเคร่งครัด มีการประเมินผลและนำผลจากการประเมินไปแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้กำหนดหน้าที่การงานและสายการบังคับบัญชาไว้อย่างชัดเจน อย่างเหมาะสมและมีเอกภาพ มีการวางแผนกำลังคนได้อย่างเหมาะสม ตามตำแหน่งหน้าที่ มีการพัฒนาและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ กรมทรัพย์สินทางปัญญามอบอำนาจในการตัดสินใจและการสั่งการให้แก่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีภาวะผู้นำและมีความเป็นมืออาชีพ การไม่ประสานงานหรือความขัดแย้งภายในกรมทรัพย์สินทางปัญญาเกิดขึ้นน้อยมากและมีการประสานงานทั้งภายในและภายนอกอยู่ตลอดเวลา มีการควบคุมตรวจสอบและประเมินผลการบริหารงานอย่างเข้มงวดและรายงานผลการดำเนินการให้ผู้บังคับบัญชาทราบได้อย่างรวดเร็วเพื่อแก้ไขปรับปรุงได้ทันก่อนที่ความเสียหายจะเกิดขึ้น กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเข้มงวด ประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า กรมทรัพยากรพิทักษ์สิทธิทางปัญญา มีขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาทั้ง 11 ด้าน

3.2 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถ ปัญหา แนวทางการพัฒนา และการเปรียบเทียบภาพรวม ขีดความสามารถและภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนาของกรมทรัพยากรพิทักษ์สิทธิทางปัญญา แบ่งเป็น 4 หัวข้อย่อย เรียงตามลำดับ ได้แก่

3.2.1 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนาของกรมทรัพยากรพิทักษ์สิทธิทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB รวม 11 ด้าน

3.2.2 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถใน การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพยากรพิทักษ์สิทธิทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB รวม 11 ด้าน

3.2.3 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถ ในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพยากรพิทักษ์สิทธิทางปัญญา

3.2.4 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถใน การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพยากรพิทักษ์สิทธิทางปัญญา

ทั้งนี้ ได้สรุปเรียงลำดับไว้ ตามที่แสดงรายละเอียดในภาพที่ 4.2

ห้า ภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา										
1. ในภาพรวม ขีดความสามารถ ในการบริหารการ พัฒนาที่เอื้ออำนวย ต่อการส่งเสริม ทรัพย์สินทาง ปัญญาภายในประ เทศของ ทป. มีขีด ความสามารถสูง	4.3	44.6	57.2							
2. ในภาพรวม ขีดความสามารถใน การบริหารการ พัฒนาที่เอื้ออำนวย ต่อการส่งเสริม ทรัพย์สินทาง ปัญญาของ ทป. ใน อนาคตมีแนวโน้ม สูงกว่าในปัจจุบัน	4.9	44.5	50.6							

ภาพที่ 4.2 ค่าสถิติสรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ หนึ่ง ขีดความสามารถ สอง ปัญหา สาม แนวทางการพัฒนา สี่ การเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถ และ ห้า ภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “การบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา” นี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์การศึกษา

ประกอบด้วย 4 หัวข้อ ดังนี้

1.1.1 ศึกษาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยใช้กรอบแนวคิดที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB

1.1.2 ศึกษาปัญหาปัญหาและแนวทางการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

1.1.3 ศึกษาเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น รวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

1.1.4 ศึกษาภาพรวมแนวโน้มในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

1.2 วิธีดำเนินการศึกษา

แบ่งเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และ (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเป้าหมายในการศึกษารั้งนี้ คือ บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานในการส่งเสริมและพัฒนางานด้านทรัพย์สินทางปัญญาภายใน ประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่ (1) อาสาพิทักษ์ภูมิปัญญาไทย หรือ อสภท. จำนวน 730 คน (2) ผู้แทนพิเศษด้านทรัพย์สินทางปัญญา หรือ พทป. จำนวน 250 คน (3) เจ้าหน้าที่

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ด้านทรัพย์สินทางปัญญา ทุกจังหวัด จำนวน 75 คน และ (4) เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทุกจังหวัด ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้มีความร่วมมือและบูรณาการการปฏิบัติงานส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาให้กับประชาชน ในส่วนภูมิภาค จำนวน

75 คน รวมทั้งสิ้น 1,130 คนในการศึกษาคั้งนี้ได้ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งผ่านการทดสอบ (pre-test) จำนวน 50 ชุด และผ่านทดสอบหาความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม ซึ่งมีระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.66

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาและผู้ช่วยในการศึกษาได้แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 1,130 ชุด และใช้เวลาเก็บรวบรวมแบบสอบถาม 34 วัน สามารถรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับมาได้จำนวน 952 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.24 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่แจกออกไป

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามดังกล่าวมาแปลงเป็นข้อมูล และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สำหรับคอมพิวเตอร์ คือ SPSS โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05

ในส่วนของวิธีวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ในรูปของตาราง รวมทั้งใช้รูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) หรือ S.D. และการทดสอบค่าที (t-test) และท้ายสุด เป็นการนำข้อมูลมาเขียนบรรยายหรือพรรณนาพร้อมภาพ และตารางประกอบตามความเหมาะสม

1.3 ผลการศึกษา

ผลการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB ทั้ง 11 ด้าน ได้แก่ การบริหารนโยบาย (Policy) การบริหารอำนาจหน้าที่ (Authority) ด้านการบริหารคุณธรรม (Morality) การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (Society) การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และด้านการงบประมาณ (Budgeting) หัวข้อผลการศึกษาแบ่งการนำเสนอเป็น 5 หัวข้อ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา ดังนี้

1.3.1 สรุปผลข้อมูลส่วนบุคคล

1.3.2 สรุปผลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยพิจารณาตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB

1.3.3 สรุปผลความคิดเห็นด้วยของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาและแนวทางในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยพิจารณาตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB

1.3.4 สรุปผลการเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น รวมทั้ง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่ม ต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

1.3.5 สรุปผลภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา

1.3.1 สรุปผลข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีอาชีพเป็นข้าราชการ

1.3.2 สรุปผลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาโดยพิจารณาตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB สรุปได้ดังนี้

ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่าขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยพิจารณาตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCORB ทั้ง 11 ด้าน ได้แก่ (1) **ขีดความสามารถด้านการบริหารนโยบาย** กรมทรัพย์สินทางปัญญากำหนดนโยบายสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทย รวมทั้ง เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย (2) **ขีดความสามารถด้านการบริหารอำนาจหน้าที่** กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้มอบอำนาจเกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศให้กับผู้มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างเพียงพอและได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน (3) **ขีดความสามารถด้านการบริหารคุณธรรม** ข้าราชการส่วนใหญ่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีความจริงใจ ปฏิบัติหน้าที่อย่างโปร่งใส ควบคุมตรวจสอบได้ และมีจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ การบริหารการพัฒนา เป็นไปในทิศทางที่เอื้ออำนวย

ประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมส่วนรวมและมีเป้าหมายเพื่อประชาชน (4) **ขีดความสามารถด้านการบริหารที่เกี่ยวกับสังคม** กรมทรัพย์สินทางปัญญามีการวางแผนเกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและดำเนินงานตามแผนอย่างเคร่งครัด (5) **ขีดความสามารถในการบริหารด้านการวางแผน** กรมทรัพย์สินทางปัญญามีการวางแผนเกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและดำเนินงานตามแผนอย่างเคร่งครัด รวมทั้ง มีการประเมินผลและ นำผลจากการประเมิน ไปแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (6) **ขีดความสามารถด้านการบริหารองค์การ** กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้กำหนดหน้าที่การงานและสายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจนมีความเหมาะสมและมีเอกภาพ (7) **ขีดความสามารถด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์** กรมทรัพย์สินทางปัญญามีการวางแผนกำลังคนและพัฒนาประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ (8) **ขีดความสามารถในการบริหารการอำนวยความสะดวก** กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้มอบอำนาจในการตัดสินใจและการสั่งการให้แก่ผู้รับผิดชอบอย่างเพียงพอ และผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีภาวะผู้นำและมีความเป็นมืออาชีพ (9) **ขีดความสามารถในด้านการบริหารการประสานงาน** กรมทรัพย์สินทางปัญญามีการประสานงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานอยู่ตลอดเวลา ความขัดแย้งจากการไม่ประสานงานเกิดขึ้นน้อยมาก (10) **ขีดความสามารถด้านการบริหารการรายงาน** กรมทรัพย์สินทางปัญญามีการควบคุมตรวจสอบและประเมินผลการบริหารงานทั้งภายในและภายนอกอย่างเข้มงวด มีการรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบได้อย่างรวดเร็วเพื่อแก้ไขปรับปรุงได้ทันก่อนที่ความเสียหายจะเกิดขึ้น รวมทั้ง (11) **ขีดความสามารถด้านการบริหารงบประมาณ** กรมทรัพย์สินทางปัญญามีการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเข้มงวด ประหยัด คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

นอกจากนี้ ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างยังล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ในภาพรวม ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้ง 11 ด้าน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.3 สรุปผลความคิดเห็นด้วยของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาและแนวทางในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาโดยพิจารณาตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB สรุปได้ดังนี้

1) ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญายังคงมีปัญหาในการบริหารการพัฒนาในทุกด้าน ได้แก่ (1) **ปัญหาด้านการบริหารนโยบาย** การกำหนดนโยบายของกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทย และไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากเท่าที่ควร (2) **ปัญหาด้านการบริหารอำนาจหน้าที่** กรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่ได้มอบอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้รับผิดชอบ

ในการดำเนินงานอย่างมีอิสระมากเท่าที่ควร และข้าราชการบางส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ไม่ได้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างแท้จริง (3) **ปัญหาด้านการบริหารคุณธรรม** ข้าราชการของกรมทรัพย์สินทางปัญญา บางส่วนขาดความจริงใจ ไม่เสียสละเพื่อส่วนรวม และขาดจิตสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบ (4) **ปัญหาด้านการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม** การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญายังมีความไม่สอดคล้องกับความต้องการในสังคม และไม่มีเป้าหมายเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง (5) **ปัญหาด้านการวางแผน** การวางแผนของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของประชาชนมากเท่าที่ควร การวางแผนปฏิบัติงานไม่ชัดเจนและไม่ได้นำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง (6) **ปัญหาด้านการจัดองค์การ** การกำหนดอำนาจหน้าที่และสายงานบังคับบัญชาของกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่มีความเหมาะสม รวมทั้งโครงสร้างของกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่มีความเหมาะสมกับภารกิจ (7) **ปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์** ยังมีปัญหาในการจัดสรรและคัดเลือกบุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบ การพัฒนาและประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการของกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่เพียงพอและไม่ต่อเนื่อง (8) **ปัญหาด้านการอำนวยความสะดวก** ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญามอบอำนาจในการตัดสินใจให้กับผู้ปฏิบัติงานมากเกินไปและยังขาดความชัดเจน (9) **ปัญหาด้านการประสานงาน** กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีปัญหาในการประสานงานอยู่เสมอและไม่เป็นระบบ ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการประสานงาน (10) **ปัญหา ด้านการรายงาน** การรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บังคับบัญชาในกรมทรัพย์สินทางปัญญาทราบ บางครั้งล่าช้าทำให้แก้ไขปัญหาไม่ทันการณ์ การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และ (11) **ปัญหาด้านการงบประมาณ** กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอทำให้มีปัญหาในการกำหนดและใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารงบประมาณของกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่ประหยัด ไม่คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

2) ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อ แนวทางการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา รวม 11 ด้าน ได้แก่ (1) **แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารนโยบาย** กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสังคมและเศรษฐกิจไทยมากขึ้น (2) **แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารอำนาจหน้าที่** ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญาควรลดอำนาจหน้าที่และกระจายอำนาจให้กับผู้รับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น (3) **แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารคุณธรรม** กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรส่งเสริมให้ข้าราชการมีจิตสำนึกในการปฏิบัติงานด้านความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงานและเสียสละเพื่อส่วนรวม(4) **แนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับสังคม** การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทาง

ปัญหาควรเป็นไปในทิศทางที่มีเป้าหมายเพื่อประชาชนและเอื้ออำนวยประโยชน์แก่สังคมให้มากที่สุด(5) แนวทางการพัฒนาด้านการวางแผน กรมทรัพย์สินทางปัญญาวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน (6) แนวทางการพัฒนาด้านการจัดองค์การ กรมทรัพย์สินทางปัญญาวางโครงสร้างที่เหมาะสมกับการกิจ แม้จะเป็นองค์กรขนาดเล็กในลักษณะจิ๋วแต่แจ๋ว (7) แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ กรมทรัพย์สินทางปัญญาวางแผนให้ความสำคัญกับการพัฒนาหรือฝึกอบรมความรู้ให้กับผู้หน้าที่รับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น (8) แนวทางการพัฒนาด้านการอำนวยความสะดวก กรมทรัพย์สินทางปัญญาวางแผนให้ความสำคัญกับการแต่งตั้ง การให้ความดีความชอบกับข้าราชการที่มีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่มและกล้าตัดสินใจเพิ่มขึ้น (9) แนวทางการพัฒนาด้านการประสานงาน กรมทรัพย์สินทางปัญญาวางแผนเน้นด้านการประสานงานโดยมีขั้นตอนการประสานงานที่สั้นและกระชับเพื่อให้งานมีความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น (10) แนวทางการพัฒนาด้านการรายงาน กรมทรัพย์สินทางปัญญาวางแผนให้มีการรายงานผลการดำเนินงานและสนับสนุนให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และ (11) แนวทางการพัฒนาด้านการงบประมาณ กรมทรัพย์สินทางปัญญาวางแผนเพิ่มความรอบคอบในการจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงความประหยัด ความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

1.3.4 สรุปผลการเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น รวมทั้ง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่ม ต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา แบ่งเป็น 4 หัวข้อ ได้แก่

1) ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต และสูงกว่าขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของหน่วยงานอื่นที่มีการดำเนินงานในลักษณะเดียวกัน

2) การเปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้ง 11 ด้าน จำแนกตามเพศชายกับเพศหญิง พบว่าไม่แตกต่างกัน จำนวน 10 ด้าน ได้แก่ (1) การบริหารนโยบาย (2) การบริหารอำนาจหน้าที่ (3) การบริหารคุณธรรม (4) การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (5) การวางแผน (6) การจัดการองค์การ

(7) การจัดการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (8) การอำนวยการ (9) การประสานงาน และ (10) การรายงาน สำหรับที่เหลืออีก 1 ด้าน พบว่า แตกต่างกันได้แก่ การบริหารงบประมาณ

3) การเปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรมนุษย์ในประเศของกรมทรัพยากรสัตว์น้ำทั้ง 11 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 10 ด้าน ได้แก่ (1) การบริหารนโยบาย (2) การบริหารอำนาจหน้าที่ (3) การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (4) การวางแผน (5) การจัดการ (6) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (7) การอำนวยการ (8) การประสานงาน (9) การรายงาน และ (10) การงบประมาณ สำหรับที่เหลืออีก 1 ด้าน ไม่แตกต่างกัน คือ การบริหารด้านคุณธรรม

4) ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรสัตว์น้ำในประเศของกรมทรัพยากรสัตว์น้ำทั้ง 11 ด้าน จำแนกตามอาชีพ คือ อาชีพอื่น ๆ เช่น ค้าขาย กับ อาชีพข้าราชการ พบว่า มีความแตกต่างกันจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ (1) การจัดการ และ (2) การอำนวยการ และที่เห็นว่า ไม่แตกต่างกัน มีจำนวน 9 ด้าน ได้แก่ (1) การบริหารนโยบาย (2) การบริหารอำนาจหน้าที่ (3) การบริหารคุณธรรม (4) การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (5) การวางแผน (6) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (7) การประสานงาน (8) การรายงาน และ (9) การบริหารงบประมาณ

1.3.5 สรุปผลภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรสัตว์น้ำ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ในภาพรวม ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรสัตว์น้ำในประเศของกรมทรัพยากรสัตว์น้ำมีแนวโน้มที่จะอำนวยความสะดวกและให้บริการที่เอื้อประโยชน์แก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น และในภาพรวม ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรสัตว์น้ำในประเศของกรมทรัพยากรสัตว์น้ำในอนาคต มีแนวโน้มที่จะสูงกว่าในปัจจุบัน

2. อภิปรายผล

ในการอภิปรายผล ผู้ศึกษาได้จัดแบ่งหัวข้อเป็นออกเป็น 4 หัวข้อ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา ดังนี้

2.1 ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรสัตว์น้ำในประเศของกรมทรัพยากรสัตว์น้ำ

2.2 ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริม ทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

2.3 เปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการ ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น

2.4 รวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการ ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

2.1 ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สิน ทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

เหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถใน การบริหารการพัฒนา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB ทั้ง 11 ด้านในระดับปานกลาง ผู้ ศึกษาที่มีความคิดเห็นโดยแบ่งการนำเสนอเป็น 11 ด้านตามกรอบแนวคิดดังกล่าว ดังนี้

2.1.1 ขีดความสามารถด้านการบริหารนโยบาย ผู้ศึกษาที่มีความคิดเห็น ว่า เหตุผล สำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า “กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนาด้านการบริหารนโยบายในระดับปานกลาง” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจาก การกำหนดนโยบายของกรมทรัพย์สินทางปัญญายังมีบางเรื่องหรือในบางช่วงเวลายัง ไม่สอดคล้อง กับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมไทยมากนัก และการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามี ส่วนในการกำหนดนโยบายยังน้อยเกินไป ตัวอย่างเช่น ในการกำหนดนโยบายในการส่งเสริม ทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศ นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ หลาย หน่วยงาน ตัวอย่างเช่น ในส่วนของภาครัฐ ได้แก่ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวง อุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI ฯลฯ เป็นต้น และในส่วนของภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบการ นักวิชาการด้านทรัพย์สินทางปัญญา สมาคมทรัพย์สินทางปัญญา สมาคมนักประดิษฐ์ สมาคมนัก ออกแบบ ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น บางหน่วยงานไม่มีโอกาสเข้าร่วมใน การแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์นโยบายส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ทำให้ข้อมูลที่ได้มา ไม่ครบถ้วนหรือไม่รอบด้าน ส่งผลให้การกำหนดนโยบายในบางช่วงเวลายัง ไม่มีความสอดคล้อง และไม่ตอบสนองความต้องการของสังคมมากเท่าที่ควร

2.1.2 ขีดความสามารถด้านการบริหารอำนาจหน้าที่ ผู้ศึกษาที่มีความคิดเห็น ว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า “กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในการ บริหารการพัฒนาด้านการบริหารอำนาจหน้าที่ในระดับปานกลาง” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก

เนื่องมาจากในการมอบอำนาจในด้านการบริหารจัดการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาให้แก่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบนั้น มักปรากฏบ่อยครั้งว่า ยังไม่มีความชัดเจนเนื่องจากการมอบอำนาจในการปฏิบัติงานด้วยวาจาโดยไม่มีการมอบหมายหรือมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้ผู้ปฏิบัติงานขาดความมั่นใจในการทำหน้าที่และไม่กล้าตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการพัฒนางานด้านทรัพย์สินทางปัญญา ผู้ปฏิบัติงานจะไม่กล้าตอบเพราะเกรงว่าจะมีการผิดพลาดและเกิดความสับสนขึ้นอันส่งผลกระทบต่อการทำงานและทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่

2.1.3 ขีดความสามารถการบริหารคุณธรรม ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า “กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาด้านการบริหารคุณธรรมในระดับปานกลาง” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากการพิจารณาบางส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญาขาดความจริงจังในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานบางเรื่องยังขาดความโปร่งใส การควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานค่อนข้างน้อย และยังมีข้าราชการบางส่วนไม่ปฏิบัติงานด้วยความเสียสละหรือปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมมากเท่าที่ควร ตัวอย่างเช่น กรมทรัพย์สินทางปัญญา ยังไม่มีระบบควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งในการควบคุมตรวจสอบที่กรมทรัพย์สินทางปัญญามีอยู่นั้น ส่วนใหญ่เป็นการตรวจสอบภายในที่เน้นในด้านการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวง การคลัง เป็นหลัก แต่ในด้านของการปฏิบัติงานของข้าราชการในทุกระดับ ยังขาดระบบควบคุมตรวจสอบว่ามีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสหรือมีผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ตรงตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหรือไม่ รวมทั้ง ยังมีข้าราชการบางส่วนไม่ทุ่มเทหรือเสียสละในการปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ตัวอย่างเช่น การใช้เวลาราชการไปปฏิบัติงานให้หน่วยงานอื่น โดยที่ตนเองหรือหน่วยงานไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง และไม่มีส่วนที่ต้องรับผิดชอบโดยตรง หรือไปทำงานส่วนตัวโดยใช้เวลาราชการหรือทรัพยากรของหน่วยงานอย่างสิ้นเปลือง เป็นต้น

2.1.4 ขีดความสามารถด้านการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า “กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคมในระดับปานกลาง” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะในการดำเนินงานตามนโยบายส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาที่กำหนดไว้ ยังไม่เป็นระบบและยังไม่มีประสิทธิภาพ เช่น การเผยแพร่ความรู้ทรัพย์สินทางปัญญาสู่สังคมนั้น ยังไม่มีทิศทางหรือยังขาดการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะพัฒนา

ความรู้อย่างชัดเจนและเหมาะสม ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการกำหนดนโยบายที่ขาดความชัดเจนว่า ต้องการส่งเสริมหรือพัฒนาสังคมไทยให้ไปสู่เป้าหมายใด ยิ่งขาดการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการที่แท้จริงของสังคม ดังนั้น ในด้านการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ทรัพย์สินทางปัญญาสู่สังคม จึงถือว่ายังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้อย่างเต็มที่ สมควรต้องมีการพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป

2.1.5 ขีดความสามารถด้านการวางแผน ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า “กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาในด้านการวางแผนในระดับปานกลาง” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่สามารถวางแผนในการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาไว้ล่วงหน้า คือไม่มีการวางแผนส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในระยะยาว รวมทั้งการดำเนินงานตามแผนในบางครั้งไม่สามารถทำได้ครบถ้วนตามแผนที่กำหนดไว้เพราะขาดงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอและปัญหาในด้านอัตรา กำลั้งที่มีน้อย รวมทั้งขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาที่ยังไม่เหมาะสม ประกอบกับการที่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการกิจหลายด้านทำให้ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนงานได้อย่างครบถ้วนและไม่มีประสิทธิภาพมากเท่าที่ควร

2.1.6 ขีดความสามารถด้านการจัดองค์การ ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า “กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาในด้านการจัดองค์การในระดับปานกลาง” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากการจัดองค์การหรือโครงสร้างของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในด้านการกำหนดอำนาจหน้าที่และสายการบังคับบัญชา ยังไม่มีความเหมาะสม รวมทั้งโครงสร้างของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่สามารถรองรับภารกิจในการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างเต็มที่

2.1.7 ขีดความสามารถด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า “กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในระดับปานกลาง แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากกรมทรัพย์สินทางปัญญายังมีปัญหาในการจัดสรรและคัดเลือกบุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบ รวมทั้งขาดการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพมากเท่าที่ควร การประเมินผลการปฏิบัติงานไม่ได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ ตัวอย่างเช่น การจัดตั้งหน่วยงานภายในขึ้นมาใหม่ คือ ศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Center หรือ IPC) ให้มีภารกิจด้านการจัดระบบข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาให้เป็นระบบสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันและเข้าถึงได้ง่าย การจัดให้มีหน่วยงานเพื่อการพัฒนาบุคลากรด้านทรัพย์สินทางปัญญาให้มีความรู้

ความสามารถในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งภารกิจในการสนับสนุนให้มีการนำเอาทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่หรือที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อย่าง เป็นรูปธรรมมากขึ้น นั้น ในศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญาที่ตั้งขึ้นมาใหม่ดังกล่าว ยังมีปัญหาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม เนื่องจากบุคลากรที่มีอยู่ในปัจจุบันมีจำนวนจำกัดและมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่แล้วหลายด้าน เมื่อต้องมีหน้าที่เพิ่มมากขึ้นอีก ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.8 ขีดความสามารถด้านการอำนวยความสะดวก ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า “กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาด้านการอำนวยความสะดวกในระดับปานกลาง” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากการมอบอำนาจให้กับผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ยังไม่มีความเหมาะสม และไม่มีอิสระในการปฏิบัติงานมากเท่าที่ควร ตัวอย่างเช่น ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญามีได้มีอำนาจในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้อง ทำให้ขาดความมั่นใจในการวินิจฉัยสั่งการในกรณีมีข้อสงสัยหรือปัญหาด้านที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ทำให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้รับความเข้าใจที่ชัดเจน จึงไม่สามารถวางแผนการปฏิบัติงานให้มีความสอดคล้อง จนอาจเกิดปัญหาว่าการดำเนินงานอาจจะมีการหยุดชะงัก หรือมีการเปลี่ยนแปลงในนโยบายขึ้นอีกในอนาคต

2.1.9 ขีดความสามารถด้านการประสานงาน ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า “กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาการประสานงานในระดับปานกลาง” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากการทรัพย์สินทางปัญญายังมีปัญหาในการประสานงานภายในหน่วยงานอยู่บ่อยครั้ง ขาดระบบที่ดีทำให้เกิดความล่าช้าในการประสานงาน ตัวอย่างเช่น มีการประสานงานภายในโดยการใช้โทรศัพท์แจ้งข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ เช่นการนัดประชุม หรือขอข้อมูลในการปฏิบัติงาน เพราะเห็นว่าเป็นความสะดวกรวดเร็ว แต่ในหลาย ๆ กรณี เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง กลับไม่มีการประสานแจ้งยืนยันมา ทำให้เกิดความสับสนและผิดพลาด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระบบการประสานงานทางโทรศัพท์ดังกล่าว ยังไม่เป็นระบบที่ดีของการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ

2.1.10 ขีดความสามารถด้านการรายงาน ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า “กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาการรายงานในระดับปานกลาง” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากการรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความล่าช้าและขาดการกำกับให้มีการรายงานผลอย่างเข้มงวดเท่าที่ควร ดังเช่น ความล่าช้าในการดำเนินการจดทะเบียนคุ้มครองสิทธิบัตร มักเกิดปัญหาร้องเรียน

จากผู้ขอจดทะเบียนบ่อยครั้ง และการที่ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่ได้รับการรายงานถึงเหตุผลในการปฏิบัติ งานล่าช้าจึงไม่สามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนได้ดีเท่าที่ควร

2.1.11 ขีดความสามารถด้านการงบประมาณ ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า “กรมทรัพย์สินทางปัญญามีขีดความสามารถในการบริหาร การพัฒนาด้านการบริหารงบประมาณในระดับปานกลาง” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ยังมีปัญหาในการ กำหนดและการใช้จ่ายงบประมาณอยู่เสมอ อีกทั้งการบริหารงบประมาณบางครั้งยังเป็นการไม่ ประหยัด ไม่คุ้มค่าและไม่เกิดประโยชน์สูงสุด ตัวอย่างเช่น ในแต่ละปีงบประมาณ กรมทรัพย์สิน ทางปัญญาจะได้รับจัดสรรงบประมาณดำเนินงานประมาณปีละ 140-150 ล้านบาท ซึ่งต้องจัดสรร เป็นงบบุคลากรถึงร้อยละห้าสิบ คือประมาณ 70-75 ล้านบาท ส่วนที่เหลือเป็นงบดำเนินงาน ทั้ง ๆ ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญามีภารกิจที่ต้องดำเนินงานตามกฎหมายถึง 7 ฉบับ และยังมีภารกิจในการ ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯลฯ รวมทั้งการ พัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาให้สามารถใช้เป็นปัจจัยในการสร้างความเจริญให้แก่เศรษฐกิจ และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการส่งเสริม ทรัพย์สินทางปัญญาจึงไม่เพียงพอ ถือว่าเป็นข้อจำกัดด้านงบประมาณเป็นอย่างมาก ทำให้การ ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นไปอย่างล่าช้าไม่มีระบบที่ดีและขาดทิศทางที่ชัดเจนไม่สามารถ จัดหาบุคลากรและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการดำเนินงานได้อย่างเพียงพอ

2.2 ปัญหาและแนวทางการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทาง ปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญา มี “ปัญหา” ในการบริหารการ พัฒนา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB รวม 11 ด้าน และเนื่องจากปัญหาแต่ละด้านก็มีหลาย ปัญหา ขึ้นอยู่ กับทัศนคติหรือมุมมองของแต่ละคน เช่น เฉพาะปัญหาด้านการบริหารการพัฒนา งบประมาณ อาจแบ่งเป็นปัญหาการกำหนดงบประมาณตามเหตุผล ความจำเป็นในการใช้จ่าย เช่น การจัดสรรงบประมาณเพื่อตอบสนองการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายที่รับผิดชอบทั้ง 7 ฉบับ ให้มากกว่าจะจัดสรรให้กับภารกิจอื่น ๆ ซึ่งถือเป็นภารกิจเสริม เป็นต้น แต่ในที่นี้ ผู้ศึกษาได้ ยกตัวอย่างเฉพาะปัญหาที่สำคัญด้านละ 1 ปัญหาเท่านั้น โดยแต่ละปัญหาได้นำมาจากผลการศึกษา วิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในบทที่ 4 ตารางที่ 4.14 ที่มีเครื่องหมาย * ในขณะเดียวกันได้ เสนอ “สาเหตุ” 2 สาเหตุ และ “แนวทางการพัฒนา” การบริหารการพัฒนา 2 แนวทาง ควบคู่ไป ด้วย ดังต่อไปนี้

2.2.1 การบริหารนโยบาย ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ “การกำหนดนโยบายของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสังคมและเศรษฐกิจไทย”

ปัญหานี้มีสาเหตุมาจาก (1) ผู้บริหารระดับสูงของกรมทรัพย์สินทางปัญญาปรับเปลี่ยนตัวบุคคลบ่อย ทำให้นโยบายในการดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง ผู้บริหารแต่ละคนมีวิสัยทัศน์หรือแนวคิดในการบริหารงานที่แตกต่างกัน รวมทั้งมีการให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมไม่เท่ากัน เช่น บางสมัยผู้บริหารระดับสูงของกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ให้ความสำคัญ กับการให้ประชาชนธรรมดาที่อยู่ในทุก ๆ จังหวัดทั่วประเทศได้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา โดยจัดการอบรมให้ความรู้และแต่งตั้งให้เป็น “อาสาพิทักษ์ภูมิปัญญาไทย หรือ อสภท.” ให้ทำหน้าที่ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาสู่ประชาชนทั่วไปในส่วนภูมิภาค แต่เมื่อเปลี่ยนผู้บริหาร นโยบายในเรื่องนี้ก็เปลี่ยนไปเน้นในเรื่องอื่น ๆ แทน ทำให้บทบาทหน้าที่ของ อสภท. ลดลงและอาจต้องยกเลิกไปในที่สุด ทั้งนี้ อสภท. เปรียบเสมือนตัวแทนของประชาชนส่วนใหญ่ ที่จะสะท้อนปัญหาและความต้องการด้านทรัพย์สินทางปัญญาสู่หน่วยงานที่รับผิดชอบ เมื่อผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญจึงไม่สามารถกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนหรือสังคมได้มากเท่าที่ควร และ (2) ผู้บริหารระดับสูงบางส่วนไม่เห็นความสำคัญหรือไม่มีความประสงค์ในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และหากจะให้เข้ามามีส่วนร่วมก็จะเป็นการให้เข้ามามีส่วนร่วมในบางขั้นตอนเท่านั้น โดยเฉพาะในการกำหนดนโยบายส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเพียงพอ ดังนั้น นโยบายทรัพย์สินทางปัญญาจึงถูกกำหนดจากภาครัฐแต่เพียงฝ่ายเดียว

สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรมีการศึกษาเพื่อประเมินถึงผลดีผลเสียของการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างชัดเจนเพื่อให้เห็นถึงประโยชน์ ความคุ้มค่าและยังเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) ที่กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างจริงจังและในทุกขั้นตอน และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรจัดการฝึกอบรมเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติสำหรับผู้บริหารระดับสูงเพื่อให้เห็นความสำคัญของการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน รวมทั้ง ต้องคำนึงถึงการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ต้องทำให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) ด้วย

2.2.2 การบริหารอำนาจหน้าที่ ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ “ผู้บริหารบางส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่ได้มอบอำนาจหน้าที่ให้กับผู้มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างมีอิสระมากเท่าที่ควร”

ปัญหานี้มีสาเหตุมาจาก (1) ผู้บริหารบางส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่มีความเชื่อมั่นว่าผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาจะมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญามีได้มอบอำนาจหน้าที่ให้กับผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษรและมีได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า ผู้ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาต้องมีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไร ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปในลักษณะของการใช้ดุลพินิจค่อนข้างมาก ซึ่งเมื่อนำไปปฏิบัติแล้ว อาจไม่ตรงตามวัตถุประสงค์หรือนโยบายได้ง่าย

สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรจัดการฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหารทุกระดับของกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้เห็นความสำคัญของการมอบอำนาจหน้าที่ให้กับผู้รับผิดชอบอย่างเต็มที่ รวมทั้งต้องฝึกอบรมและพัฒนาผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย เช่น การเปิดโอกาสในการศึกษาดูงาน อบรม เพื่อเสริมสร้างวิสัยทัศน์ให้กับผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความมั่นใจและมีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น และ (2) ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญาควรมอบหมายอำนาจหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อลดการใช้ดุลพินิจและสามารถดำเนินงานให้สอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

2.2.3 การบริหารคุณธรรม ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ “ข้าราชการบางส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญาดำเนินงานในความรับผิดชอบต่อหน้าที่”

ปัญหานี้มีสาเหตุมาจาก (1) ข้าราชการบางส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีความเชื่อ ค่านิยม หรือจิตสำนึกที่ว่าข้าราชการเป็นนายและประชาชนเป็นเพียงผู้รับบริการ จึงส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปเพื่อตอบสนองหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานที่ได้กำหนดไว้แล้วเท่านั้น มักไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ และ (2) ข้าราชการบางส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญาดำเนินงานโปร่งใสในการปฏิบัติงาน เช่น การดำเนินงาน โครงการสำคัญบางโครงการ หรือการจัดซื้อจัดจ้างในบางครั้ง ไม่มีการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาร่วมคิดร่วมทำหรือตรวจสอบการดำเนินงานในทุกขั้นตอน แต่กลับปิดกั้นในส่วนที่เป็นขั้นตอนสำคัญและจะให้รับรู้หรือเกี่ยวข้องในบางขั้นตอนที่เห็นว่าไม่สำคัญเท่านั้น รวมทั้ง มีการใช้เวลาราชการและทรัพยากรของทางราชการ ไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว เช่น การไปปฏิบัติงานให้หน่วยงานภายนอกที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ถือได้ว่าเป็นเป็นการเบียดบังเวลาราชการที่ต้องปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จของหน่วยงานและประโยชน์ประชาชน

สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรจัดอบรมเพื่อปลูกฝังข้าราชการของกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้มีจิตสำนึกในการให้บริการประชาชน ไม่มีความคิดในการดูถูกหรือมองข้ามความสำคัญของประชาชน ให้ปฏิบัติงานโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรจัดให้มีการยกย่อง ชมเชยข้าราชการผู้ที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเสียสละ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้เห็นคุณค่าของผู้ที่กระทำความดี ควรให้มีระบบควบคุมตรวจสอบทั้งจากภายในและภายนอกอย่างจริงจังโดยไม่ปกป้องผู้ที่ทำผิดเพราะเห็นแก่ความสัมพันธ์หรือเห็นว่า เป็นพวกเดียวกัน เช่นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารการพัฒนา 2548: 428) ที่สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนในการควบคุมตรวจสอบคุณธรรมหรือจริยธรรมของฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญของการประพดติมิชอบในวงราชการมาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐประพดติมิชอบนั้นสืบเนื่องมาจากคุณธรรมหรือจริยธรรมหรืออาจเรียกว่า จิตใจ จิตสำนึก จิตวิญญาณ และอุดมการณ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น กล่าวได้ว่าคุณธรรมหรือจริยธรรมมีส่วนสำคัญในการกำหนด พฤติกรรมหรือการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งรวมทั้งการกระทำหรืองดเว้นการกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อประโยชน์ของประชาชาติ และประชาชนโดยรวม กอปรกับการควบคุมตรวจสอบภายในหน่วยงานของรัฐไม่อาจดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนหนึ่งอาจเนื่องความเกรงใจหรือเป็นพวกเดียวกัน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่แนวโน้มการบริหารการพัฒนาจะต้องเป็นไปในทิศทางที่สนับสนุนให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรม คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐมากขึ้นด้วย

2.2.4 การบริหารด้านที่เกี่ยวข้องกับสังคม ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ “การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของประชาชนมากเท่าที่ควร”

ปัญหานี้ มีสาเหตุมาจาก (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญาขาดการศึกษาวิเคราะห์ถึงสภาพการณ์ของสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ไม่สามารถปรับปรุงแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ และ (2) การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่มีเป้าหมายเพื่อประชาชนมากเท่าที่ควร

สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรมีการศึกษาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาในด้านสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทยและของนานาประเทศ เพื่อให้ทราบถึงสภาพการณ์และแนวโน้มความต้องการด้านทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศและวางแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องและเป็นไปเพื่อประชาชนและสังคมได้อย่างจริงจัง และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรจัดการอบรมเพื่อปลูกฝังทัศนคติในการปฏิบัติงานเพื่อประชาชน และควรเร่งรัดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้มากขึ้น โดยคำนึงถึงชาติบ้านเมืองและสังคม ทั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (การบริหารการพัฒนา 2548: 427) ค้นคืนวันที่ 20 ตุลาคม 2549 จาก <http://www.wiruch.com> ที่ได้กล่าวไว้ว่า การให้บริการประชาชนต้อง 1) ยึดถือประชาชนหรือผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมเป็นเป้าหมายหลัก โดยเน้นว่า หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่รัฐมีหน้าที่อำนวยความสะดวกและบริการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน 2) ควรพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนเพิ่มขึ้น 3) กระจายการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนให้กว้างขวางทั่วถึงและใกล้ชิดประชาชนมากขึ้น 4) สนับสนุนให้ประชาชนหรือภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการสาธารณะเพิ่มมากขึ้น ฯลฯ เป็นต้น

2.2.5 การวางแผน ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ “กรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่มีการวางแผนที่ชัดเจนและไม่ได้นำแผนงานไปปฏิบัติอย่างจริงจัง”

ปัญหานี้มาสาเหตุมาจาก (1) ผู้บริหารบางส่วนและผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาไม่เห็นความสำคัญของการวางแผนการปฏิบัติงานให้ชัดเจนและมักจะมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานบ่อยครั้ง และ (2) ผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาไม่ได้นำแผนที่กำหนดไว้ไปปฏิบัติอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เพราะมักมีเรื่องที่เป็นนโยบายเร่งด่วนแทรกเข้ามาและจำเป็นต้องดำเนินการก่อน ทำให้แผนงานที่กำหนดไว้ไม่ได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนมากเท่าที่ควร

สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ควรให้ความสำคัญกับการวางแผน โดยการกำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติไว้ล่วงหน้า ทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว ให้มีการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ และเลือกแนวทางปฏิบัติที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรเพื่อปฏิบัติตามแผน และเมื่อได้ดำเนินการตามแผนไประยะหนึ่งควรมีการตรวจสอบและประเมินผลงาน โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ประเมินในระยะครึ่งเวลาของแผนและในเวลาสิ้นสุดของแผนเพื่อให้รู้จุดอ่อน จุดแข็ง ข้อบกพร่อง อุปสรรคต่าง ๆ จะได้แก้ไขปรับปรุงแผนให้ดีขึ้น รวมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น และ(2) ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญาควรกำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนที่ได้กำหนดไว้แล้วเป็น

ระยะ ๆ อย่างชัดเจนเพื่อควบคุมให้ผู้ปฏิบัติงานต้องดำเนินงานตามแผนอย่างจริงจัง ต้องปรับวิสัยทัศน์ในการวางแผนและให้ความสำคัญกับการให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนให้เกิดความชัดเจนและมีประสิทธิภาพ กำหนดลักษณะของแผนให้ครอบคลุมไปถึงหน้าที่ต่าง ๆ และระดับต่าง ๆ ทัวทั้งองค์กรเพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกันขององค์กร การจัดทำแผนใด ๆ ควรคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการจัดทำแผนหรือการนำแผนไปใช้ควรประหยัดและคุ้มค่าและแผนที่จัดทำขึ้นจะต้องชัดเจนว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด อยู่ในความรับผิดชอบของใคร การจัดทำแผนควรผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ตามลำดับ ตั้งแต่การเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล จัดทำแผน นำแผนไปปฏิบัติ และประเมินผล ทั้งนี้ แผนจะต้องได้รับการอนุมัติจาก

ผู้มีอำนาจขององค์กรก่อน อีกทั้งการกำหนดแผนควรกำหนดขึ้นอย่างมีเหตุมีผลสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงมีแนวทางชัดเจนที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ และควรต่อเนื่องกับแผนอื่น ๆ รวมทั้งต่อเนื่องในกระบวนการจัดการด้วย เพราะการวางแผนถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ เช่นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ เสถียร เหลืองอร่าม (2530: 237) ได้กล่าวว่าการวางแผน คือการเลือกวิถีทางในอนาคต จากทางเลือกหลายทางสำหรับที่จะให้กิจการทั้งหมด หรือเฉพาะอย่างเป็นไปตามวิถีทางนั้น การวางแผนเป็นการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร จะทำอย่างไร จะทำเมื่อไร จะให้ใครทำ และจะมีวิธีทำอย่างไร การวางแผนจึงจะเป็นการทำกิจการไปสู่วัตถุประสงค์ที่เลือกไว้โดยวิถีทางที่ถูกหลักที่สุด

2.2.6 การจัดองค์การ ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญคือ “การวางรูปแบบและลักษณะการดำเนินงานขององค์การ การมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติ รวมทั้งสายงานบังคับบัญชาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มักไม่ตรงกับตำแหน่งหน้าที่ที่แท้จริงและขาดความเหมาะสม”

ปัญหานี้มีสาเหตุมาจาก (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหน่วยงานที่เพิ่งก่อตั้งขึ้นมาไม่นานนัก (ก่อตั้งขึ้นใน พ.ศ.2535) การกำหนดรูปแบบหรือการจัดองค์การจึงยังไม่สมบูรณ์ และ (2) ผู้บริหารบางส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่สามารถจัดโครงสร้างขององค์การให้มีความเหมาะสมมากกว่าเดิม เพราะยังมีข้อจำกัดเกี่ยวกับบุคลากรของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งในด้านความรู้ความสามารถและจำนวนข้าราชการที่มีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจที่ต้องปฏิบัติ

สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรศึกษาถึงโครงสร้างและรูปแบบการจัดการภายในองค์กรที่เหมาะสมและปรับปรุงให้สามารถรองรับภารกิจได้อย่างแท้จริง และในกรณีที่มีข้อจำกัดในด้านกฎหมายเกี่ยวกับโครงสร้างของกรมทรัพย์สินทางปัญญาควรหาทางปรับหรือแก้ไขกฎหมายให้สามารถรองรับการบริหารจัดการทั้งในปัจจุบันและอนาคต และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรจัดการฝึกอบรมเพื่อปรับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารทุก

ระดับให้มีความเข้าใจถึงความจำเป็นของการปรับปรุงโครงสร้างและการจัดการขององค์กรให้มีความเหมาะสม และอาจต้องแสวงหาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น ทั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ เลอसर ธนสุกาญจน์ (2546: 45) ที่เสนอความคิดในด้านการจัดโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรที่ต้องปฏิบัติงานด้านทรัพย์สินทางปัญญา สรุปได้ว่า “การจัดโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นยังอาจกระทำด้วยการสร้างองค์กรประสานงานด้านนโยบายที่เป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ เช่น ด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติ โดยให้มีกองทุนพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาเป็นแหล่งทุน นอกจากนี้ ควรสร้างความร่วมมือกับสำนักงานสิทธิบัตรต่างประเทศ และอาจขอรับความช่วยเหลือทางเทคนิคจากประเทศพัฒนาแล้ว” แนวคิดดังกล่าวได้เสนอเรื่องการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กร เพราะกรมทรัพย์สินทางปัญญายังมีขีดจำกัดในหลาย ๆ ด้านดังได้กล่าวมาแล้ว

2.2.7 การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญคือ “การพัฒนาและประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการของกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่เพียงพอและไม่ต่อเนื่อง”

ปัญหานี้มีสาเหตุมาจาก (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่มีระบบควบคุมการปฏิบัติงานของข้าราชการที่มีประสิทธิภาพ ที่หมายรวมถึงการพัฒนาความรู้ความสามารถของข้าราชการ การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อหาข้อบกพร่องและกำหนดแนวทางแก้ไขต่อไป และ (2) ผู้บริหารบางส่วน ไม่ได้ควบคุมดูแลการสรรหาและแต่งตั้งบุคลากรให้เข้าดำรงตำแหน่งอย่างเข้มงวด

สำหรับแนวทางการพัฒนา (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรจัดตั้งคณะทำงานเพื่อ จัดวางระบบการพัฒนาและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร และควบคุมให้มีการดำเนินงานตามระบบที่วางไว้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยผู้บริหารระดับสูงต้องให้ความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังด้วย และ (2) ผู้บริหารระดับสูงของกรมทรัพย์สินทางปัญญาควรเปิดโอกาสให้มีการควบคุมตรวจสอบจากบุคคลภายนอกในกระบวนการสรรหาในทุกขั้นตอน เช่น การกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรที่ต้องการ การเปิดโอกาสให้กว้างขวางและทั่วถึง มีระบบการคัดเลือกที่ชัดเจนและโปร่งใส รวมถึงการบรรจุแต่งตั้งให้ตรงตามตำแหน่งที่เหมาะสมด้วย

2.2.8 การอำนวยความสะดวก ผู้ศึกษาเห็นว่าปัญหาที่สำคัญ คือ “ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญามอบอำนาจในการตัดสินใจสั่งการให้ผู้รับผิดชอบมากเกินไป”

ปัญหานี้มีสาเหตุมาจาก (1) ผู้รับผิดชอบในการทำหน้าที่ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญามีภารกิจหลายด้านทำให้การปฏิบัติงาน หรือการตัดสินใจในบางเรื่องไม่ทันการณ์และอาจ

ขาดความรอบคอบ บางครั้งการจัดลำดับความสำคัญของงานต่าง ๆ อาจไม่เหมาะสมมากเท่าที่ควร ส่งผลให้การปฏิบัติงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์อย่างแท้จริงตามที่ได้กำหนดไว้ และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญามักมีการควบคุมเรื่องการมอบอำนาจในประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่ขาดความยืดหยุ่นและมีขั้นตอนมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น

สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรให้ความสำคัญกับการมอบอำนาจหน้าที่ให้กับผู้รับผิดชอบ โดยจัดทำคู่มือ หรือการกำหนดอำนาจหน้าที่อย่างเป็นทางการ ภายใต้อักษรเพื่อลดการใช้ดุลพินิจโดยไม่จำเป็นของเจ้าหน้าที่ ที่อาจมีวินัยหรือสั่งการผิดพลาดทำให้เกิดปัญหาและอาจไม่สอดคล้องกันกับการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ และ (2) ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญาควรผ่อนคลายความเข้มงวดและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อให้มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน อันเป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่งที่จะเป็นการสร้างหรือเตรียมความพร้อมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีขีดความสามารถในการทำงานมากขึ้น ส่งผลให้ให้ประเทศมีข้าราชการที่มีความกล้าที่จะคิดริเริ่มและกล้าตัดสินใจเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (ประมวลสาระทศวิชาการบริหาร การพัฒนา 2548: 419) ที่ได้กล่าวถึงแนวทางหรือวิธีการบริหารงานภาครัฐที่หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ในการบริหารราชการ สรุปได้ว่า ควรสนับสนุนและส่งเสริมนักบริหารมืออาชีพ ผู้มีความรู้ความสามารถและมีคุณภาพเข้ามาเป็นผู้ใช้อำนาจรัฐในหน่วยงานของรัฐเพิ่มขึ้น เนื่องจากประเทศจะเจริญก้าวหน้ามีการต่อสู้แข่งขันกันภายในและภายนอกประเทศ ประชาชนต้องได้รับการศึกษาและมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ผนวกกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) มีเจตนารมณ์ที่เน้นการสนับสนุนให้คนดีและมีคุณภาพเข้ามาเป็นผู้ใช้อำนาจรัฐหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2.2.9 การประสานงาน ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ “กรมทรัพย์สินทางปัญญาขาดประสานงานอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการประสานงาน”

ปัญหานี้มีสาเหตุมาจาก (1) ขั้นตอนในการประสานงานระหว่างกรมทรัพย์สินทางปัญญากับสำนักงานพาณิชย์จังหวัดและหน่วยงานอื่น ๆ มีมากเกินไปทำให้การประสานงานเป็นไปด้วยความล่าช้า และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญาขาดระบบการประสานงาน และเครื่องมือตลอดจนอุปกรณ์ที่ใช้ในการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ เช่น ในบางครั้งการประสานงานใช้ระบบเอกสาร บางครั้งใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronics) และบางครั้งใช้โทรศัพท์ ทำให้เกิดความสับสน รวมทั้งไม่สามารถติดตามผลการดำเนินงานได้ดีเท่าที่ควร

สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรให้ความสำคัญกับการลดขั้นตอนการประสานงานให้สั้นและกระชับ และกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการ

ประสานงานที่ชัดเจน โดยการจัดตั้งศูนย์ประสานงานขึ้นมารองรับภารกิจนี้โดยเฉพาะ และ (2) กรม ทรัพย์สินทางปัญญาควรเพิ่มงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการติดต่อประสาน งานอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

2.2.10 การรายงาน ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญคือ “การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร”

ปัญหานี้มีสาเหตุมาจาก (1) ผู้บริหารบางส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ไม่เห็นถึงความสำคัญของการรายงานผลการดำเนินงาน ไม่มีการกำกับหรือควบคุมให้มีการรายงานผลที่รวดเร็ว และ (2) การรายงานผลการดำเนินงานซ้ำซ้อน เช่น มีการกำหนดให้รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงทราบโดยเร็วภายหลังเสร็จสิ้นภารกิจ แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงทำรายงานในเรื่องเดียวกันนั้นให้กับกลุ่มงานแผนงานและประเมินผล ซึ่งเป็นหน่วยงานรวบรวมแผนและผลการปฏิบัติงานตามภารกิจต่าง ๆ เพื่อทำการรวบรวมเป็นรายงานสรุปในภาพรวมให้กับผู้บริหารทราบอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นการซ้ำซ้อน สิ้นเปลืองเวลาและทรัพยากรของทางราชการโดยไม่จำเป็น เป็นต้น

สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องให้ความสำคัญในการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการรายงานผลเพื่อให้ได้รับการรายงานที่รวดเร็วภายในเวลาที่กำหนดไว้ และให้ถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกันทั้งองค์กร และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรปรับปรุงรูปแบบการรายงานผลให้เป็นรูปแบบมาตรฐาน เพื่อลดการซ้ำซ้อนของการรายงาน และยังทำให้หน่วยงานอื่น ๆ สามารถนำข้อมูลจากการรายงานนั้นไปใช้ในการดำเนินงานด้านอื่นได้ด้วย

2.2.11 การงบประมาณ ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ “การได้รับจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอทำให้มีปัญหาในการกำหนดและใช้จ่ายงบประมาณ”

ปัญหานี้มีสาเหตุมาจาก (1) ผู้บริหารบางส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ไม่สามารถชี้แจงหรือทำความเข้าใจให้กับผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่มีอำนาจในการจัดสรรงบประมาณ เช่น รัฐบาลและรัฐสภา และ (2) ผู้บริหารบางส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่ได้หางบประมาณหรือการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งอื่น กลับรอการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินแต่เพียงอย่างเดียว

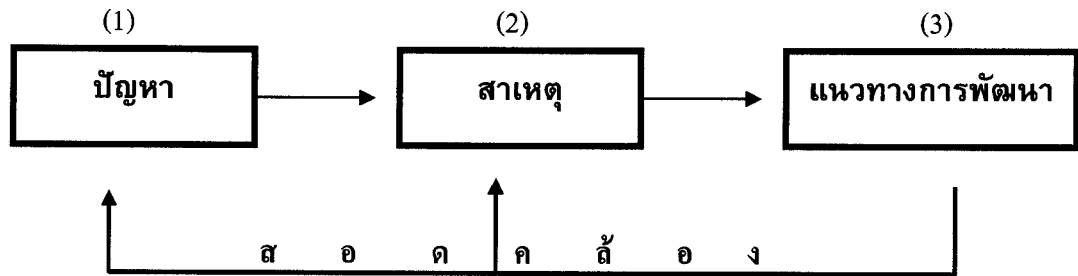
สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) กรมทรัพย์สินทางปัญญาหรือผู้บริหารที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านงบประมาณควรชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่มีอำนาจในการจัดสรรงบประมาณเข้าใจถึงความจำเป็นในการได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอเพื่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และ (2) กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรแสวงหาแนวร่วมในการ

ดำเนินงานและอาจต้องขอปรับเปลี่ยนระเบียบเกี่ยวกับการนำเงินส่งรายได้ส่งคลังเสียใหม่ เพื่อให้สามารถบริหารงบประมาณได้ดีขึ้น เช่น การขอเงินรายได้จากการรับชำระค่าธรรมเนียมไว้บางส่วนเพื่อพัฒนาการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ปัญหา สาเหตุ และแนวทางการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB ทั้ง 11 ด้าน ข้างต้นนี้ ผู้ศึกษาได้นำเสนอโดยใช้กรอบแนวคิดทางสังคมศาสตร์ คือ “กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา” ของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548: 25-29) มาปรับใช้ กรอบแนวคิดนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่สอดคล้องกัน ได้แก่ ปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนา ดังได้สรุป ไว้ในภาพที่ 5.1 ดังนี้

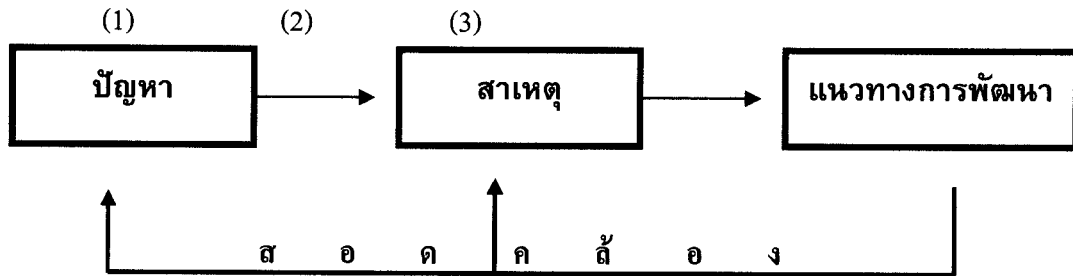
หมายเหตุ สำหรับปัญหาแต่ละข้อในภาพที่ 5.1 ข้างล่างนี้ นำมาจากบทที่ 4 ตารางที่ 4.14 ที่มีเครื่องหมาย *

กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา

<p>1. การกำหนดนโยบายของกรม ทรัพย์สินทางปัญญา หรือ ทป. ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ด้าน สังคมและเศรษฐกิจ(Policy)</p>	<p>1.1 ผู้บริหารของ ทป. เปลี่ยน ตัวบุคคลบ่อยทำให้ นโยบายขาดความต่อเนื่อง มีวิสัยทัศน์ แนวคิด ในการบริหารงานที่ต่างกัน</p>	<p>1.1 กรมทรัพย์สินทางปัญญา ควร ศึกษาประเมินผลดีผลเสียของการ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่าง ชัดเจนเพื่อให้เห็นประโยชน์ ความ คุ่มค่าและยังเป็นไปตาม รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540</p>
	<p>1.2 ผู้บริหารของ ทป. บางส่วนไม่ เห็นความสำคัญของการให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม หรือให้ เข้ามามีส่วนร่วมในบางขั้นตอน เท่านั้น</p>	<p>1.2 ทป. ควรจัดอบรมเพื่อปรับ เปลี่ยนทัศนคติสำหรับผู้บริหาร ระดับสูง ให้เห็นความสำคัญของการ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุก ขั้นตอน รวมทั้งต้องไม่เปลี่ยน วิสัยทัศน์ของ ทป. ทุกครั้งเมื่อมีการ เปลี่ยนผู้บริหาร</p>
<p>2. ผู้บริหารของ ทป. บางส่วน ไม่ได้มอบอำนาจหน้าที่ให้กับผู้มี หน้าที่รับผิดชอบให้ดำเนินงาน อย่างมีอิสระมากเท่าที่ควร (Authority)</p>	<p>2.1 ผู้บริหารบางส่วนของ ทป. ขาด ความเชื่อมั่นว่าผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ จะมีความรู้ความสามารถเพียงพอ ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมี ประสิทธิภาพ</p>	<p>2.1 ทป. ควรเปิดโอกาสหรือจัดให้ มีการอบรมเจ้าหน้าที่ทุกระดับให้มี ความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอ และอย่างสม่ำเสมอ</p>

กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา (ต่อ)

3. ข้าราชการบางส่วนของ ทป. ขาดจิตสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบ (Morality)

2.2 ทป. มิได้มีการมอบอำนาจในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบขาดความเชื่อมั่นเพราะเกรงว่าหากตัดสินใจทำอะไรไปแล้วอาจไม่ตรงตามนโยบายและจะเกิดผลเสียได้

3.1 ข้าราชการบางส่วน of ทป. มีความเชื่อ ค่านิยม หรือจิตสำนึกที่เคยชินว่าข้าราชการเป็นนายและประชาชนเป็นเพียงผู้รับบริการทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปเพียงเพื่อตอบสนองต่อหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานเท่านั้น

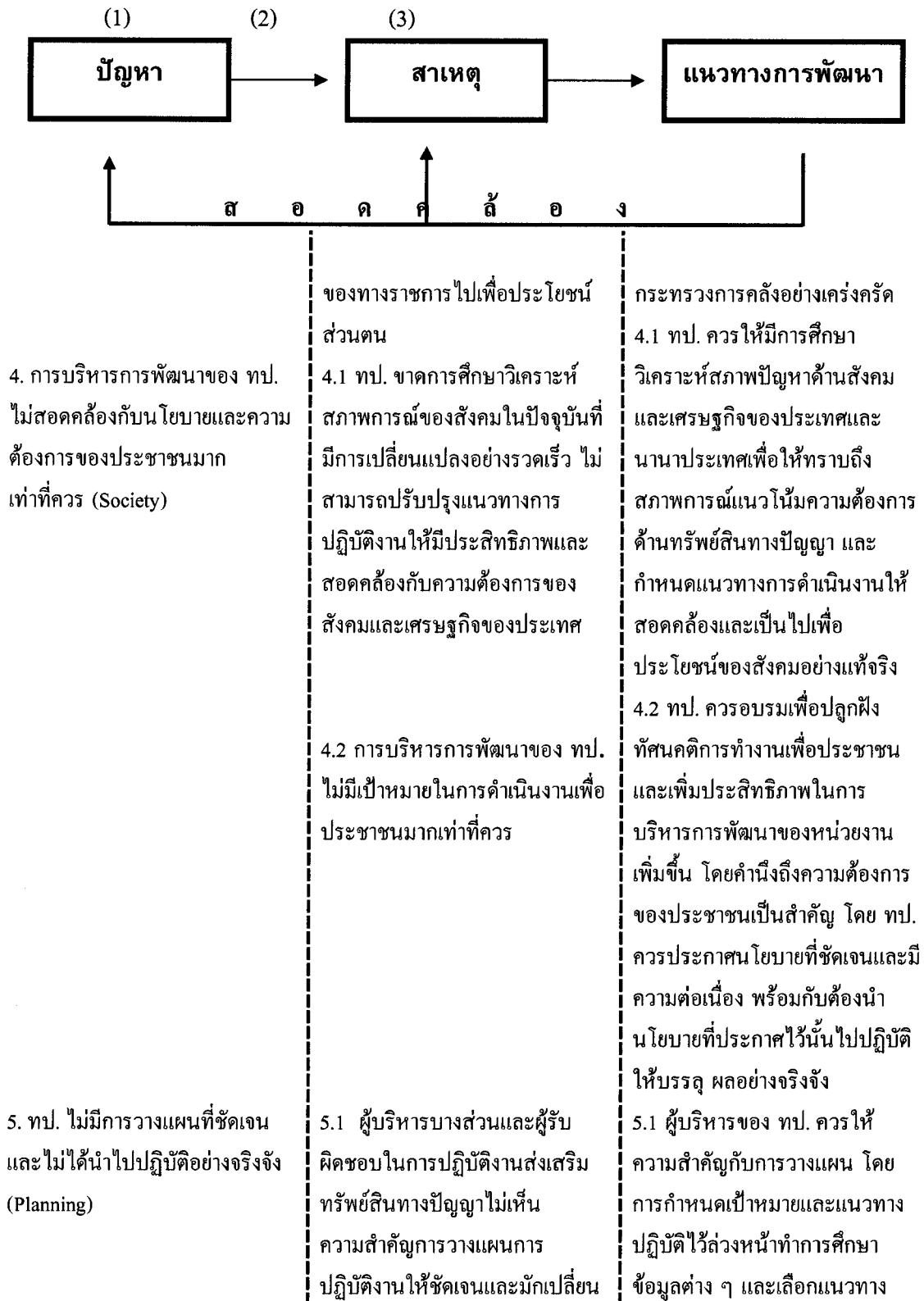
3.2 ข้าราชการบางส่วน of ทป. ขาดความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ไม่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมทำในทุกขั้นตอน มีการปกปิดในส่วนสำคัญ บางครั้งมีการเบียดบังเวลาและทรัพยากร

2.2 ทป. ควรกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสร้างความชัดเจนและความมั่นใจในการปฏิบัติงาน

3.1 ทป. ควรจัดอบรมเพื่อปลูกฝังข้าราชการให้มีจิตสำนึกในการปฏิบัติงานบริการประชาชนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม พร้อมทั้งยกย่องผู้กระทำความดีและเสียสละในการปฏิบัติงานเพื่อผลของงานอย่างแท้จริง ต้องให้ความสำคัญกับการตรวจสอบทั้งจากภายในและภายนอกอย่างเคร่งครัดและมีประสิทธิภาพโดยไม่คำนึงถึงพวกเดียวกัน

3.2 ทป. ควรยกย่องชมเชยข้าราชการที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบทั้งภายในและภายนอกตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามระเบียบของ

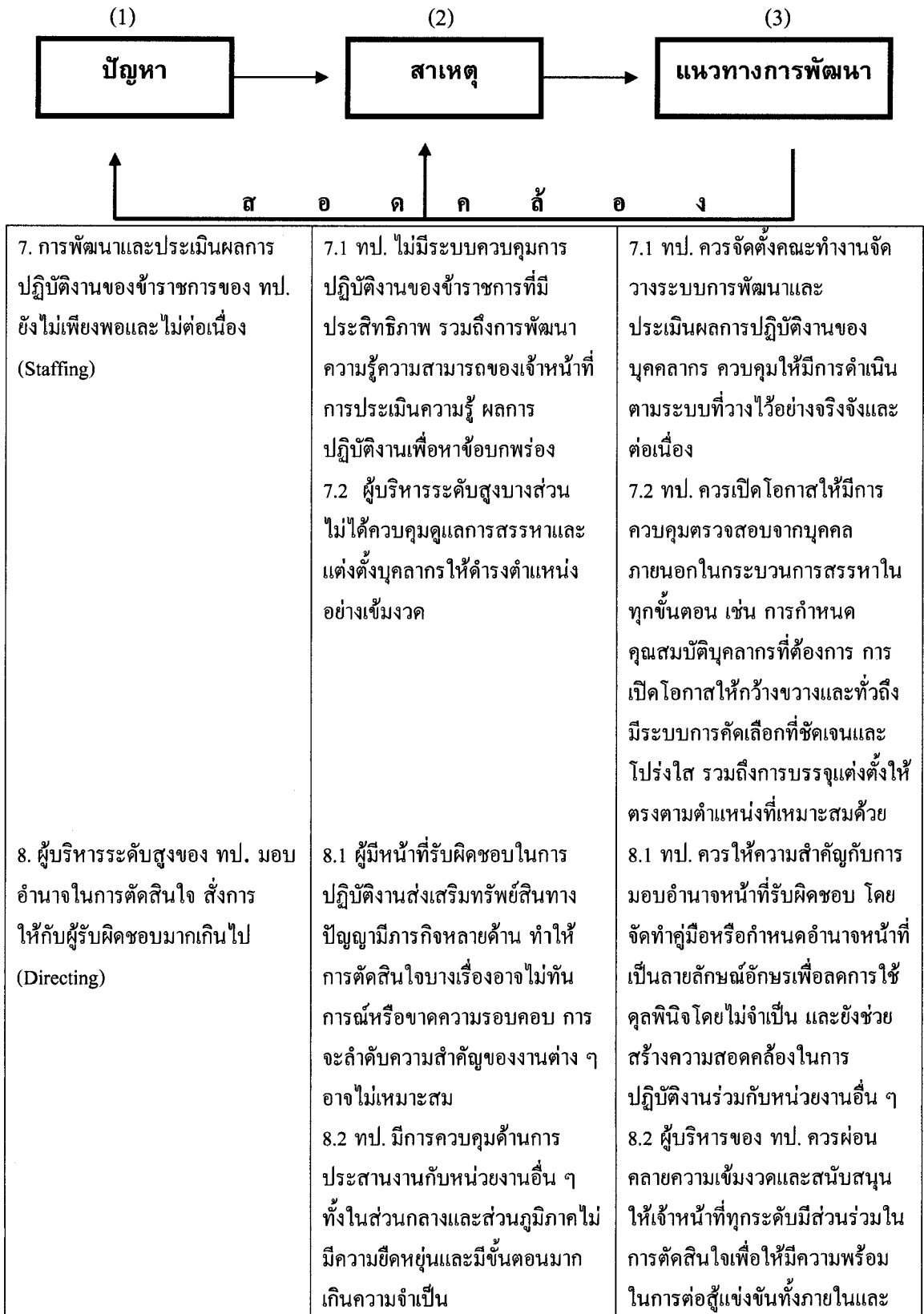
กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา (ต่อ)

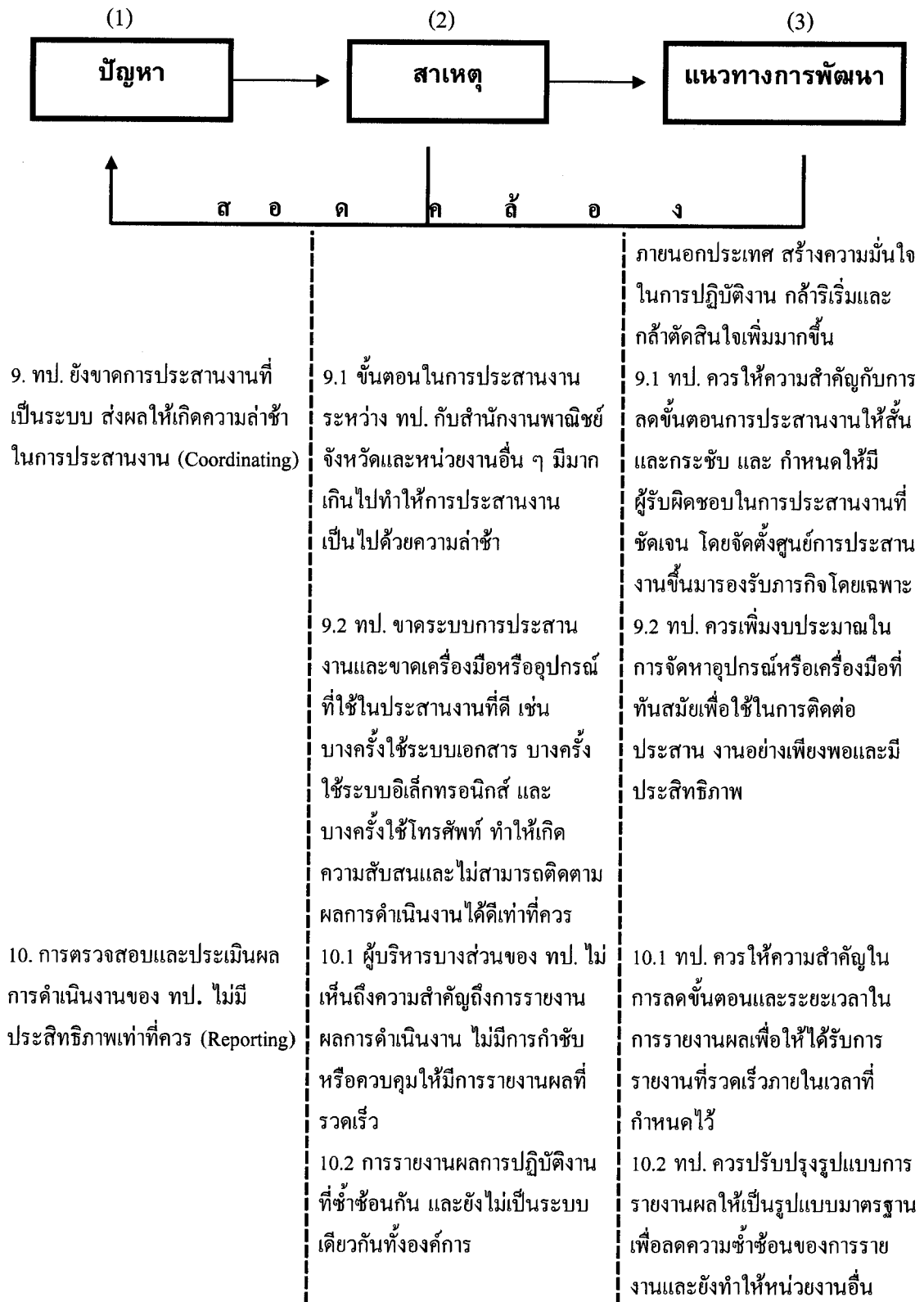
กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา (ต่อ)

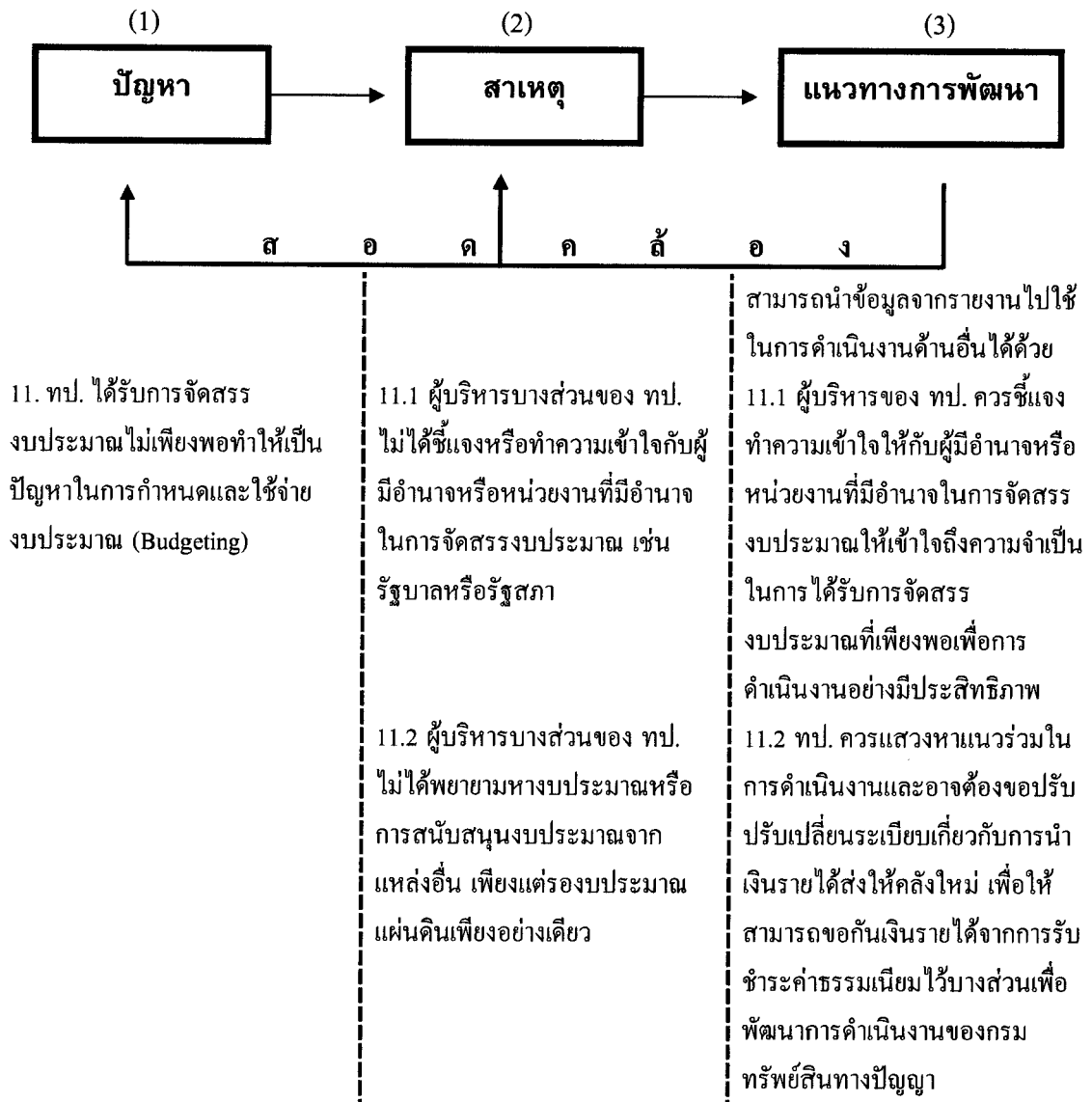
กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา (ต่อ)

กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา (ต่อ)

กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา (ต่อ)

ภาพที่ 5.1 ภาพรวม ปัญหา สาเหตุ และแนวทางการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB โดยนำกรอบแนวคิดที่ประกอบด้วย ปัญหา สาเหตุ และแนวทางการบริการการพัฒนาที่เรียกว่ากระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา มาประยุกต์ใช้

2.3 เปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

2.3.1 การเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ในปัจจุบันกับอดีต

ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต เพราะในปัจจุบันสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจสังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ความต้องการของประชาชนหรือสังคมมีมากขึ้น ประชาชนมองเห็นความจำเป็นของการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาที่จะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่และฐานะทางเศรษฐกิจของบุคคลและประเทศชาติโดยรวมมีความเจริญมั่นคงขึ้น รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ เช่น การนำเอาระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา การสืบค้นข้อมูลเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการตรวจสอบและรับจดทะเบียนสิทธิบัตร หรือเครื่องหมายการค้ามาใช้ ทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วกว่าเดิม สามารถลดปัญหาความผิดพลาดและรองรับปริมาณงานที่มีเพิ่มมากขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าในอดีตเป็นอย่างมาก ซึ่งในอดีต กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้เคยใช้ระบบการปฏิบัติงานแบบเป็นเอกสารทั้งหมด ที่ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้าและมีเอกสารจำนวนมากที่ยากแก่การบริหารจัดการจึงไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากเท่าที่ควร

2.3.2. การเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา กับสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาสูงกว่าการบริหารการพัฒนาของสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติในระดับปานกลาง แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากลักษณะในการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีความแตกต่างจากสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ ในด้านที่เป็นหน่วยงานที่ให้การคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา โดยการจดทะเบียนการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเป็นงานหลัก ซึ่งประชาชนจะได้ประโยชน์โดยตรงจากการบริหารสิทธิที่เกิดขึ้นจากการจดทะเบียน การดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงมีประโยชน์โดยตรงต่อผู้เป็นเจ้าของสิทธิและสังคม ดังนั้น ความเป็นไปได้และโอกาสที่จะได้รับการ

สนับสนุนจากรัฐบาลและประชาชนจึงมีมาก ในขณะที่การดำเนินงานของสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ มีลักษณะเป็นการเสริมสร้างหรือสนับสนุนให้คนในสังคมไทยมีการสร้างสรรค์หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มีการให้เงินทุนสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งในปัจจุบันนี้ประเทศไทยยังไม่มีความพร้อมในการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาหรือต่อยอดให้เกิดเป็นผลงานนวัตกรรมใหม่ การดำเนินงานในลักษณะดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง รวมทั้งต้องใช้เวลาที่ยาวนานและต่อเนื่องอีกด้วย

2.4 ภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ในการศึกษาภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในอนาคต ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีแนวโน้มที่จะอำนวยความสะดวกและให้บริการที่เอื้อประโยชน์กับประชาชนเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่จะสูงกว่าในปัจจุบัน แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจาก กรมทรัพย์สินทางปัญญายังมีข้อจำกัดในการบริหารการพัฒนาอยู่ในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านโครงสร้างที่ยังไม่เหมาะสมกับภารกิจการดำเนินงานมากเท่าที่ควร จำเป็นต้องมีการปรับปรุงโครงสร้างให้สามารถรองรับภารกิจให้ได้มากขึ้นกว่าในปัจจุบัน ด้านงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรน้อยไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ด้านการบริหารงานบุคลากรที่มีจำนวนจำกัด รวมทั้งด้านของความรู้ความสามารถของบุคลากรที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมเท่าทันกับเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งยังมีปัญหาในด้านคุณธรรมและจริยธรรมในบางส่วนที่ผู้บริหารและข้าราชการทุกคนต้องมีความตระหนักและร่วมมือกันในการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

แบ่งเป็น 2 หัวข้อตามลำดับ ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ และ ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

นับตั้งแต่กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้รับการจัดตั้งขึ้นมาตามกฎหมายตั้งแต่ พ.ศ. 2535 โดยได้แยกหน่วยงานในระดับกอง 2 กอง ที่มีภารกิจในด้านการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาและอยู่ภายใต้หน่วยงานระดับกรม คือ กรมทะเบียนการค้า (ซึ่งปัจจุบันในปี พ.ศ. 2550 นี้

คือ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) สังกัดกับกระทรวงพาณิชย์ ปัญหาในการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญาก็ยังเกิดขึ้นและดำรงอยู่จนถึงปัจจุบันนี้ ทั้ง ๆ ที่ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญาส่วนใหญ่ต่างใช้ความพยายามและทุ่มเทความรู้ความสามารถในการพัฒนาขีดความสามารถในการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญามาโดยตลอด แต่ปัญหาต่าง ๆ ก็ยังไม่สามารถแก้ไขคล่องไปได้ เพราะในการแยกงานทรัพย์สินทางปัญญาออกจากกรมทะเบียนการค้า (ในขณะนั้น) มีข้อจำกัดว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องไม่ขอขยายอัตรากำลังเพิ่มเติมในช่วงเวลา 5 ปีภายหลังจากก่อตั้งเป็นกรมทรัพย์สินทางปัญญาขึ้นมา จึงเป็นสาเหตุให้การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างรวดเร็วมากเท่าที่ควร กรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องแก้ปัญหาในการบริหารงาน โดยการเกลี้ยอัตรากำลังเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อไปทำหน้าที่ในภารกิจสนับสนุนการบริหารงานต่าง ๆ เช่น งานการเงินการคลัง งานการเจ้าหน้าที่ งานสารบรรณ งานพัสดุ งานประชาสัมพันธ์ งานส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา งานเผยแพร่ความรู้ ทั้งที่เป็นการให้บริการห้องสมุดและการบริการออนไลน์ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น เหล่านี้ล้วนเป็นภารกิจที่ทำให้ข้าราชการของกรมทรัพย์สินทางปัญญาถูกกำหนดให้มีหน้าที่รับผิดชอบหลายด้าน ซึ่งงานที่ได้รับมอบหมายเพิ่มขึ้นนี้ ผู้ได้รับมอบหมายยังขาดความรู้ความชำนาญที่เหมาะสม ส่งผลให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เช่น มีปัญหาการตรวจสอบและรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและสิทธิบัตร ฯลฯ ที่มีความล่าช้าเพราะเจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอในการรองรับปริมาณของคำขอจดทะเบียนที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ทำให้เกิดข้อร้องเรียน และไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากเท่าที่ควร และปัญหาดังกล่าวนี้ เป็นเพียงปัญหาด้านเดียวเท่านั้น ยังคงมีปัญห่อื่น ๆ ที่สำคัญเป็นอันมากเช่นเดียวกัน เช่น ปัญหาเรื่องการบริหารงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรน้อยและไม่เพียงพอในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น ดังนั้น การพัฒนาขีดความสามารถของกรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง และเพื่อเป็นการช่วยพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

3.1.1 ข้อเสนอแนะตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB เนื่องจากการศึกษาค้นคว้านี้ใช้กรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB ดังนั้น การนำเสนอข้อเสนอแนะจึงจัดแบ่งกลุ่มตามกรอบแนวคิดทั้ง 11 ด้าน ได้แก่

- 1) **ด้านการบริหารนโยบาย** กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรกำหนดนโยบายการบริหารงานให้มีความชัดเจนและต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น
- 2) **ด้านการบริหารอำนาจหน้าที่** ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่อย่างจริงจัง เปิดโอกาสในการศึกษา

ดูงานเพื่อเสริมสร้างวิสัยทัศน์ให้กับข้าราชการให้มีศักยภาพที่สูงขึ้นสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3) *ด้านการบริหารคุณธรรม* กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรปลูกฝังข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้ปฏิบัติงาน โดยยึดหลักทศพิธราชธรรมในการปฏิบัติงาน ตามรอยพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้ทรงใช้ในการบริหารประเทศชาติ ในฐานะข้าราชการผู้ปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับ อำนาจหน้าที่และภารกิจ อันประกอบด้วย (1) ทาน หมายถึงการให้ ได้แก่ การให้แนวคิดหรือความรู้ที่ถูกต้อง การให้ความร่วมมือและให้โอกาสในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเสมอภาคกัน (2) ศีล หมายถึงการ ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ เพื่อเป็นแบบอย่างแก่คนทั่วไป (3) บริจาค หมายถึงการให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน แต่เป็นการให้เพื่อเป็น ไมตรีและไม่หวังไว้สำหรับตนเองแต่ผู้เดียว อันจะสามารถสร้างความเป็นมิตร สร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี (4) ปัญญา หมายถึงการมีความคิดที่ดีงาม มีการศึกษาวิเคราะห์ให้รู้ถึงปัญหา สาเหตุและแนวทางการแก้ไข ปัญหา (5) วิริยะ หมายถึง การมีความอุตสาหะพยายามในการปฏิบัติงานอย่างไม่ย่อท้อต่อปัญหา หรืออุปสรรคต่าง ๆ (6) ขันติ หมายถึง การอดทน อดกลั้นต่อสิ่งผิดหรือสิ่งชั่วร้ายให้กระทำผิด รวมถึงการอดทนต่อความยากลำบากในการปฏิบัติหน้าที่ (7) สัจจะ หมายถึงมีความซื่อสัตย์ทั้งต่อตัวเองและผู้อื่นและการซื่อสัตย์ต่อหน้าที่รับผิดชอบ (8) อธิษฐาน หมายถึงมีความตั้งใจ ความมุ่งมั่นและความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง (9) เมตตา หมายถึงการมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น มีความยินดีในความดีและความสำเร็จของผู้อื่นอย่างจริงใจ ไม่อิจฉาริษยาและไม่คิดพยายาบทผู้อื่น และ (10) อุเบกขา หมายถึง การรู้จักวางเฉย การไม่ตื่นตระหนกอย่างไม่มีเหตุผลหรือขาดการพิจารณาพิเคราะห์ให้รอบคอบ การวางตนเป็นกลาง ไม่เห็นแก่พวกพ้องของตนแต่เพียงฝ่ายเดียวและการให้เกียรติไม่ก้าวล่วงในหน้าที่การงานของผู้อื่น ทั้งนี้ การยึดหลักทศพิธราชธรรม อันเป็นคุณธรรมในการบริหารงานจะสร้างความศรัทธาและความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานเพื่อความก้าวหน้าขององค์กร และการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม จะสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้โดยการเสียดสผลประโยชน์ส่วนตัวและทุ่มเทปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

4) *ด้านการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม* กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ มากขึ้นเพื่อลดปัญหาข้อจำกัดในด้าน โครงสร้างและจำนวนข้าราชการที่ไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน รวมทั้ง ต้องศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาของสังคมว่าเป็นไปในทิศทางใด และดำเนินงานให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด

5) *ด้านการวางแผน* ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญาคควรให้ความสำคัญกับการวางแผน กำหนดเป้าหมายและวางแผนล่วงหน้าทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้ง ผู้บริหารของกรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลต้องบริหารแบบมีอาชีพ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วม

6) *ด้านการจัดองค์การ* แม้กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะเป็นหน่วยงานที่มีข้อจำกัดด้านโครงสร้างและอัตรากำลัง อย่างไรก็ตาม หากผู้บริหารสามารถกำหนดภารกิจและจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของภารกิจได้ดี ก็สามารถทำให้องค์การที่มีขนาดเล็ก ซึ่งนับเป็นข้อดีอยู่บ้างในแง่ของการใช้ขนาดที่เล็กขององค์การ ทำให้เป็นองค์กรที่มีความคล่องตัวอย่างที่เรียกว่าจิ๋วแต่แจ๋ว

7) *ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์* กรมทรัพย์สินทางปัญญาคควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถมากเพียงพอในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ควรปรับปรุงกฎหมาย หรือระเบียบเกี่ยวกับค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ต้องใช้วิชาชีพเฉพาะ เช่นในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้มากขึ้นเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและจรรงักัดดีต่อองค์กรและปฏิบัติงานอยู่กับองค์กรตลอดไป

8) *ด้านการอำนวยความสะดวก* ผู้บริหารกรมทรัพย์สินทางปัญญาคควรให้ความสำคัญกับแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีความต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับข้าราชการ รวมทั้งการมอบหมายอำนาจหน้าที่ควรมีความชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้การบูรณาการการปฏิบัติงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

9) *ด้านการประสานงาน* โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ควรให้มีศูนย์ประสานงานและใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อความเร็วและคล่องตัว รวมทั้ง กำหนดตัวผู้รับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนเพื่อลดการใช้ดุลพินิจและสามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

10) *ด้านการรายงาน* กรมทรัพย์สินทางปัญญาคควรจัดระบบการรายงานผลการดำเนินงานให้เป็นระบบและกำหนดเวลาในการรายงานผลให้ชัดเจน รวมทั้ง ให้ลดขั้นตอนในการรายงานเพื่อตัดปัญหาความล่าช้าและการรายงานซ้ำซ้อน ควรให้มีการติดตามเพื่อให้มีการนำผลการรายงานไปแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง

11) *ด้านการงบประมาณ* กรมทรัพย์สินทางปัญญาคควรแสวงหาแนวร่วมในสังคมเพื่อร่วมกันผลักดันให้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญาเป็นวาระแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้สังคมมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศ อันจะส่งผลให้ได้รับงบประมาณเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งกรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องจัดลำดับความสำคัญ

และความจำเป็นในการดำเนินงานและควบคุมการใช้จ่ายให้ตรงตามนโยบายและแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

3.1.2 ข้อเสนอแนะอื่น แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านรูปแบบหรือโครงสร้างใหญ่ (3) ด้านผู้บริหารสูงสุด และ (3) ข้อเสนอแนะอื่น

1) ด้านรูปแบบหรือโครงสร้างใหญ่ การดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงพาณิชย์ โดยที่ภารกิจหลักของกระทรวงพาณิชย์ คือ การพัฒนาระบบการค้าของประเทศให้มีความก้าวหน้าทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ การวางระบบควบคุมให้มีการผลิต การจำหน่ายและการบริโภคอย่างเป็นธรรม แต่ในส่วนของกรมทรัพย์สินทางปัญญานั้น โดยภารกิจหลัก คือการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา รวม 7 ฉบับ ซึ่งเน้นการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่ การจดทะเบียน/ การขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งถ้าพิจารณาถึงภารกิจของกรมทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว จะเห็นว่ามีความแตกต่างจากภารกิจของกระทรวงพาณิชย์ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดมากพอสมควร อีกทั้งการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกประเทศค่อนข้างมาก ตัวอย่างของสาเหตุที่ชี้ให้เห็นถึงปัญหาดังกล่าว ได้แก่ ผู้บริหารสูงสุดของกระทรวงพาณิชย์ ทั้งที่มาจากฝ่ายการเมือง คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และที่เป็นฝ่ายประจำ คือปลัดกระทรวงพาณิชย์ นั้น จะเห็นว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ภายใต้การบริหารของผู้นำระดับสูงทั้งสองฝ่ายดังกล่าว กระทรวงพาณิชย์ต้องดำเนินงานให้ตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลซึ่งมุ่งเน้นเรื่องการค้าทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ที่ต้องการสร้างรายได้และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การสร้างความเป็นธรรมและวินัยทางการค้า ฯลฯ เป็นหลัก ดังนั้นในการกำหนดนโยบาย การบริหารงานของกระทรวง รวมทั้งการดูแลเพื่อการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในระดับกรมที่อยู่ภายในสังกัดก็จะมี การให้ความสำคัญแตกต่างกันไป กรมใดที่มีภารกิจหลักเน้นเรื่องการค้าสร้างรายได้จากการค้า เช่น กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ หรือกรมการค้าภายใน ก็จะได้รับ การจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนมากเพียงพอที่จะบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างผลงานที่ชัดเจนได้ เป็นต้น แต่ในขณะที่กรมอื่น ๆ ที่มีภารกิจในด้านการจดทะเบียนนิติบุคคลหรือการควบคุมการค้าในธุรกิจของภาคเอกชน เช่น กรมพัฒนาธุรกิจการค้า หรือกรมที่มีภารกิจในการให้ความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เช่น กรมทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่มิได้มุ่งเน้นการหารายได้จากการค้าหรือจากผู้ประกอบการหรือจากผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา ก็จะถูกจัดให้เป็นกรมที่มีความสำคัญในระดับรองลงไป การให้ความสำคัญกับภารกิจของกรมดังกล่าวจากผู้บริหารสูงสุดของกระทรวงจึงมีน้อย นโยบายในด้านนี้จึงไม่ชัดเจนและขาดความต่อเนื่อง รวมถึงการขอตั้งงบประมาณ

ดำเนินงาน ก็มักจะไม่ได้รับการสนับสนุนมากเท่าที่ควร อันนับว่าเป็นปัญหาพื้นฐาน แต่เป็นปัญหาใหญ่ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาเผชิญอยู่และยากที่จะแก้ไขให้สภาพ การณ์ดังกล่าวดีขึ้นได้

นอกจากนี้ ยังมีเหตุผลสำคัญอื่น ๆ ที่ชี้ให้เห็นว่าปัญหาที่เกิดจากรูปแบบของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ไม่มีความเหมาะสมกับภารกิจรับผิดชอบ ได้แก่ ความจำเป็นที่ต้องมีการดำเนินงานในภารกิจหรือกิจกรรมสนับสนุนอื่น ๆ ควบคู่กันไปกับภารกิจหลัก เช่น การส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศให้มีความก้าวหน้า ที่จะเป็นส่วนที่เสริมให้การดำเนินงานตามกฎหมายที่กรมทรัพย์สินทางปัญญารับผิดชอบอยู่ทั้ง 7 ฉบับ เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติให้มากที่สุด และภายใต้ข้อจำกัดทั้งในด้านบุคลากรและงบประมาณ ในความเห็นของผู้ศึกษาเห็นว่า รูปแบบหรือโครงสร้างการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ควรต้องได้รับการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น เช่น การออกกฎหมายให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหน่วยงานอิสระ ที่อยู่ภายใต้กำกับของกระทรวงใด กระทรวงหนึ่ง เช่น กระทรวงพาณิชย์ หรือกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น ให้มี ภาวะเทียบที่เอื้อต่อการบริหารองค์การให้มีความเหมาะสมกับภารกิจและมีความคล่องตัวในการดำเนินงาน เช่น การกำหนดกฎ ระเบียบ ที่จำเป็นเพื่อบริหารกระบวนการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาให้มีความสะดวกและรวดเร็ว สามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น เช่น การจัดให้มีระบบทางด่วนพิเศษ (fast track) สำหรับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมาย และเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของคนไทยที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาสินค้าหรือบริการได้อย่างเป็นรูปธรรม ควรเปิดโอกาสให้สามารถได้รับการจดทะเบียนได้ก่อน โดยไม่ต้องรอการตรวจสอบตามลำดับ ก่อน-หลัง ที่ยื่นขอจดทะเบียน อันถือเป็นหลักสากลที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา หรือสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศอื่น ๆ ต้องใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงานจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

ในปัจจุบัน กรมทรัพย์สินทางปัญญามีโครงสร้างในการบริหารงานเพื่อสนองต่อภารกิจ การคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาโดยแบ่งหน่วยงานภายในออกเป็นสำนัก / กองให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท เช่น สำนักอธิบดี ประกอบด้วยอธิบดี รองอธิบดี ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทำหน้าที่ในการบริหารงานทั้งหมดของกรมทรัพย์สินทางปัญญา สำนักสิทธิบัตรทำหน้าที่ในการดำเนินงานจดทะเบียนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร/แบบผังภูมิวงจรรวม สำนักเครื่องหมายการค้าทำหน้าที่ในการดำเนินงานจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สำนักลิขสิทธิ์ทำหน้าที่ในการรับแจ้งข้อมูลและส่งเสริมงานลิขสิทธิ์ อันเป็นภารกิจตามกฎหมายที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องรับผิดชอบ ส่วนกองอื่น ๆ ทำหน้าที่สนับสนุนภารกิจหลัก เช่น กองกฎหมายและอุทธรณ์ กองส่งเสริมและพัฒนา (ที่เน้นการ

สร้างความร่วมมือกับต่างประเทศด้านทรัพย์สินทางปัญญา) สำนักงานป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา สำนักงานป้องกันและระงับข้อพิพาทด้านทรัพย์สินทางปัญญา สำนักงานบริหารการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน สำนักงานเลขานุการกรม ศูนย์เทคโนโลยีและข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา และกลุ่มงานส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา (มีฐานะเทียบเท่ากอง) ซึ่งกองอื่น ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ต้องใช้งบประมาณและบุคลากรเป็นจำนวนมากไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสำนัก / กองที่มีภารกิจในด้านการให้ความคุ้มครองสิทธิแต่อย่างใด

จึงเห็นได้ว่า โครงสร้างของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับภารกิจหลายด้าน ซึ่งหากจะพิจารณาจากภารกิจดังกล่าวข้างต้น จะทำให้เข้าใจว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องเป็นหน่วยงานระดับกรมที่มีขนาดใหญ่ มีบุคลากรจำนวนมากและต้องใช้งบประมาณมากจึงจะสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในความเป็นจริงแล้ว โครงสร้างของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่สามารถรองรับการดำเนินงานตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีข้อจำกัดทั้งในด้านจำนวนและความรู้ความสามารถของบุคลากรตลอดจนปัญหาการได้รับจัดสรรงบประมาณน้อยดังที่ได้กล่าวแล้ว จำเป็นต้องมีการจัดโครงสร้างเสียใหม่ให้มีความเหมาะสมกับภารกิจมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เลอสรรธนสุกาญจน์ (2546: 45-46) ในเรื่อง โครงสร้างพื้นฐานขององค์กรด้านทรัพย์สินทางปัญญา ว่า “การเสริมสร้างขีดความสามารถให้องค์กรด้านทรัพย์สินทางปัญญา อาจทำได้ด้วยการปรับปรุงโครงสร้างของกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ซึ่งวิธีการหนึ่ง คือ การทำให้หน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาเป็นองค์กรในกำกับของรัฐที่สามารถบริหารเงินรายได้ด้วยตนเอง และสามารถว่าจ้างบุคลากรที่มีคุณภาพและจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีที่จำเป็นในการดำเนินงานได้อย่างเป็นอิสระและคล่องตัว ฯลฯ นอกจากนี้ ควรมีการสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญ เพื่อรองรับการพัฒนาาระบบทรัพย์สินทางปัญญาด้วย เช่น การจัดทำฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงได้ง่ายโดยสาธารณะชน”

จากแนวคิดข้างต้นที่เห็นว่ากรมทรัพย์สินทางปัญญาสมควรต้องมีการปรับโครงสร้างให้มีความเหมาะสมมากขึ้นนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าแนวคิดดังกล่าวเป็นแนวคิดที่ถูกต้องและสมควรผลักดันให้มีการนำไปศึกษาและพิจารณาแนวทางในการดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จให้จงได้ ทั้งนี้ จำเป็น ต้องได้รับความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น รวมทั้งต้องมีการศึกษาโครงสร้างการดำเนินงานของสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศอื่น ๆ ที่มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ของระบบทรัพย์สินทางปัญญาของ

ประเทศไทยต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงานต้องคำนึงถึงหลักการ ที่ถูกต้องและเป็นธรรมและเพื่อประโยชน์ของประชาชน เช่นนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ พลเอกศิริ นทร์ ฐปกล้า ที่ได้ให้ทัศนะไว้เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2550 ในการบรรยายความรู้ให้กับนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาราช ว่าการปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงาน ของหน่วยงานนั้น ต้องเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่าง แท้จริง กล่าวคือ ไม่ใช่เป็นการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานเพียงเพื่อให้มีตำแหน่งงานสูงขึ้นหรือ มีอัตรากำลังเพิ่มมากขึ้น การของงบประมาณเพิ่มขึ้นต้องมีการบริหารและควบคุมการใช้จ่าย งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ของการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา อย่างแท้จริง

2) **ด้านผู้บริหารสูงสุด** ผู้บริหารสูงสุด คือ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา ถือว่าเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่มีส่วนสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของ การ บริหารการพัฒนากรมทรัพย์สินทางปัญญา ข้อเสนอแนะที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสูงสุด คือ การบริหารอย่างมืออาชีพ การบริหารงานด้วยความมีคุณธรรมจริยธรรม ที่จะสร้างความเชื่อถือ ศรัทธาและผู้ได้บังคับบัญชาสมควรยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งในด้านการบริหารงานและความ ประพฤติส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ “แนวคิดทางรัฐประศาสน ศาสตร์ การประยุกต์ และการพัฒนา” ค้นคืนวันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 จาก <http://www.wiruch.com> ว่า ผู้บริหารของหน่วยงานควรประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหาร การพัฒนา โดยใช้วิชาความรู้และประสบการณ์ในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม การ ประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารนั้น อาจดำเนินการโดย (1) บริหารจัดการด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริต และพยายามแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจนอย่างต่อเนื่อง (2) เสียสละประโยชน์และ ความสุขส่วนตัวเพื่อส่วนรวม (3) ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่อย่างภาคภูมิใจ มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี และมีจรรยาบรรณ (4) มีไมตรีจิต (courtesy) ซึ่งครอบคลุมถึงการมีมารยาท ความสุภาพ ความ เอื้อเฟื้อ มีอัธยาศัย และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (5) ทำตัวให้เป็นที่ยอมรับ (respect) หรือให้ได้รับความ ศรัทธาจากประชาชน (6) เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับและรู้จักพอ (7) สนับสนุนและยกย่องคนดี (8) มี ความเป็นผู้เชี่ยวชาญและนำหลักวิชาการมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ และในการพัฒนา ระบบราชการ (9) มีการบริหารจัดการที่แสดงถึงความเป็นมืออาชีพ (professionalism) และ (10) มิใช่เป็นเพียงผู้นำเท่านั้น แต่เป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำสูง ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อความที่ว่า A leader without leadership is not a leader

3) ข้อเสนอแนะอื่น จากสถานภาพ ปัญหา และเป้าหมายในการส่งเสริม ทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ผู้ศึกษามี ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม ที่อาจแบ่งออกตามสภาพปัญหา ดังต่อไปนี้

(1) ด้านนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศ ที่ผ่านมานโยบายของ รัฐบาลด้านทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศไทยยังไม่มีความชัดเจนและขาดความต่อเนื่องรัฐบาล จำเป็นต้องจัดทำนโยบายด้านทรัพย์สินทางปัญญาให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ เช่น มีการ จัดทำแผนการพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาปรับปรุงกฎหมายให้เกิดความสมดุลระหว่างการ ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กับการบังคับตามสิทธิของผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาที่ เป็นคนไทย และคนต่างประเทศ แกะไขกฎหมายเพื่อส่งเสริมให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีและ สามารถเอื้อประโยชน์แก่นักประดิษฐ์ นักลงทุนในประเทศ โดยให้เป็นไปเท่าที่ไม่ขัดกับหลักการ ในความตกลงระหว่างประเทศ รวมทั้ง ควรให้มีการจัดลำดับความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนา ระบบทรัพย์สินทางปัญญา โดยจำแนกตามประเภทของเทคโนโลยี ตัวอย่างเช่น ในปัจจุบัน ภาครัฐให้ความสำคัญกับการบังคับใช้ตามกฎหมายมากกว่าด้านอื่น หรือการให้ความสำคัญกับ กฎหมายลิขสิทธิ์มากกว่ากฎหมายสิทธิบัตร และไม่ได้แยกแยกความเข้มงวดของการคุ้มครองและ การบังคับสิทธิ ซึ่งภาครัฐควรจะมีการจำแนกตามประเภทของสิทธิ และการค้า การอุตสาหกรรม ซึ่งจะทำให้การส่งเสริมเป็นไปอย่างมีทิศทางและมีประสิทธิภาพ

นอกจากนั้น รัฐบาลควรให้การส่งเสริมการเชื่อมโยงนโยบายทรัพย์สินทาง ปัญญาร่วมเข้ากับการพัฒนาในมิติอื่น ๆ แบบบูรณาการ ทั้งนี้ นโยบายพัฒนาระบบทรัพย์สินทาง ปัญญาของประเทศต้องมีความชัดเจน ควบคุมให้มีการนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ตัวอย่างเช่น ให้มีนโยบายจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ ที่ต้องให้ความสำคัญกับการจัดซื้อจัดจ้าง หรือ ใช้ผลงานที่เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้นที่เป็นผลงานของคนไทยเป็นอันดับแรก เพื่อส่งเสริมและ กระตุ้นให้คนไทยเห็นประโยชน์ของการคิดค้นสร้างสรรค์และการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ใน เชิงพาณิชย์ให้มากขึ้น

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดทั้งการจัดการ อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ ตามภารกิจ เช่น กิจกรรมการจด ทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เป็นภารกิจของกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นส่วนใหญ่ กิจกรรมด้าน การบังคับใช้สิทธิขึ้นอยู่กับตำรวจและศาล เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ได้กำหนดนโยบาย ด้านทรัพย์สินทางปัญญาตามแนวการปฏิบัติงานของตนเอง ดังนั้น จึงทำให้เห็นนโยบายด้านทรัพย์สิน ทางปัญญาทั้งหมดเมื่อนำมาประกอบให้เป็นภาพรวมของประเทศจึงไม่เป็นภาพเดียวกัน

ดังนั้น นโยบายด้านทรัพย์สินทางปัญญา จำเป็นต้องผลักดันให้เป็นนโยบายแห่งชาติ เพื่อให้เป็นกลไกขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากการกำหนดกรอบทิศทางที่มีเป้าหมายในลักษณะของการรวมพลัง (pool resource) ของการทำงานเป็นเครือข่ายในระดับนโยบาย บริหาร และปฏิบัติการอย่างเป็นพลวัตร ซึ่งก่อให้เกิด ผลดีต่อเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวม ทั้งในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (national competitiveness) และเศรษฐกิจพอเพียง (sustainable economy) ซึ่งนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศไทยนี้ เปรียบเสมือนการวางกรอบการทำงานอย่างมีระบบและอย่างมียุทธศาสตร์ ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถนำนโยบายหลักนี้ไปแปลงให้เป็นนโยบายย่อยประจำหน่วยงาน นอกจากนี้ การกำหนดวิสัยทัศน์ที่เป็นไปได้และแน่นอน จะทำให้การปฏิบัติงานด้านทรัพย์สินทางปัญญามีเป้าหมายที่ชัดเจน

ตัวอย่างของประเทศที่มีการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่สำคัญยิ่ง และยังสามารถนำไปใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น โดยที่นายกรัฐมนตรี นายโคอิสุมิ ได้ประกาศให้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นวาระแห่งชาติ เมื่อปี ค.ศ. 2002 โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะทำให้ญี่ปุ่นเป็น A Nation that is built on the platform of IP ซึ่งจากการประกาศดังกล่าว รัฐบาลญี่ปุ่นได้มีการปฏิบัติให้บังเกิดผล ตามที่ประกาศไว้ กล่าวคือ นอกเหนือจากการส่งเสริมให้คนในชาติทำการวิจัยและพัฒนา (research & development หรือ R&D) แล้ว ญี่ปุ่นยังได้ดำเนินการในหลาย ๆ ด้าน เช่น การให้มีกลไกของการอนุญาตให้ใช้สิทธิในเทคโนโลยี เพื่อเป็นตัวเชื่อมระหว่างผู้ใช้เทคโนโลยีภาคอุตสาหกรรม กับผู้คิด ค้นเทคโนโลยีในมหาวิทยาลัย ซึ่งขั้นตอนของการอนุญาตให้ใช้สิทธิในเทคโนโลยีนี้ ส่งผลให้เกิดความตื่นตัวของนักประดิษฐ์ นักวิจัย เป็นอย่างสูง นอกจากนั้น ญี่ปุ่นยังได้ดำเนินการพัฒนาระบบการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอย่างครบวงจร ซึ่งผลจากการที่รัฐบาลญี่ปุ่นได้ดำเนินการดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้ประเทศญี่ปุ่นมีความเจริญทั้งทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด

(2) ด้านการพัฒนानุเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา รัฐบาลควรส่งเสริมระบบการศึกษาทั้งในระดับมัธยมศึกษา อุดมศึกษา และประชาชนทั่วไป ให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการประดิษฐ์คิดค้น การสร้างสรรค์ การเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น โดยการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานจัดการศึกษาของชาติ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น เพื่อร่วมกันผลักดันให้มีการเรียนการสอนวิชาทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักสูตรบังคับที่ต้องจัดให้เหมาะสมกับเยาวชนแต่ละระดับ นอกจากนี้ การพัฒนานุเคราะห์ที่

เกี่ยวข้องกับภาครัฐและเอกชนควรได้รับการพัฒนาความรู้ที่เท่าทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านอย่างมีคุณภาพและมีจำนวนมากเพียงพอและกระจายไปทั่วประเทศ

โดยหลักการแล้ว การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบทรัพย์สินทางปัญญาแบ่งได้เป็น 3 ส่วน ส่วนแรก คือเนื้อหาความรู้ทรัพย์สินทางปัญญาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ส่วนที่สอง คือแนวทางในการเผยแพร่เนื้อหาสู่กลุ่มเป้าหมาย และส่วนที่สาม คือผลที่ต้องการจะ
ได้รับ

ในส่วนของเนื้อหาทรัพย์สินทางปัญญา ควรแบ่งออกเป็น 3 เรื่องหลัก ๆ ได้แก่ เรื่องแรกควรเป็นความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานที่คนส่วนใหญ่สมควรต้องได้รับทราบ เรื่องที่สอง ควรเป็นเรื่องการใช้ประโยชน์และการบริหารจัดการกับทรัพย์สินทางปัญญา และนอกจากนั้น ควรมีข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือนิติบุคคลที่ประสบความสำเร็จจากการวิจัยและพัฒนาและการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาของตนเอง เพื่อสร้างแรงจูงใจและเป็นตัวอย่างให้แก่นักเรียน นักศึกษา นักประดิษฐ์ ว่าการประดิษฐ์คิดค้นและการใช้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาสามารถนำมาซึ่งความสำเร็จได้ และในเรื่องสุดท้าย ควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ เพื่อให้มีการนำผลการประดิษฐ์คิดค้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและในเชิงพาณิชย์ อันจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของชาติโดยรวม

(3) *ด้านการปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมาย* หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น รัฐบาลและรัฐสภาควรปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้มีความทันสมัยเพื่อรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการแข่งขันจากนานาประเทศที่เพิ่มมากขึ้น เช่น กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช กฎหมายว่าด้วยการตัดต่อพันธุกรรมพืชและสัตว์ กฎหมายคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่น กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม เป็นต้น

(4) *ด้านของการส่งเสริมให้มีการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์* รัฐบาลสมควรสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาที่พัฒนาโดยนักประดิษฐ์ไทย ด้วยการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการสร้างสรรค์ และการรองรับสิทธิที่เกิดจากทรัพย์สินทางปัญญา ควรให้มีหน่วยงานรับผิดชอบในการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาให้ได้มาตรฐาน ซึ่งจะเป็ประโยชน์แก่ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาสามารถนำไปใช้เป็นหลักทรัพย์ หรือสามารถตีราคาเป็นสินทรัพย์ได้ด้วย อย่างไรก็ตาม การประเมินมูลค่าของทรัพย์สินทางปัญญานั้น ถือเป็นเรื่องยากพอสมควรและยังไม่มีตัวอย่างของการดำเนินงานเช่นนี้ในประเทศอื่น ๆ การจะกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าของทรัพย์สินทางปัญญา ต้องมี

การศึกษาอย่างรอบคอบจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความชัดเจน สร้างความสมดุล และเป็นธรรมแก่ทั้งผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ

(5) ด้านการการบังคับสิทธิ รัฐบาลสมควรส่งเสริมกระบวนการดำเนินคดี ให้รวดเร็วด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพของศาล ลดขั้นตอนการดำเนินคดี และเพิ่มจำนวนตุลาการ และบุคลากร และรัฐควรส่งเสริมการใช้กลไกระงับข้อพิพาทนอกศาล เช่น การให้ระบบไกล่เกลี่ย และอนุญาโตตุลาการให้มากขึ้น และควรปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดค่าเสียหายในทางแพ่งให้มีแนวทางที่ชัดเจนและให้นำกลไกการชดเชยค่าเสียหายเชิงลงโทษมาใช้ เพื่อส่งเสริมการใช้มาตรการทางแพ่งแทนการลงโทษ ทางอาญา

(6) ด้านการกระจายอำนาจและการมอบอำนาจ กรมทรัพย์สินทางปัญญา ควรเสนอกฎหมายให้มี การกระจายอำนาจ การดำเนินงานและการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาไปสู่ ประชาชนในท้องถิ่นหรือในชุมชน ได้แก่ การออกกฎหมายกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมความรู้ทรัพย์สินทางปัญญาแก่ ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ โดยให้สามารถกำหนดเนื้อหาและแนวทางการส่งเสริมความรู้ให้ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยอยู่ภายในกรอบเนื้อหาตามมาตรฐานกลางที่กรม ทรัพย์สินทางปัญญากำหนดไว้ ซึ่งหากมีกฎหมายที่ให้อำนาจแก่องค์กรส่วนท้องถิ่นดำเนินงานใน บางด้านที่เป็นหน้าที่รับผิดชอบของกรมทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว ก็จะเป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่น หรือชุมชนโดยตรงเพราะผู้บริหารองค์กรส่วนท้องถิ่นย่อมทราบและเข้าใจถึงปัญหา ความจำเป็น ความต้องการของประชาชนในพื้นที่มากที่สุดและสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งแนวทางการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ส่วนท้องถิ่นหรือชุมชนเช่นนี้ สอดคล้องกับแนวคิด ของ อุดร ตันติสุนทร ที่ได้ให้ทัศนะเรื่อง “การกระจายอำนาจ” ไว้ในการบรรยายความรู้ให้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2550 ณ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่า การจะสร้างความเจริญและความอยู่ดีกินดีให้กับประชาชน ต้องเริ่มจากตัวประชาชน หรือจากชุมชนเอง เพราะประชาชนเป็นผู้ที่รู้ถึงปัญหาและความต้องการ ของตนเองมากที่สุด รวมทั้งประชาชนยังมีภูมิปัญญามากมายที่หน่วยงานภาครัฐต้องนำมาประยุกต์ และสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาให้กับชุมชนและสร้างความเจริญ ให้กับชุมชนของตนเอง

ทุกวันนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญายังที่ไม่มีหน่วยงานในส่วนภูมิภาค อย่างชัดเจน ทำให้การดำเนินงานส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในส่วนภูมิภาคขาดความคล่องตัว และขาดประสิทธิภาพ เมื่อเป็นเช่นนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงควรมอบอำนาจหน้าที่ให้กับ หน่วยงานในส่วนภูมิภาคให้ชัดเจนเพิ่มมากขึ้น โดยเท่าที่ผ่านมา กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้มอบ

อำนาจให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด โดยทำเป็นคำสั่งกรมทรัพย์สินทางปัญญา ที่ 259/2546 เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน เนื้อหาของคำสั่งดังกล่าวสรุปได้ว่า เป็นการมอบอำนาจว่าด้วยการรับแจ้งข้อมูลและขอรับบริการข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา เช่น ข้อมูลด้านลิขสิทธิ์ ข้อมูลความลับทางการค้า ฯลฯ ซึ่งการให้บริการข้อมูลดังกล่าวนี้ ถือว่าไม่ใช่การมอบอำนาจที่เป็นภารกิจหลักของกรมทรัพย์สินทางปัญญา อันได้แก่ การจดทะเบียนสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า การมอบอำนาจดังกล่าวนี้มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ดังนั้น อำนาจในคำเนิงานเพื่อการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาของจังหวัดต่าง ๆ จึงอยู่ในขอบเขตที่จำกัด เนื่องจากอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการหรือการอนุมัติ อนุญาตต่าง ๆ ยังคงดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงอยู่เช่นเดิม อีกทั้งจังหวัดต่าง ๆ ยังไม่มีอำนาจในการดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาได้ด้วยตนเอง เช่น การส่งเสริมความรู้ทรัพย์สินทางปัญญาให้เหมาะสมกับคนในพื้นที่ การวินิจฉัยสั่งการเพื่อการจดทะเบียนคุ้มครองสิทธิ การวินิจฉัยชี้ขาดในกรณีมีข้อพิพาท หรือมีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัด เป็นต้น ดังนั้น การมอบอำนาจให้แก่จังหวัดนั้น จึงควรเป็นการมอบอำนาจอย่างแท้จริง กล่าวคือ นอกจากการมอบอำนาจให้ตามที่ได้เคยปฏิบัติมาก่อนแล้ว กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรมอบอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการ การอนุมัติ อนุญาต เพื่อการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดเพิ่มขึ้นด้วย เช่นนี้จะเป็นการมอบอำนาจอย่างแท้จริงและเป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยให้การบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

(7) *ด้านบทบาทของภาคเอกชน รัฐบาลและ/หรือ กรมทรัพย์สินทางปัญญา*

ต้องให้ความสำคัญกับบทบาทของประชาชนและภาคเอกชน โดยการส่งเสริมภาคเอกชนให้มีบทบาทเพิ่มมากขึ้น และรับรองสถานะขององค์กร สมาคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบทรัพย์สินทางปัญญา เช่น ภาคประชาชน ได้แก่ อาสาพิทักษ์ภูมิปัญญาไทย หรือ อสภท. ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในระดับชุมชน ผู้แทนพิเศษด้านทรัพย์สินทางปัญญา หรือ พทป. ซึ่งเป็นบุคลากรทางการศึกษา ให้ทำหน้าที่ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาในระดับสถาบันการศึกษา โดยการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และเพิ่มจำนวนของ อสภท. และ พทป. ให้มากขึ้นเพื่อให้สามารถทำหน้าที่ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาแทนกรมทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งไม่มีหน่วยงานในส่วนภูมิภาค อันจะเป็นการช่วยส่งเสริมสนับสนุนด้านการให้ความรู้และการให้บริการด้านทรัพย์สินทางปัญญาคนในท้องถิ่นได้อย่างจริงจังและทั่วถึงมากขึ้นอีกทางหนึ่ง รวมทั้งควรส่งเสริมให้สมาคมนักประดิษฐ์ สมาคมนักออกแบบผลิตภัณฑ์ สมาคมช่วยเหลือ

ผู้บริโภครและเครือข่ายนวัตกรรม ฯลฯ ได้มีบทบาทในการดำเนินงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาในลักษณะเป็นเครือข่ายของกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในครั้งต่อไป ควรดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำตัวแบบ PAMS-POSDCoRB มา

ประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ปัญหาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทำให้ได้ทราบและเข้าใจถึงปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนา ตลอดจนการเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในอดีตกับปัจจุบัน และกับหน่วยงานอื่นตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง มีความชัดเจนและครอบคลุมมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในด้านการบริหารนโยบาย การบริหารอำนาจหน้าที่ การบริหารคุณธรรม การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป จึงควรนำตัวแบบนี้ไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม ซึ่งอย่างน้อยก็เป็นการยืนยันว่า ตัวแบบนี้มีเนื้อหาสาระที่ชัดเจนและครอบคลุมแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือการบริหารการพัฒนาทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับตัวแบบอื่น

3.2.2 ศึกษาในแนวคิดในแต่ละด้านอย่างเฉพาะเจาะจง เช่น ด้านกฎหมาย ด้านนโยบายของรัฐ เป็นต้น

3.2.3 ศึกษาหลายรูปแบบควบคู่กัน เช่น การศึกษาเชิงสำรวจควบคู่กับการสังเกตและการสัมภาษณ์

3.2.4 ศึกษาโดยเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบว่าผลการศึกษามีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันเพียงใด

3.2.5 ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็น ด้านการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญากับหน่วยงานอื่นที่มีการดำเนินงานในลักษณะคล้ายคลึงกันหรือสอดคล้องกัน หรือเปรียบเทียบการบริหารการพัฒนาขององค์กรในระดับเดียวกันของต่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางให้กรมทรัพย์สินทางปัญญานำไปปรับใช้ในการบริหารการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2.6 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้ม การบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ในด้านการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศให้มีประสิทธิภาพ

3.2.7 ศึกษาการมีส่วนร่วมในระดับต่าง ๆ เช่น ในระดับผู้นำชุมชน ผู้มีบทบาททางการเมือง รวมทั้งศึกษาอิทธิพลขององค์กรภาคประชาชน สื่อมวลชน เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารการพัฒนาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาต่อไป

3.2.8 ศึกษาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทานให้แก่ประชาชนชาวไทยและการนำมาปรับใช้ในการบริหารการพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาอย่างถูกต้อง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา(2546) *แผนยุทธศาสตร์ด้านทรัพย์สินทางปัญญา* นนทบุรี
 _____.(2546) *คำสั่งกรมทรัพย์สินทางปัญญา ที่ 259/2546 เรื่อง การมอบอำนาจให้*
ผู้ว่าราชการ จังหวัดปฏิบัติราชการแทน
- ติน ปรัชญพฤทธิ์(2535) *ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548) *แนวทางการตอบข้อสอบและกรอบแนวคิดทางสังคมศาสตร์*
 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์นิติธรรม
 _____.(2548) *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารการพัฒนา* นนทบุรี สำนักพิมพ์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช *แนวคิด ความหมาย และความสำคัญของเว็บไซต์*
<http://www.wiruch.com> *การบริหารการพัฒนา* คืบคืบวันที่ 20 ตุลาคม 2549
 _____.(2549)*แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ การประยุกต์และการพัฒนา* คืบคืบ วันที่
 6 พฤศจิกายน 2549
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ปริญ ลักขิตานนท์ และสมชาย หิรัญกิตติ (2538) *ศัพท์การบริหาร*
 กรุงเทพมหานคร
- เสถียร เหลืองอร่าม (2530) *การวางแผนนโยบายและกระบวนการวางแผน* กรุงเทพมหานคร
- เลอสรร ธนสุกาญจน์ (2546) *ยุทธศาสตร์ด้านทรัพย์สินทางปัญญาของไทยในทศวรรษใหม่*
 กรุงเทพมหานคร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- สมพงษ์ เกษมสิน(2514) *การบริหาร พิมพ์ครั้งที่ 3* กรุงเทพมหานคร เกษมสุวรรณ
- อนันต์ เกตุวงศ์(2523) *การบริหารการพัฒนา* กรุงเทพมหานคร
- ทิพาวิดี เมฆสุวรรณค์ (2538) *ประสิทธิภาพ* กรุงเทพมหานคร สำนักงาน กพ.
- Cronbach, L.J. (1951) "Coefficient alpha and the internal structure of tests" *Psychometrika*
 16: 297-334 .
- Japan Patent Office(2005) *The International Patent Licensing Seminar 2005 Report*. JPO: Japan.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

คำชี้แจง

แบบสอบถาม เรื่อง “การบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรสัตว์สงวนทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพยากรสัตว์สงวนทางปัญญา” ในครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้ศึกษาขอทราบข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการศึกษา และเพื่อเป็นแนวทางแก่กรมทรัพยากรสัตว์สงวนทางปัญญา ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารการพัฒนาการดำเนินงาน ได้ดียิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบตามความเป็นจริงเพื่อจะได้ผลการศึกษาที่ใกล้เคียงกับความต้องการของท่านมากที่สุด อันจะเป็นประโยชน์ต่อท่าน กรมทรัพยากรสัตว์สงวนทางปัญญา และต่อสังคมในอนาคต

แบบสอบถาม ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรสัตว์สงวนทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพยากรสัตว์สงวนทางปัญญา

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อปัญหาในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรสัตว์สงวนทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพยากรสัตว์สงวนทางปัญญา

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อแนวทางพัฒนาการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรสัตว์สงวนทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพยากรสัตว์สงวนทางปัญญา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 30 ปี 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี 51 - 60 ปี เกิน 60 ปี
3. การศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
 สูงกว่าปริญญาตรี อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. อาชีพ รับจ้าง พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 ข้าราชการ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อระดับขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรสัตว์สงวนทางปัญญาภายในประเทศ ของกรมทรัพยากรสัตว์สงวนทางปัญญา

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ด้านขวามือแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ข้อละเครื่องหมายเดียว

ขีดความสามารถ หมายถึง ระดับความสามารถหรือประสิทธิภาพในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งนี้ ได้มาจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

คำว่า **กรมทรัพย์สินทางปัญญา** ต่อจากนี้ เขียนย่อว่า “กรมฯ” และข้อความในแบบสอบถามส่วนนี้เรื่อง “การบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ”

2. ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่ส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
2.1 ขีดความสามารถด้านการบริหารนโยบาย			
1. การกำหนดนโยบายของกรมฯ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศสอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสังคมและเศรษฐกิจไทย			
2. การกำหนดนโยบายของกรมฯ มีความเป็นอิสระ และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม			
3. ในภาพรวม การบริหารนโยบายของกรมฯ มีขีดความสามารถสูง			
2.2 ขีดความสามารถด้านการบริหารอำนาจหน้าที่			
4. กรมฯ มอบอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศให้ผู้รับผิดชอบ เช่น กลุ่มงานส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ดำเนินงานอย่างเพียงพอ			
5. กรมฯ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน			
6. ในภาพรวม การบริหารอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาของกรมฯ มีขีดความสามารถสูง			
2.3 ขีดความสามารถด้านการบริหารคุณธรรม			
7. ข้าราชการส่วนใหญ่ของกรมฯ มีความจริงใจ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและควบคุมตรวจสอบ			
8. ข้าราชการส่วนใหญ่ของกรมฯ มีจิตสำนึกของการให้บริการประชาชน มีความรับผิดชอบและเอาใจใส่งานอย่างสม่ำเสมอ			
9. ในภาพรวม การบริหารจริยธรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ มีขีดความสามารถสูง			
2.4 ขีดความสามารถด้านการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม			
10. การบริหารการพัฒนาของกรมฯ เป็นไปในทิศทางที่เอื้ออำนวยประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหรือส่วนรวม			
11. การบริหารการพัฒนาของกรมฯ มีเป้าหมายเพื่อประชาชน			
12. ในภาพรวม การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคมและที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ มีขีดความสามารถสูง			
2.5 ขีดความสามารถด้านการวางแผน			

13. กรมฯ มีการวางแผนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย และดำเนินงานตามแผนอย่างเคร่งครัด			
14. กรมฯ มีการประเมินผลและนำผลจากการประเมินไปแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง			
15. ในภาพรวม การบริหารการพัฒนาในด้านการวางแผนของกรมฯ มีขีดความสามารถสูง			
2.6 ขีดความสามารถด้านการจัดองค์การ			
16. กรมฯ ได้กำหนดหน้าที่การทำงานและสายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจน			
17. กรมฯ มีสายการบังคับบัญชาภายในหน่วยงานได้อย่างเหมาะสมและมีเอกภาพ			
18. ในภาพรวม การจัดองค์การที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ มีขีดความสามารถสูง			
2.7 ขีดความสามารถด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์			เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย
19. กรมฯ วางแผนกำลังคนได้อย่างเหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่			
20. กรมฯ มีการพัฒนาและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ			
21. ในภาพรวม การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ มีขีดความสามารถสูง			
2.8 ขีดความสามารถด้านการอำนวยความสะดวก			
22. กรมฯ มอบอำนาจในการตัดสินใจ และการสั่งการให้แก่ ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างชัดเจน			
23. ผู้บริหารของกรมฯ มีภาวะผู้นำและมีความเป็นมืออาชีพ			
24. ในภาพรวม การอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ มีขีดความสามารถสูง			
2.9 ขีดความสามารถด้านการประสานงาน			
25. การไม่ประสานงานหรือความขัดแย้งภายในกรมฯ เกิดขึ้นน้อยมาก			
26. กรมฯ มีการประสานงานทั้งภายในและภายนอกตลอดเวลา			
27. ในภาพรวม การประสานงานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ มีขีดความสามารถสูง			
2.10 ขีดความสามารถด้านการรายงาน			
28. กรมฯ มีการควบคุมตรวจสอบและประเมินผลการบริหารงานทั้งภายในและภายนอกอย่างเข้มงวด			
29. กรมฯ รายงานผลการดำเนินการให้ผู้บังคับบัญชาทราบได้อย่างรวดเร็วเพื่อแก้ไขปรับปรุงได้ทันก่อนที่ความเสียหายจะเกิดขึ้น			
30. ในภาพรวม การรายงานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ มีขีดความสามารถสูง			
2.11 ขีดความสามารถด้านการงบประมาณ			
31. กรมฯ ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเข้มงวด			
32. กรมฯ ใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด			
33. ในภาพรวม การบริหารงบประมาณที่เกี่ยวกับการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ มีขีดความสามารถสูง			

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อปัญหาในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ

3.1 ปัญหาด้านการบริหารนโยบาย	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
34. ในภาพรวมทั้งหมด การบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ มีขีดความสามารถสูง ทั้ง 11 ด้าน ได้แก่ การบริหารนโยบาย, การบริหารอำนาจหน้าที่, การบริหารคุณธรรม, การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม, การบริหารด้านการวางแผน, การจัดองค์การ, การบริหารทรัพยากรมนุษย์, การอำนวยความสะดวก, การประสานงาน, การรายงาน, และการงบประมาณ			
35. การกำหนดนโยบายของกรมฯ ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสังคมและเศรษฐกิจไทย			
36. การกำหนดนโยบายของกรมฯ ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากเท่าที่ควร			
3.2 ปัญหาด้านการบริหารอำนาจหน้าที่			
37. กรมฯ ไม่ได้มอบอำนาจหน้าที่ให้กับผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร			
38. ข้าราชการของกรมฯ บางส่วนไม่ได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างแท้จริง			
3.3 ปัญหาด้านการบริหารคุณธรรม			
39. ข้าราชการของกรมฯ บางส่วนขาดความจริงใจและความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน เช่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนไม่เสียสละเพื่อส่วนรวม			
40. ข้าราชการของกรมฯ ขาดจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อหน้าที่			
3.4 ปัญหาด้านการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม			
41. การบริหารการพัฒนาของกรมฯ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม			
42. การบริหารการพัฒนาของกรมฯ ไม่มีเป้าหมายเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง			
3.5 ปัญหาด้านการวางแผน			
43. การวางแผนของกรมฯ ไม่สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของประชาชนมากเท่าที่ควร			
44. การวางแผนในการปฏิบัติงานของกรมฯ ไม่ชัดเจนและไม่ได้นำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง			
3.6 ปัญหาด้านการจัดองค์การ			
45. การกำหนดอำนาจหน้าที่และสายงานบังคับบัญชาของกรมฯ ยังไม่มีความเหมาะสม			
46. กรมฯ ยังไม่มีโครงสร้างที่เหมาะสมในการดำเนินงานตามภารกิจ			
3.7 ปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์			
47. กรมฯ ยังมีปัญหาการจัดสรรและคัดเลือกบุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบ			
48. การพัฒนาและประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการของกรมฯ ยังไม่เพียงพอและยังไม่มีผลต่อเนื่อง			
3.8 ปัญหาด้านการอำนวยความสะดวก			
49. ผู้บริหารของกรมฯ มอบอำนาจในการตัดสินใจ สั่งการ ให้กับผู้รับผิดชอบมากเกินไป			
50. ผู้รับผิดชอบไม่มีอิสระในการปฏิบัติงานมากเท่าที่ควร			

3.9 ปัญหาด้านการประสานงาน	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
51. กรมฯ ประสบปัญหาในการประสานงานภายในอยู่เสมอ			
52. กรมฯ ยังขาดการประสานงานอย่างเป็นระบบ ส่งผลทำให้เกิดความล่าช้าในการประสานงาน			
3.10 ปัญหาด้านการรายงาน			
53. การรายงานผลการดำเนินการให้ผู้บังคับบัญชาในกรมฯ ทราบ บางครั้งล่าช้า ทำให้แก้ไขปัญหาไม่ทันการ			
54. การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกรมฯ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร			
3.11 ปัญหาด้านการงบประมาณ			
55. กรมฯ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ไม่เพียงพอทำให้เป็นปัญหาในการกำหนดและใช้จ่ายงบประมาณ			
56. การบริหารงบประมาณของกรมฯ ยังไม่ประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด			

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพยากรมนุษย์ในทางปัญญา
ภายในประเทศของกรมฯ

4.1 แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารนโยบาย	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
57. กรมฯ ควรกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสังคมและเศรษฐกิจไทยให้มากขึ้น			
4.2 แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารอำนาจหน้าที่			
58. ผู้บริหารของกรมฯ ควรลดอำนาจหน้าที่ และกระจายอำนาจให้กับผู้ที่รับผิดชอบ เพิ่มมากขึ้น			
4.3 แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารคุณธรรม			
59. กรมฯ ควรส่งเสริมให้ข้าราชการมีจิตสำนึกในการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ มีความโปร่งใสในการทำงานและเสียสละเพื่อส่วนรวม			
4.4 แนวทางการพัฒนาด้านสังคม			
60. การบริหารการพัฒนาของกรมฯ ควรเป็นไปในทิศทางที่มีเป้าหมายเพื่อประชาชน เอื้ออำนวย ประโยชน์ต่อสังคมให้มากที่สุด			
4.5 แนวทางการพัฒนาด้านการวางแผน			
61. กรมฯ ควรวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของประชาชน			
4.6 แนวทางการพัฒนาด้านการจัดองค์กร	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
62. กรมฯ จัดโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมกับภารกิจ แม้จะเป็นองค์กรขนาดเล็ก ในลักษณะจัมแป้			
4.7 แนวทางการพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์			
63. กรมฯ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้รับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น			
4.8 แนวทางการพัฒนาด้านการอำนวยความสะดวก			
64. กรมฯ ควรให้ความสำคัญกับการแต่งตั้ง การให้ความดีความชอบกับข้าราชการที่มีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่มและกล้าตัดสินใจเพิ่มขึ้น			

4.9 แนวทางการพัฒนาด้านการประสานงาน			
65. กรมฯ ควรเน้นการประสานงานโดยมีขั้นตอนการประสานงานที่สั้นและกระชับเพื่อให้งานมีความสะดวกและรวดเร็วเพิ่มมากขึ้น			
4.10 แนวทางการพัฒนาด้านการรายงาน			
66. กรมฯ ควรเร่งรัดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานและสนับสนุนให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน			
4.11 แนวทางการพัฒนาด้านการงบประมาณ			
67. กรมฯ ควรเพิ่มความรอบคอบในการจัดสรรงบประมาณโดยคำนึงถึงความประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด			
การเปรียบเทียบภาพรวมขีดความสามารถ ในการบริหารการพัฒนา			
68. ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ ในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต			
69. ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศของกรมฯ สูงกว่าหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติที่มีการดำเนินงานในลักษณะ คล้ายคลึง			
ภาพรวมแนวโน้มขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนา	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
70. ในภาพรวม ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ ในอนาคต มีแนวโน้มที่จะอำนวยความสะดวกและให้บริการที่เอื้อประโยชน์กับประชาชนเพิ่มมากขึ้น			
71. ในภาพรวม ขีดความสามารถในการบริหารการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศของกรมฯ ในอนาคตมีแนวโน้มที่จะสูงกว่าในปัจจุบัน			

ข้อเสนอแนะและความเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางมยุรี พันธุ์ชื่น
วัน เดือน ปีเกิด	27 ธันวาคม 2496
สถานที่เกิด	อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประวัติการศึกษา	นบ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2536
สถานที่ทำงาน	กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่ง	นักวิชาการพาณิชย์ 8 ว